Georgij Malenkov

SUKP(b):s Centralkommittés verksamhetsberättelse vid 19:e partikongressen

5 oktober 1952

Malenkov framför verksamhetsberättelsen. Bakom honom Stalin.

Alltsedan mitten av 1920-talet hade Stalin hållit centralkommitténs verksamhetsberättelse vid partikongresserna – den närmast föregående var 18:e kongressen 1939. Men denna gång höll han bara ett kort (7 minuter långt!) anförande på kongressens sista dag (14 oktober), se: Stalins tal vid 19:e partikongressen. Detta skulle f ö bli Stalins sista offentliga framträdande.

Den som framförde verksamhetsberättelsen var i stället partiets andresekreterare Malenkov, som efter Stalins död 1953 blev ordförande i ministerrådet (regeringschef), men som 1957, tillsammans med flera andra kända stalinister (bl a Molotov), utmanövrerades av Chrusjtjov.[1] Se även lästipsen allra sist.

På svenska publicerades Malenkovs verksamhetsberättelse 1953 av det sovjetiska Förlaget för litteratur på främmande språk.

Lägg märke till att Malenkov i sitt tal refererar till Stalin ett stort antal gånger och i slutet av talet ägnar flera sidor åt att citera och hylla Stalins arbete ”Socialismens ekonomiska problem i SSRU” (utgivet före kongressen). Detta är givetvis uttryck för den personkult som vid slutet av Stalins levnad hade fått enorma proportioner.

MF

---

[1] Chrusjtjov ger sin version av dessa händelser i sina memoarer, se Stalins sista år och Arvet efter Stalin.

I. Sovjetunionens internationella läge

Kamrater! Den period, som gått sedan 18:e partikongressen, har varit mättad på händelser av världshistorisk betydelse.

Andra världskriget skakade många folks och staters liv i grunden och förändrade världens utseende. Detta krig, som hade förberetts av den internationella imperialistiska reaktionens krafter och i öster släpptes lös av det militaristiska Japan och i väster av Hitlertyskland, trasslade till kalkylerna för dess inspiratörer och slutade tack vare sovjetfolkets hjältemodiga kamp med resultat, som imperialisterna inte hade förutsett.

I stället för att Sovjetunionen tillintetgjordes eller försvagades blev resultatet att SSSR stärktes och att Sovjetunionens internationella auktoritet växte. I stället för att demokratin försvagades och krossades blev resultatet att en rad länder i Mellan- och Sydösteuropa föll bort från kapitalismen och att ett folkdemokratiskt system förankrades i dessa länder. I stället för fortsatt förslavande av folken i de koloniala och avhängiga länderna blev resultatet ett nytt kraftigt uppsving för den nationella frihetskampen i dessa länder, och krisen för imperialismens kolonialsystem skärptes. Det stora kinesiska folkets historiska seger var ett svårt slag mot hela det imperialistiska världssystemet. Nu är redan en tredjedel av mänskligheten lösryckt från imperialismens ok, befriad från den imperialistiska utsugningens bojor.

I den kapitalistiska världen själv resulterade kriget i att tre stora stater – Tyskland, Japan och Italien – föll ur stormakternas led, och att Frankrike och England förlorade sina tidigare positioner.

Efterkrigsperioden är en period av fortsatt försvagning av det kapitalistiska världssystemet och tillväxt av demokratins och socialismens krafter.

På det ekonomiska området har efterkrigsåren varit år av nya, allt större ekonomiska svårigheter i de kapitalistiska länderna, av en omfattande expansion från den amerikanska imperialismens sida och, i samband därmed, av skärpta motsättningar mellan de kapitalistiska länderna. Dessa motsättningar har tillspetsats till följd av de imperialistiska kretsarnas försök att finna en utväg ur de ekonomiska svårigheterna genom att militarisera näringslivet och förbereda ett nytt krig.

På det politiska området har efterkrigsperioden kännetecknats av att två läger uppstått – ett aggressivt, antidemokratiskt läger med USA i spetsen och ett fredsvänligt, demokratiskt läger. Under denna tid har det i den kapitalistiska världen uppstått ett nytt centrum för reaktion och aggression, nämligen USA – därifrån utgår numera det största hotet mot freden, mot folkens frihet och nationella oavhängighet. Inför denna fara har de fredsälskande krafterna i alla länder rest sig till beslutsam kamp för att försvara freden och sina länders nationella oavhängighet.

Sovjetunionen har under efterkrigsperioden fortsatt sin av kriget avbrutna frammarsch på den av 18:e partikongressen utstakade vägen, en väg av fredlig utveckling och successiv övergång från socialismen till kommunismen. Efterkrigsåren har varit år av stora framgångar inom industrin och transportväsendet, i lantbruket, på vetenskapens, kulturens och konstens alla områden. Samtidigt har de varit år, under vilka sovjetsystemet ännu mer stärkts och sovjetsamhällets moraliska och politiska enhet och vänskapen mellan folken i vårt land befästs.

Under alla dessa år har Sovjetunionen fört en aktiv kamp för världsfredens bevarande och befästande.

Låt oss granska det internationella lägets huvudfrågor.

1. Det kapitalistiska världssystemets fortsatta försvagning och det ekonomiska läget i kapitalismens länder.

Den allmänna bilden av det ekonomiska världsläget karaktäriseras för närvarande av att det existerar två utvecklingslinjer.

Den ena linjen är linjen av oavbrutet uppsving för fredsekonomin i Sovjetunionen och de folkdemokratiska länderna, en ekonomi som inte vet av kriser och som utvecklas med målsättningen att trygga ett maximalt tillfredsställande av samhällets materiella och kulturella behov. Denna ekonomi säkerställer en oavlåtlig höjning av folkmassornas levnadsstandard och full sysselsättning. Betecknande för denna ekonomi är det vänskapliga ekonomiska samarbetet mellan de länder, som bildar det demokratiska lägret.

Den andra linjen är linjen för ekonomi hos kapitalismen, vars produktivkrafter står och stampar på samma fläck, för en ekonomi som vändas under kapitalismens allmänna, allt mer djupgående kris, och under de ständigt återkommande ekonomiska kriserna; det är en linje som innebär militarisering av näringslivet och ensidig utveckling av de produktionsgrenar som arbetar för krig, en linje av konkurrenskamp mellan länderna och det ena landets förslavande av det andra. Ett sådant läge uppstår till följd av att detta näringsliv inte utvecklas i samhällets intresse utan för att säkra kapitalisterna maximalprofit medelst utsugning, ruinering och utarmning av befolkningsflertalet i respektive land, medelst förslavande och systematisk utplundring av folken i andra länder, särskilt i de efterblivna länderna och slutligen medelst krig och folkhushållningens militarisering.

Produktionsutvecklingen i Sovjetunionen och i de kapitalistiska länderna karaktäriseras av följande uppgifter:

Industriproduktionens ökning i SSSR och i de kapitalistiska länderna 1929-51

(i procent jämfört med 1929)

	1929	1939	1943	1946	1947	1948	1949	1950	1951
SSSR	100	552	573	466	571	721	870	1.082	1.266
USA	100	99	217	155	179	175	160	182	200
England	123	*	573	112	121	135	144	157	160
Frankrike	80	*	573	63	74	85	92	92	104
Italien	108	*	573	72	93	97	103	118	134

* Uppgifterna icke publicerade.

Såsom framgår av denna tabell uppgick industriproduktionens volym i SSSR 1951 till 1.266 procent jämfört med 1929, d.v.s. den hade nästan 13-dubblats under denna period. Under efterkrigsperioden har sovjetindustrin, liksom före kriget, hela tiden följt en uppåtstigande kurva på grundval av fredsproduktionens utveckling.

Av tabellen framgår det vidare att i Amerikas förenta stater stod industriproduktionen under perioden 1929-39 och stampade på samma fläck, därefter steg den men endast till följd av den snabba ökningen av rustningsproduktionen under det andra världskriget, sedan sjönk den betydligt och steg på nytt först till följd av kriget mot det koreanska folket och övergången till forcerad upprustning, och i samband härmed ökade den 1951 till det dubbla jämfört med 1929.

Englands industriproduktion ökade under samma period med endast 60 procent, och i en rad andra kapitalistiska länder i Västeuropa håller sig industriproduktionen alltjämt kring 1929 års nivå.

I de europeiska folkdemokratiska länderna, som ändå drabbades betydligt hårdare av kriget än de kapitalistiska länderna i Västeuropa, överskreds 1951 förkrigsnivån för industriproduktionen: i Polen med 190 procent, i Tjeckoslovakien med 70 procent, i Ungern med 150 procent, i Rumänien med 90 procent, i Bulgarien med 360 procent och i Albanien med över 400 procent. I dessa länder visar också lantbruket ett oavbrutet uppsving. Särskilt snabbt utvecklas produktionen av industriväxter och betydande framgångar kan noteras på boskapsskötselns område.

Stora framgångar beträffande näringslivets utveckling visar Tyska demokratiska republiken. Republikens industriproduktion hade fram till 1952 inte bara återställts utan också överskridit förkrigsnivån med 36 procent. Industriproduktionens volym 1951 var 140 procent större än 1946. Från år till år växer republikens metallurgiska industri, dess maskintillverkning, kemiska industri och elkraftproduktion. Lantbruket har såväl beträffande den odlade arealen som skördeavkastningen överskridit förkrigsnivån.

Kinesiska folkrepublikens näringsliv utvecklas snabbt. Det kinesiska folket arbetar med väldig entusiasm och övervinner framgångsrikt de svåra följderna av det mångåriga förhärjande kriget mot de japanska inkräktarna och kuomintangreaktionen. Efter det folkdemokratiska systemets upprättande har Kinas industriella utveckling gått i snabbt tempo: industriproduktionens volym hade 1951 mer än fördubblats jämfört med 1949, järnvägsväsendet har återupprättats och i forcerat tempo anlägges nya järnvägar. Till följd av den stora agrarreform som Kinas folkregering genomfört, har stora framgångar uppnåtts på lantbrukets område: produktionen av spannmål hade 1951 jämfört med 1949 ökat med 28 procent och av bomull med 152 procent. Medan finansväsendet i det gamla Kina var i fullständig oordning och inflationen hade en oerhörd omfattning, har Kinas folkregering stärkt den finansiella hushållningen och säkrat valutans stabilitet.

I Koreanska folkdemokratiska republiken hade man sedan landet befriats från de japanska kolonisatörerna uppnått ett kraftigt ekonomiskt uppsving. Industriproduktionens volym hade redan 1949 fyrdubblats jämfört med 1946. Den odlade arealen hade efter den folkdemokratiska regeringens agrarreform utvidgats med nära 25 procent, och skördeavkastningen av alla odlingsväxter hade avsevärt ökats. De amerikanska imperialisternas överfall avbröt folkmassornas fredliga, fruktbringande arbete i Koreanska folkdemokratiska republiken. Amerikanska och andra trupper, som opererar under FN:s flagga, förstör barbariskt Nordkoreas fredliga städer och byar, dess industri och lantbruk.

Stora framgångar har Mongoliska folkrepubliken uppnått i utvecklingen av sitt näringsliv. Från år till år växer och stärkes republikens folkhushållning och höjes det mongoliska folkets materiella välstånd och kulturnivå. Landets huvudnäring, boskapsskötseln, utvecklas oavbrutet. Boskapsbeståndet har under republikens existens ökat med 150 procent. All boskap tillhör nu de arbetande bönderna. Den statliga och kooperativa industrins produktion har under den senaste tioårsperioden nästan tredubblats.

Alla de uppgifter, som karaktäriserar produktionens utveckling i de kapitalistiska länderna och i det demokratiska lägrets länder, vittnar om att industriproduktionen i de kapitalistiska länderna, däribland också USA:s industriproduktion, till sitt tempo sackar betydligt efter industrins utvecklingstempo i SSSR och de folkdemokratiska länderna.

Av dessa uppgifter framgår vidare, att de kapitalistiska ländernas industriproduktion ökade något endast i samband med krigsförberedelserna och krigsmaskineriets försörjning under krigsperioden.

Det andra världskriget avlägsnade inte kapitalismens ekonomiska och politiska motsättningar utan skärpte tvärtom dessa motsättningar ännu mera, skakade de kapitalistiska ländernas

näringsliv och fördjupade det kapitalistiska världssystemets allmänna kris. Det andra världskriget infriade inte storbourgeoisins förhoppningar i de imperialistiska staterna. Var och en av de två kapitalistiska grupperingar, som under kriget stod mot varandra, hade beräknat, att de med vapenmakt skulle nyuppdela världen, erövra nya råvarukällor och utvidga avsättningsmarknaderna för sina varor, d.v.s. stärka sitt eget ekonomiska läge på sina motståndares bekostnad och uppnå världsherravälde.

Men dessa beräkningar besannades inte. Tyskland och Japan försattes visserligen ur spel som huvudkonkurrenter till de tre kapitalistiska huvudländerna USA, England och Frankrike, varvid dessa senare, särskilt USA, i samband härmed hoppades kunna öka produktionen i sina länder till det fyrdubbla och femdubbla, men inte desto mindre gick dessa förhoppningar upp i rök. Därtill kommer att Kina och de folkdemokratiska länderna i Europa fallit bort från det kapitalistiska systemet och tillsammans med Sovjetunionen bildat fredens och demokratins eniga och mäktiga läger, som står emot imperialismens läger.

Det ekonomiska resultatet av de två motsatta lägrens uppkomst blev, som kamrat Stalin framhåller, att den enhetliga, allomfattande världsmarknaden föll sönder och att två parallella världsmarknader bildades: en marknad för det fredliga demokratiska lägrets länder och en annan för länderna i det aggressiva imperialistiska lägret. Den enhetliga världsmarknadens sönderfall är det viktigaste ekonomiska resultatet av det andra världskriget och dess ekonomiska följder.

De två världsmarknaderna utvecklas i motsatta riktningar. Den nya, demokratiska världsmarknaden känner inte till avsättningssvårigheter, eftersom dess upptagningsförmåga från år till år ökar i överensstämmelse med produktionens krisfria tillväxt i det demokratiska lägrets länder, eftersom den oavbrutna produktionsökningen i alla det demokratiska lägrets länder alltmer utvidgar den demokratiska marknadens upptagningsförmåga. Å andra sidan har vi en annan världsmarknad, den imperialistiska världsmarknaden, som inte är förbunden med SSSR och de andra demokratiska länderna och som på grund härav krympt samman och lider av avsättningssvårigheter till följd av avbrott och kriser i produktionen, till följd av arbetslöshet och massornas utarmning, till följd av isoleringen från de demokratiska länderna. Därvid bör man minnas, att den enhetliga världsmarknadens sönderfall har lett till att den sfär där de kapitalistiska huvudländerna (USA, England, Frankrike) kan sätta in sina krafter för att utnyttja världsresurserna avsevärt minskats, och till följd härav krymper den kapitalistiska världsmarknaden alltmera samman, avsättningsbetingelserna på denna marknad har försämrats och blir allt sämre.

De kapitalistiska staterna utgick ur det andra världskriget med olika resultat, och detta medförde väsentliga förändringar i de ekonomiska relationerna mellan dessa länder. Efter de långvariga krigshandlingarna, förlusterna i människoliv och de materiella skadorna var många krigförande länders näringsliv allvarligt undergrävt. Det gäller framför allt Tyskland, Italien och Japan. Stora skador hade också tillfogats Frankrike, Holland, Belgien och några andra länder. England är mycket allvarligt försvagat.

Amerikas förenta stater hade berikat sig på kriget, de amerikanska miljardärerna hade befäst sina ekonomiska positioner. Men USA har ändå inte lyckats uppnå sitt mål, det har inte lyckats upprätta det amerikanska kapitalets hegemoni på världsmarknaden. USA trodde sig kunna fyrdubbla och femdubbla sin produktion efter det att Tyskland och Japan hade försatts ur spel. Men det endast fördubblade sin produktion och är nu på glid mot en ekonomisk kris. Det är ett faktum, att det i USA idag finns minst tre miljoner helt arbetslösa och ännu fler delvis arbetslösa. Arbetarnas masstrejker gör saken ännu mer komplicerad för USA:s miljardärer. Och orsaken till allt detta är, att USA:s industri genom USA:s styrande kretsars

eget förvållande förlorat sådana marknader som SSSR, Kina och de folkdemokratiska länderna i Europa.

Den amerikanska imperialismen framträder idag inte bara som internationell exploatör och förslavare av folken utan också som en kraft, vilken desorganiserar de övriga kapitalistiska ländernas näringsliv. Genom att utnyttja sina konkurrenters försvagning har USA:s monopolkapital efter kriget erövrat en betydande del av den kapitalistiska världsmarknaden. Det sliter sönder de historiskt uppkomna mångsidiga ekonomiska förbindelserna mellan de kapitalistiska länderna och ersätter dem med ensidiga förbindelser mellan dessa länder och USA. Genom att forcera sin export medelst den mest skamlösa dumpning och samtidigt avspärra sin inhemska marknad för import av utländska varor, vilket har till följd att det amerikanska folket dignar under höga priser, ödelägger de amerikanska monopolen i allt större utsträckning den kapitalistiska världsmarknaden. Den amerikanska imperialismen berövar de västeuropeiska länderna möjligheten att erhålla livsmedel på de tidigare marknaderna i Östeuropa, dit de västeuropeiska länderna alltid har exporterat stora mängder industrivaror i utbyte mot livsmedel och råvaror.

En sådan ekonomisk politik från den amerikanska imperialismens sida har inte kunnat undgå att skärpa motsättningarna mellan Förenta staterna och de övriga kapitalistiska länderna. Huvudmotsättningarna är alltjämt de som existerar mellan USA och England. Dessa motsättningar utmynnar i öppen kamp mellan de amerikanska och engelska monopolen om råvarukällorna – olja, kautschuk, ljusa och sällsynta metaller, svavel och ull – och om avsättningsmarknader för sina varor.

Till detta bör fogas de synnerligen allvarliga motsättningarna mellan USA och Japan, mellan USA och Italien, mellan USA och Västtyskland, dessa länder som lever under USA-diktatorernas ockupationsförtryck. Det skulle vara naivt att tro, att dessa besegrade länder skulle gå med på att i det oändliga leva under de amerikanska ockupanternas häl. Det skulle vara dumt att tro, att de inte kommer att göra försök att på ett eller annat sätt lösgöra sig från USA:s förtryck för att leva ett fritt och självständigt liv.

Allt eftersom den amerikanska kapitalismen under täckmanteln av ”hjälp”, genom att lämna krediter, tränger in i Englands, Frankrikes och Italiens näringsliv och roffar åt sig råvaror och avsättningsmarknader i de engelska och franska kolonierna, skärpes motsättningarna mellan USA och England, mellan USA och Frankrike, och kommer i fortsättningen att skärpas ännu mer. England, och i dess spår även Frankrike och andra kapitalistiska länder, försöker frigöra sig från sin underordnade ställning under USA för att säkra sig självständig ställning och höga profiter. Redan nu utvecklar de engelska kapitalisterna en hårdnackad kamp mot den amerikanska dominansen i världshandeln.

De ekonomiska svårigheter, i vilkas skruvstäd de kapitalistiska länderna råkat i efter kriget, har ytterligare ökat genom att imperialisterna själva utestängt sig från den demokratiska världsmarknaden. Amerikas förenta stater har nästan helt avbrutit handeln med Sovjetunionen och de folkdemokratiska länderna i Europa samt inställt handeln med Kina. De har faktiskt förbjudit inte bara de besegrade länderna (Japan, Västtyskland och Italien) utan också England, Frankrike, Holland, Danmark, Norge, Belgien och andra kapitalistiska stater att sälja och köpa varor på marknaden i det demokratiska lägret. USA:s varuutbyte med de länder, som nu ingår i det demokratiska lägret, hade 1951 krympt samman till en tiondel av vad det var 1937, Englands varuutbyte med dessa länder har minskat till en sjättedel, och Frankrikes till mindre än en fjärdedel.

USA samt England och Frankrike trodde att de skulle kunna strypa Sovjetunionen, Kina och de folkdemokratiska länderna i Europa genom att utsätta dem för ekonomisk ”blockad”. Men resultatet blev inte att den nya demokratiska världsmarknaden stryptes utan att den befästes.

Därmed riktade imperialisterna ett hårt slag mot sin egen export och ökade ännu mer motsättningarna mellan sin industris produktionsmöjligheter och möjligheterna att finna avsättning för dess produktion.

Allt detta innebär, att det i den kapitalistiska ekonomin har uppstått ännu djupare motsättningar och att den kapitalistiska ekonomins världssystem i sin helhet har blivit betydligt trängre och svagare och ännu mera labilt än det var före kriget.

Medvetna om dessa ekonomiska svårigheter söker USA:s kapitalister övervinna dem med hjälp av kriget i Korea, forcerad upprustning och militarisering av industrin.

USA:s, Englands och Frankrikes imperialister släppte lös det reaktionära kriget mot det koreanska folket och ställde näringslivet på krigsfot samt ökade i oerhörd grad militariseringen av ekonomin och rustningshetsen i sina länder, varvid de uppammade krigshysteri mot det demokratiska lägret. För närvarande går en allt större del av industriproduktionen i dessa länder till militärutrustning. Rustningsbeställningarna spelar den avgörande rollen i de viktigaste industrigrenarna i USA och andra kapitalistiska länder. I de kapitalistiska staternas budgeter ökar oavbrutet de direkta och indirekta rustningsutgifternas andel. I USA har de direkta militärutgifterna ökat från en miljard dollar under budgetåret 1937-38 till 58,2 miljarder dollar under budgetåret 1952-53 och uppgår idag till 74 procent av USA:s hela budget, medan dessa utgifter 1937-38 uppgick till 14 procent av budgeten. I England har de militära utgifterna under samma tid ökat från 197 miljoner pund till 1.634 miljoner och utgör nu 34 procent av hela budgeten mot 17 procent under förkrigsperioden. I Frankrike utgör de militära utgifterna nu nära 40 procent av hela budgeten.

Denna oerhörda ökning av de militära utgifterna leder till en oavbruten höjning av skatterna och till en utvidgad inflationsemittering av papperspengar. Den allvarliga försvagningen av hela finanssystemet i de kapitalistiska länderna till följd av kriget och de amerikanska styrande kretsarnas politik fortsätter. Penningvärdets fall har nått en oerhörd omfattning. Dollarns köpkraft 1951 utgjorde enligt officiella, tydligt friserade uppgifter endast 43 procent av 1939 års nivå, pundets 32 procent, den franska francens 3,8 procent och den italienska lirens mindre än 2 procent.

Omställningen till krigshushållning har gjort det möjligt för USA och de andra kapitalistiska länderna att för en tid höja industriproduktionens nivå. Utgående härifrån söker de borgerliga nationalekonomerna bevisa, att stora rustningsbeställningar i det oändliga kan hålla ”affärsaktiviteten” på en hög nivå. Men verkligheten kullkastar dessa påståenden. Nu, på det tredje året av särskilt intensiv militarisering av den kapitalistiska ekonomin, blir dess ödesdigra följder allt mer uppenbara. De krigsinflatoriska faktorerna, som leder till en tillfällig stimulering av konjunkturen, har gett upphov till en ensidig, militär utveckling av de kapitalistiska ländernas näringsliv. En allt större del av den färdiga produktionen och råvarorna slukas av den improduktiva militära förbrukningen eller förvandlas till döda värden i form av gigantiska strategiska förråd. Samtidigt leder militariseringen av näringslivet till att befolkningen avpressas pengar genom skattehöjningar. Allt detta förvandlar de kapitalistiska ländernas budget till ett medel för miljardärerna att plundra folket, det minskar avsevärt befolkningens köpkraft, det minskar efterfrågan på industrins och lantbrukets produktion, det leder till en kraftig minskning av civilproduktionen och skapar betingelser för uppkomsten av en allvarlig ekonomisk kris.

Näringslivets militarisering undanröjer inte utan ökar tvärtom disproportionen mellan produktionsmöjligheterna och befolkningens sjunkande köpkraft, som det styrande överskiktet i de kapitalistiska länderna reducerar till ett yttersta minimum, vilket leder till att den kapitalistiska marknadens upptagningsförmåga alltmer minskar. Sålunda leder

rustningsproduktionens ansvällning oundvikligen till att en ny djup ekonomisk kris växer fram.

Särskilt betungande är upprustningen för näringslivet i USA:s satellitländer. Efter att ha släppt lös kriget i Korea har USA förstärkt trycket på de västeuropeiska länderna och kräver av dem, att de allt fullständigare skall lägga om industrin på militär bog och att de skall anslå omåttligt stora summor till krigsförberedelserna samt undandrar de civila produktionsgrenarna i dessa länder de nödvändiga råvarorna och materialen. Den amerikanska imperialismen har definitivt kastat masken som ”återuppbyggare” av de kapitalistiska ländernas ekonomiska liv. Amerikansk ”hjälp” lämnas nu endast för rustningar, för krigsförberedelser. Upprustningen, som styresmännen i England, Frankrike, Italien, Västtyskland, Belgien, Norge och andra kapitalistiska länder bedriver i enlighet med de amerikanska monopolens diktat, undergräver näringslivet i dessa länder och driver dem mot en katastrof.

Miljardärerna, som har lagt under sig den borgerliga staten och för den dikterar en politik som går ut på krigsförberedelser och upprustning, inhöstar nu kolossala profiter. Upprustningen har för miljardärerna, och i främsta rummet för monopolen, för USA:s miljardärer, blivit en källa till oerhört berikande. Till och med enligt friserade officiella uppgifter ökade de kapitalistiska monopolens vinster i USA från 3,3 miljarder dollar 1938 till 42,9 miljarder dollar 1951, d.v.s. de trettondubblades. Väldiga vinster inhöstar de stenrika engelska monopolherrarna liksom de kapitalistiska monopolen i Frankrike, Italien, Japan och andra länder, ehuru dessa länders näringsliv sedan länge befinner sig i stagnation.

Samtidigt har militariseringen lett till en allvarlig försämring av folkmassornas levnadsförhållanden. Skattestegringen, de stigande priserna på konsumtionsvarorna samt inflationen har intensifierat de arbetande massornas relativa och absoluta utarmning. I Amerikas förenta stater har de direkt skatterna från befolkningen under löpande budgetår mer än tolvdubblats jämfört med budgetåret 1937-38, t.o.m. om man räknar med valutans värdeminskning. I de västeuropeiska länderna, där skattebördan också före det andra världskriget var ytterst betungande, har skatterna under resp. ökat – i England till det dubbla, i Frankrike med 160 procent och i Italien med 50 procent.

Till och med de uppenbart putsade officiella levnadskostnadsindexen och indexen för detaljhandelspriserna vittnar om oavbrutna prisstegringar, som tog särskild fart efter den amerikanska aggressionen i Korea. Under dessa betingelser har den lönestoppspolitik, som kapitalisterna med stöd av högersocialisterna och de reaktionära fackliga ledarna bedriver, lett till en kraftig sänkning av arbetarnas och de anställdas reallön. I Frankrike och Italien uppgår arbetarnas reallön i år till mindre än hälften av förkrigstidens, och i England ligger den 20 procent under förkrigstidens. Levnadskostnaderna i USA har enligt elektrikerförbundets uppgifter nästan tredubblats sedan 1939. Trots rustningsproduktionens ökning växer antalet arbetslösa och delvis arbetslösa i de kapitalistiska länderna. I Italien och Västtyskland är arbetslösheten mera omfattande än under de svåraste åren av den ekonomiska världskrisen 1929-33. I Italien räknar man över två miljoner helt arbetslösa och ännu fler delvis arbetslösa. I Västtyskland finns nära tre miljoner helt eller delvis arbetslösa. I Japan finns omkring tio miljoner helt eller delvis arbetslösa. I USA finns minst tre miljoner fullständigt arbetslösa och tio miljoner delvis arbetslösa. I England växer arbetslösheten och omfattar redan över en halv miljon människor. I ett så litet land som Belgien finns över 300.000 arbetslösa.

Den fortskridande försämringen av de breda befolkningsskiktens materiella läge i samband med upprustningen väcker ett allt starkare missnöje bland folkmassorna och medför förstärkt kamp från deras sida mot levnadsstandardens sänkning och mot hela krigsförberedelse-politiken. Klassmotsättningarna mellan den imperialistiska bourgeoisin å ena sidan och

arbetarklassen och alla andra arbetande å andra sidan skärpes i hög grad. En våg av strejker griper alltmer omkring sig över hela den kapitalistiska världen.

Det kapitalistiska världssystemets läge kompliceras för närvarande därav, att kriget och det nya uppsvinget för den nationella befrielsekampen i de koloniala och avhängiga länderna har lett till att imperialismens kolonialsystem faktiskt håller på att falla sönder.

Det fascistiska Tysklands och det imperialistiska Japans krossande hade som direkt resultat att imperialismens front genombröts i Kina, Korea och Vietnam, där det i stället för halvkolonier och kolonier har uppstått folkrepubliker. Det kinesiska folkets seger har ännu mer revolutionerat Orienten och främjat uppsvinget för de av imperialismen förtryckta folkens kamp för befrielse.

Under efterkrigsperioden har motsättningarna mellan moderländerna och kolonierna växt ännu mer. England, Frankrike, Belgien och de övriga kolonialmakterna strävar att på koloniernas bekostnad kompensera sig för de bördor, som militariseringen av näringslivet och Förenta staternas expansion har pålagt dem. Samtidigt tränger de amerikanska imperialisterna in i dessa kolonialmakters kolonier och inflytelsesfärer, erövrar positioner där och förstärker exploateringen av folken i de koloniala och avhängiga länderna. Under denna kamp inspirerar de amerikanska erövrarna sammansvärjningar mot sina engelska och franska ”bundsförvanter” och bidrar med sina aktioner till att ännu mer fördjupa krisen för imperialismens kolonialsystem. Många koloniala och avhängiga länders territorium (Egypten, Iran, Syrien, Marocko, Tunisien och andra) utnyttjas för anläggandet av militärbaser, och deras befolkning förberedes för rollen som kanonmat i ett framtida krig.

Till följd av imperialisternas långvariga förtryck och i samband med de feodala kvarlevorna befinner sig de koloniala och avhängiga ländernas näringsliv, särskilt lantbruket, i ett tillstånd av förfall. Tiotals miljoner människor i Indien, Indonesien, Iran och i Afrikas länder lever i ständig svält, och ett oerhört antal människor har fallit offer för svältdöden. De imperialistiska makternas rovgiriga utsugning av de koloniala och avhängiga länderna leder till att produktivkrafternas utveckling i dessa länder bromsas upp, att befolkningens köpkraft ligger på en ytterst låg nivå och att avsättningsmarknaderna för industriproduktionen krymper samman. Allt detta drar ned den kapitalistiska världens ekonomi som en blytung börda, och därigenom skärpes de inre motsättningarna inom det kapitalistiska världssystemet i sin helhet.

Folken i de koloniala och avhängiga länderna bjuder allt bestämdare motstånd mot de imperialistiska förtryckarna. Om den nationella frihetsrörelsens växande omfattning vittnar folkens kamp i Vietnam, Burma, Malaya, på Filippinerna och i Indonesien, om den vittnar det växande nationella motståndet i Indien, Iran, Egypten och andra länder.

2. Skärpningen av det internationella läget. Krigshotet från det amerikansk-engelska aggressiva blocket. Folkens kamp för freden.

Även på de internationella relationernas område har den verksamhet, som bedrives av de styrande kretsarna i Amerikas förenta stater, England och Frankrike, under efterkrigsperioden gått i tecknet av förberedelser till ett nytt krig. Nästan omedelbart efter det andra världskrigets slut avvek Amerikas förenta stater från den överenskomna kurs i politiken, som krigstidens allierade hade följt och som hade fixerats i besluten på stormaktskonferenserna i Teheran, Jalta och Potsdam. Genom en hel rad aggressiva handlingar har USA skärpt det internationella läget och ställt världen inför faran för ett nytt krig.

De styrande i USA har tillräckligt öppet formulerat målsättningarna för sin aggressiva kurs. Redan 1945, kort efter det att Truman hade blivit Förenta staternas president, förklarade han, att ”segern som vi har vunnit har lagt ansvaret för det fortsatta ledarskapet i världen på det amerikanska folket”. Senare har Truman och andra amerikanska politiker oavlåtligt upprepat

anspråken på att ”USA skall leda världen”. Denna linje, som går ut på att erövra världsherravälde och på att lägga under sig alla andra länder, är ledmotivet i de amerikanska imperialistiska spetsarnas hela politik.

USA:s bossar visste naturligtvis att det är omöjligt att vinna herravälde över andra nationer på fredlig väg. De visste genom den erfarenhet som vunnits av hitlerfascisterna, vilka också eftersträvade herravälde över andra länder, att det är otänkbart att ens drömma om ett världsherravälde utan att tillgripa våld, utan att släppa lös ett nytt krig. De beslöt att kränka freden, att förbereda ett nytt krig. Och då Sovjetunionen är den främsta motståndaren till ett nytt krig och fredens främsta bålverk, kom USA:s bossar till den slutsatsen att man måste släppa lös ett krig mot Sovjetunionen och de andra fredsanhängarna. Så bildades det aggressiva nordatlantblocket, som snickrades ihop utan Sovjetunionens vetskap, bakom dess rygg. Men för att dölja detta blocks aggressiva syfte för folket och bedraga folket, förklarade de det vara ett ”defensivt” block mot ”kommunismen”, mot Sovjetunionen, som uppgavs förbereda ett överfall på USA, England, Frankrike och de andra deltagarna i blocket.

I samma brottsliga syfte upprättas amerikanska militärbaser i olika närmast sovjetgränserna liggande länder.

I samma brottsliga syfte remilitariserar USA:s styrande kretsar Västtyskland och Japan.

Genom att remilitarisera Västtyskland och Japan återställer USA:s styrande kretsar och deras anhängare inför hela världens blickar de två härdar för det andra världskriget, för vilkas likvidering folken göt sitt blod i detta krig.

USA:s överfall på Koreanska folkdemokratiska republiken betecknade det amerikansk-engelska blockets övergång från förberedelse för ett aggressionskrig till direkta aggressionshandlingar. Det koreanska folket, som i intim samverkan med de tappra kinesiska frivilliga hjältemodigt försvarar sitt fosterlands frihet och oavhängighet och bjuder fredsbrytarna motstånd, väcker varm sympati hos hela den demokratiska och fredsälskande mänskligheten. (*Stormande applåder*.)

Det nuvarande internationella läget i sin helhet har en rad specifika drag och säregenheter, av vilka följande bör framhållas.

Den främsta aggressiva makten – Amerikas förenta stater – hetsar ivrigt andra kapitalistiska länder till krig, först och främst de länder som ingår i nordatlantblocket, och även länder som besegrades i det andra världskriget – Västtyskland, Italien och Japan. De amerikanska bossarna bestämmer för alla blockdeltagare krigets syften, dess rutt, de styrkor som skall delta i det och avgör andra frågor beträffande krigsförberedelserna genom att diktera sin vilja.

USA:s styresmän förklarar sig vara besjälade av sådana ideal som skapandet av en ”de fria ländernas gemenskap”. De kommer ideligen med förklaringar om att USA, England, Frankrike, Turkiet och Grekland skulle utgöra denna ”de fria ländernas gemenskap” medan Sovjetunionen och de folkdemokratiska republikerna skulle vara ”ofria” länder. Vi förstår detta så, att det i USA, England, Frankrike, Turkiet och andra kapitalistiska länder verkligen existerar ”frihet”, men inte frihet för folket utan frihet till utsugning och utplundring av folket. Vad SSSR och de folkdemokratiska länderna beträffar, så existerar där verkligen inte en sådan ”frihet”, eftersom man i dessa länder redan för länge sedan har gjort slut på friheten att utsuga och utplundra de arbetande massorna. (*Applåder*.) Här visar det sig vad härolderna för den ”amerikanska livsföringen” bröstar sig över.

I själva verket är USA:s politik gentemot de västeuropeiska och andra kapitalistiska ”vännerna” inte en demokratisk utan en imperialistisk politik. Under ”antikommunismens” och ”frihetsförsvarets” flagga håller Förenta staterna faktiskt på att göra sig till herre över och

utplundra de gamla, för länge sedan färdigbildade borgerliga staterna och deras kolonier. Rökridån om ”kampen mot kommunismen” behöver de amerikanska imperialisterna, liksom tidigare Hitler, för att avleda uppmärksamheten från sina verkliga erövringsavsikter. Samtidigt som Amerikas förenta stater bedriver en imperialistisk politik gentemot England, Frankrike och andra kapitalistiska länder, har de därtill, lindrigt sagt, oblygheten att utge sig för att vara en uppriktig vän till dessa länder. En snygg vän! Han rider på sina yngre partner, plundrar och förslavar dem, piskar dem både fram och bak, samtidigt som han säger: ”låt oss vara vänner”, vilket hos de amerikanska krösusarna betyder – först skall ni bära mig, och sen skall jag rida på er. (*Skratt i salen*.)

De en gång fria kapitalistiska staterna England, Frankrike, Holland, Belgien och Norge avstår nu faktiskt från sin nationella politik och bedriver en politik som dikteras av de amerikanska imperialisterna, ställer sitt territorium till förfogande för amerikanska baser och militära uppmarschområden, varigenom de ställer sina länder i skottgluggen i händelse av krigshandlingar. De ingår, för att vara USA till lags, allianser och block, som är riktade mot deras egna staters nationella intressen. Ett markant exempel härpå är de franska styrande kretsarnas handlingar, vilka egenhändigt bidrar till att åter ställa Frankrikes värsta sekelgamla fiende – den tyska militarismen – på fötter. De engelska politikerna av både konservativ och labouristisk riktning har för lång tid framåt bundit sig att inte bedriva en egen nationell politik utan en amerikansk politik. Det engelska folket lider redan svårt under denna politik, som lett till att brittiska imperiet knakar i alla fogar.

Härvid idisslar de engelska propagandaorganen att det brittiska imperiets styrande kretsar kan inte undgå att se de uppenbara fakta, som vittnar om att det inte är kommunisterna utan de amerikanska miljardärerna som lägger beslag på det brittiska imperiets besittningar.

Är det kanske kommunisterna och inte de amerikanska miljardärerna, som erövrat Canada, som bemäktigar sig Australien och Nya Zeeland, tränger ut England från Suezkanalzonen och från marknaderna i Latinamerika, Främre och Mellersta östern och som lägger vantarna på de av England behärskade oljeområdena?

Fakta vittnar om att inte en enda fiende har tillfogat England så svåra slag och ryckt ifrån det den ena delen efter den andra av imperiet som Englands amerikanske ”vän”. Denne ”vän” befinner sig i ett block med England och utnyttjar engelskt territorium för flygbaser, varigenom den försätter England i ett svårt och, jag skulle vilja säga, farligt läge, och ändå utger den sig för att vara Englands räddare från ”den sovjetiska kommunismen”.

Vad beträffar sådana ”fria” länder som Grekland, Turkiet och Jugoslavien, så har de redan hunnit förvandlas till amerikanska kolonier, och vad Jugoslaviens styresmän beträffar – alla dessa tito-, kardelj-, rankovitj-, djilas-, pijade- och andra typer – har de för längesen tagit värvning som amerikanska agenter, vilka uppfyller sina amerikanska ”chefers” spionage- och skadegörelseuppdrag mot SSSR och de folkdemokratiska länderna.

De styrande kretsarna i Frankrike, Italien, England, Västtyskland och Japan har låtit sig kedjas fast vid den amerikanska imperialismens krigsväg och därmed av stått från sin nationella, självständiga utrikespolitik. De styrande spetsarna i dessa länder förråder visserligen därigenom sina länders nationella intressen och underskriver sin egen bankrutt. Men de föredrar att offra sina staters nationella intressen i förhoppning om hjälp från de amerikanska imperialistiska beskyddarna mot sina egna folk, vilka de fruktar mera än främmande imperialistiskt slaveri.

Det direkta ansvaret för denna de styrande kretsarnas antinationella politik bär också högersocialdemokraterna, i första hand spetsarna inom det engelska labourpartiet, franska socialistiska partiet och Västtysklands socialdemokratiska parti. Högersocialdemokraterna i

Sverige, Danmark, Norge, Finland, Österrike och andra länder går i sina kumpaners spår och har under hela perioden efter det andra världskriget ilsket bekämpat folkens fredsvänliga och demokratiska krafter. Den nuvarande högersocialdemokratin har, som komplettering till sin gamla roll som den nationella bourgeoisins lakejer, förvandlats till en agentur åt den utländska, amerikanska imperialismen och utför dess smutsigaste uppdrag vid krigsförberedelserna och i kampen mot sina folk.

Ett särdrag i den amerikanska imperialismens strategi är att dess bossar bygger sina militära planer på att utnyttja främmande territorier och främmande arméer – framför allt västtyska och japanska, men även engelska, franska och italienska – på att utnyttja andra folk, vilka enligt de amerikanska strategernas mening skall tjäna som blinda redskap och kanonmat för de amerikanska monopolherrarnas erövring av världsherraväldet.

Men de mera nyktra och framstegsvänliga politikerna i de europeiska och andra kapitalistiska länderna, de politiker, som inte är förblindade av hat mot Sovjetunionen, är redan klart medvetna om mot vilken avgrund de arroganta amerikanska äventyrarna driver dem, och de börja uppträda mot kriget. Man måste också anta att det i de länder, som är dömda att spela rollen av brickor i de amerikanska diktatorernas händer, kommer att finnas verkligt fredsälskande demokratiska krafter, vilka kommer att föra sin självständiga fredspolitik och finna väg ut ur den återvändsgränd, i vilken de amerikanska diktatorerna har drivit in dem. När de europeiska och de andra länderna slår in på denna nya väg, kommer de att möta full förståelse från alla fredsälskande länders sida. (*Stormande, långvariga applåder*.)

I sin strävan att maskera sin erövringspolitik försöker Förenta staternas styrande kretsar att framställa det s.k. ”kalla kriget” mot det demokratiska lägret som en fredlig försvarspolitik, och skrämmer sina folk med en icke existerande fara för ett överfall från SSSR:s sida. Atlantblockledarnas försök att skyla över de aggressiva planerna och de redan pågående krigshandlingarna med demagogiska, fredsvänliga fraser är ett karaktäristiskt drag i deras politik. Saken är den att folken, som helt nyligen fick känna på hela tyngden av blodiga krigshandlingar, numera inte så lätt låter sig drivas ut i ett nytt krig, ett krig mot fredsälskande folk. Det är förklaringen till att den aggressiva atlantulven försöker skruda sig i fårakläder.

Under dessa förhållanden skulle det vara farligt att underskatta det skadliga i de nutida aggressorernas fariseiska fredliga maskering.

Krigsförberedelserna åtföljes av oerhörda orgier i militarism, som påverkar folkens hela liv och tillvaro i det imperialistiska lägrets länder, de åtföljes av reaktionens rasande offensiv mot de arbetande och av fascistisering av hela regimen i dessa länder.

Medan hitlerimperialisterna införde fascismen i sitt eget land när de förberedde sig till det andra världskriget, så inför nu de amerikanska imperialisterna, när de förbereder ett nytt krig, en bestialisk fascistisk regim inte bara i USA utan också i andra länder, i första hand där fredens och demokratins krafter är särskilt betydande, såsom till exempel i Frankrike, Italien och Japan. De styrande kretsarna i dessa länder, som utför den nedriga mission, som dikteras av den amerikanska militärklicken, har släppt lös ett krig mot sina egna folk. Därvid utför de amerikanska stridskrafter, som är förlagda utanför USA:s gränser, rollen som straffgendarmeritrupper.

Nu uppträder den amerikanska imperialismen inte längre bara som aggressor utan också som en världsgendarm, som försöker strypa friheten överallt, där det bara är möjligt, och att införa fascism.

Mot denna världsgendarm reser sig redan nu en våg av hat och motstånd från de förtryckta folken.

Allt detta vittnar om ett försvagande av imperialisternas positioner och leder till en häftig skärpning av kampen inom det imperialistiska lägret mellan den fascistiska reaktionens krafter och folkens demokratiska krafter i de imperialistiska länderna. Ett sådant läge innebär ytterst allvarliga följder för krigsanstiftarna.

I samband med det växande krigshotet utvecklar sig en alla folk omfattande rörelse till fredens försvar och skapas en antikrigskoalition av olika klasser och samhällsskikt, som är intresserade av att ett nytt världskrig avvärjes. Det lyckas inte krigsanstiftarna att utge denna partilösa, fredliga och demokratiska rörelse som en partibunden rörelse, som en kommunistisk rörelse. Det faktum att Stockholmsappellen undertecknades av 500 miljoner människor, och att appellen med krav på en fredspakt mellan de fem stormakterna har undertecknats av över 600 miljoner, är den bästa vederläggning av krigshetsarnas påstående och ett vittnesbörd om den kolossala omfattningen av denna partilösa, demokratiska rörelse för fredens försvar. Denna fredsrörelse syftar inte till att likvidera kapitalismen, då den inte är en socialistisk utan en demokratisk rörelse av hundratals miljoner människor. Fredsvännerna framställer sådana krav och förslag, som skall bidra till fredens bevarande, till att ett nytt krig avvärjes. Om detta syfte nås, skulle det under nuvarande historiska betingelser innebära en ofantlig seger för demokratins och fredens sak.

Det nuvarande styrkeförhållandet mellan imperialismens och krigets läger å ena sidan och demokratins och fredens läger å den andra gör detta perspektiv fullt reellt. För första gången i historien existerar det ett mäktigt och sammansvetsat läger av fredsvänliga stater. I de kapitalistiska länderna har arbetarklassens organisering stärkts; det har skapats mäktiga internationella demokratiska arbetar-, bonde-, kvinno- och ungdomsorganisationer. De kommunistiska partierna, vilka för en hjältemodig kamp för freden, har vuxit och stärkts.

Folken i alla länder är medintresserade i kampen mot krigsfaran, bland dem också de breda massorna i Amerikas förenta stater, ty i händelse av ett nytt krig skulle de inte komma att lida mindre än befolkningen i andra länder. Kriget i Korea har, trots den amerikanska teknikens väldiga övervikt, redan kostat det amerikanska folket hundratusentals stupade och sårade. Det är inte svårt att förstå vilka kolossala offer det amerikanska folket kommer att få bringa om de övergödda amerikanska finanshajarna lyckas driva det ut i ett krig mot de fredsälskande folken.

Det gäller nu att ännu mera stegra folkmassornas aktivitet, att stärka fredsvännernas organiserade aktionsenhet, att oavlåtligt avslöja krigsanstiftarna och att inte tillåta dem att insnärja folken i ett nätt av lögner. Att tygla och isolera de aggressiva imperialistiska äventyrarna, vilka för sina profiters skull vill driva ut folken i ett blodbad – detta är huvuduppgiften för hela den framstegsvänliga och fredsälskande mänskligheten. (*Långvariga applåder*.)

3. Sovjetunionen i kampen för fredens bevarande och befästande.

Partiets huvudlinje på utrikespolitikens område har varit och förblir en politik för fred mellan folken och för att trygga vårt socialistiska fosterlands säkerhet.

Kommunistiska partiet har ända sedan Sovjetstatens första dagar proklamerat och i praktiken genomfört en politik för fred och vänskapliga relationer mellan folken. Under hela perioden mellan de två världskrigen försvarade Sovjetunionen orubbligt fredens sak, kämpade på den internationella arenan mot faran för ett nytt krig och strävade att få till stånd en politik av kollektiv säkerhet och kollektivt motstånd mot aggressorn. Det var inte Sovjetunionens fel, att de reaktionära kretsarna i USA och i de västeuropeiska länderna ständigt torpederade den kollektiva säkerhetens politik, uppmuntrade hitleraggressionen och drev det därhän att det andra världskriget släpptes lös.

Samtidigt som vårt parti orubbligt har hävdat fredspolitiken, har det med tanke på den fientliga omgivningen outtröttligt befäst landets försvar för att kunna möta en fiende fullt rustad.

År 1939, då en ny krigsbrand redan hade flammat upp, underströk kamrat Stalin på 18:e partikongressen huvudprinciperna för Sovjetunionens utrikespolitik genom att framhålla att ”vi är för fred och befästande av förbindelser på saklig grund med alla länder. Vi intar och kommer att inta denna ståndpunkt, för såvitt dessa länder upprätthåller samma förhållanden gentemot Sovjetunionen, för såvitt de ej försöker att kränka vårt lands intressen”. Samtidigt varnade kamrat Stalin aggressorerna i det han förklarade, att ”vi fruktar inga hotelser från aggressorerna och är beredda att med ett dubbelt slag besvara slaget från de krigsanstiftare, som försöker att kränka sovjetgränsernas oantastbarhet”.

Och då Hitlertyskland lömskt överföll vårt fosterland, bjöd sovjetfolket fienden ett förkrossande motstånd och slog honom sönder och samman. Hela världen övertygade sig om att vårt parti inte slår omkring sig med tomma ord. (*Långvariga, stormande applåder*.)

Efter andra världskrigets slut har partiet fortsatt att föra en utrikespolitik, inriktad på att säkra en stabil och varaktig fred och att utveckla det internationella samarbetet. Sovjetregeringen har framlagt det allmänt bekanta programmet för åtgärder i syfte att förhindra ett krig.

Om Sovjetunionens fredskärlek vittnar inte bara de förslag, som den framlägger, utan också dess handlingar. Efter krigets slut har Sovjetunionen betydligt reducerat sina stridskrafter, vilka för närvarande till sin numerär inte överstiger stridskrafterna före kriget. Sovjetregeringen har efter kriget med kort tidsfrist dragit tillbaka sina trupper från Kina, Korea, Norge, Tjeckoslovakien, Jugoslavien och Bulgarien, på vilkas territorier sovjettrupperna ryckte in under krigsoperationerna mot de fascistiska aggressorerna. Med hänsyn till att kampen mot den människofientliga propagandan för ett nytt krig spelar en stor roll när det gäller att få till stånd internationell avspänning, antog Sovjetunionens Högsta sovjet den 12 mars 1951 en Lag om fredens försvar och stämplade krigspropaganda som den svåraste förbrytelse mot mänskligheten, varigenom ett föredöme gavs åt andra stater.

Vid de ytterst allvarliga komplikationer, som under de senaste åren uppstått på den internationella arenan, var det just Sovjetunionen som framlade förslag, vilka erbjuder en grundval för en fredlig reglering av tvistefrågorna. Man behöver bara erinra om, att det var just från sovjethåll som de förslag gjordes, vilka har tjänat som grundval för vapenstilleståndsförhandlingarna i Korea.

SSSR:s regering tillmäter Förenta Nationerna stor betydelse och anser, att denna organisation skulle kunna vara ett viktigt medel för fredens bevarande. Men Förenta Nationerna, som enligt Stadgan skulle ha varit ett organ för mellanfolkligt samarbete, håller USA för närvarande på att förvandla till ett organ för sin diktatoriska politik i kampen mot freden och utnyttjar denna organisation som täckmantel för sina aggressiva handlingar. Trots de oerhörda svårigheter, som det av USA skapade röstningsmaskineriet i Förenta Nationerna förorsakar, hävdar Sovjetunionen likväl här fredens positioner och kämpar för antagande av reella förslag, som framspringer ur det nuvarande internationella lägets krav och som siktar till att tygla de aggressiva krafterna, förebygga ett nytt krig och få ett slut på krigshandlingarna, där de redan har börjat.

Det skulle vara oriktigt att anse, att ett krig endast skulle kunna rikta sig mot Sovjetstaten. Som bekant släppte imperialisterna lös det första världskriget redan långt före SSSR:s uppkomst. Det andra världskriget började som ett krig mellan kapitalistiska stater, och de kapitalistiska länderna själva blev svårt lidande av det. De motsättningar, som nu söndersliter det imperialistiska lägret, kan leda till krig mellan kapitalistiska stater. Med hänsyn till alla

dessa omständigheter strävar Sovjetunionen att förebygga varje krig mellan staterna och förespråkar en fredlig reglering av internationella konflikter och meningsskiljaktigheter.

Vid genomförandet av sin politik, som är inriktad på att säkerställa varaktig fred, ställes Sovjetunionen emellertid inför ett sådant faktum som de styrande USA-kretsarnas aggressiva politik.

Därvid försöker de krigslystna amerikanska kretsarna att vältra sin skuld över på andra och gör allt för att blåsa upp sin förljugna propaganda om något slags hot från Sovjetunionens sida. Vad beträffar dessa förljugna rövarhistorier om Sovjetunionen, skulle det vara löjligt att gå närmare in på hur fullständigt ohållbara de är. Obestridliga fakta vittnar om vem som i själva verket är aggressor.

Det är allmänt bekant, att Amerikas förenta stater forcerar sin upprustning, vägrar att gå med på förbud mot atom- och bakterievapnet och reducering av de vanliga rustningarna, medan Sovjetunionen föreslår förbud mot atom- och bakterievapnet och reducering av övriga rustningar och av stridskrafterna.

Det är allmänt bekant, att Förenta staterna vägrar att ingå en fredspakt, medan Sovjetunionen föreslår att en sådan pakt skall slutas.

Det är allmänt bekant, att Förenta staterna snickrar ihop aggressiva block mot fredsälskande folk, medan de fördrag, som Sovjetunionen ingått med främmande stater, uteslutande har som ändamål att bekämpa förnyad japansk eller tysk aggression.

Det är allmänt bekant, att Förenta staterna har angripit Korea och vill förslava det, medan Sovjetunionen inte har fört krigshandlingar någonstans sedan det andra världskriget slutade.

Förenta staterna bedriver aggression också mot Kina. USA har ockuperat urgammal kinesisk mark, ön Taiwan. Dess flygstridskrafter bombar kinesiskt territorium i strid med folkrättens allmänt vedertagna normer. Det är allmänt bekant, att SSSR:s flygstridskrafter inte utsätter någon för bombning och att SSSR inte har ockuperat några främmande territorier.

Detta är obestridliga fakta.

Beträffande våra relationer med England och Frankrike bör det sägas, att dessa relationer borde ha präglats av andan i de fördrag, som vi under andra världskriget ingick med dessa stater och som förutser samarbete med dessa länder under efterkrigsperioden. Men den engelska och den franska regeringen kränker grovt dessa fördrag. Englands och Frankrikes styresmän har brutit de högtidliga löften om samarbete efter kriget, som de gav Sovjetunionen vid en tidpunkt, då Sovjetunionen förde ett blodigt krig för de europeiska folkens befrielse från det tyskfascistiska förtrycket, och helt inställt sig på att realisera de amerikanska imperialisternas aggressiva planer mot de fredsälskande staterna. Det är klart, med hänsyn till den engelska och den franska regeringens beteende, att våra förbindelser med dessa länder lämnar åtskilligt övrigt att önska.

SSSR:s hållning till USA, England, Frankrike och de andra borgerliga staterna är klar, och denna hållning har upprepade gånger deklarerats från vår sida. Sovjetunionen är också i dag redo att samarbeta med dessa stater, med sikte på att de fredliga internationella normerna iakttages och en varaktig och stabil fred tryggas. (*Applåder*.)

Beträffande de besegrade länderna – Tyskland, Italien och Japan – för Sovjetregeringen en politik, som i grund skiljer sig från de imperialistiska makternas politik. Det faktum att den socialistiska sovjetstaten befann sig bland segrarna skapade helt nya, i historien tidigare aldrig skådade förhållanden och möjligheter för folken i de besegrade staterna. Sovjetstatens politik bereder varje land, som undertecknat en kapitulation utan villkor, möjlighet till fredlig,

demokratisk utveckling, möjlighet att snabbt utveckla sin civila industri och sitt lantbruk, möjlighet att finna avsättning för sin produktion på yttre marknader och möjlighet att uppställa de nationella stridskrafter, som erfordras för landets försvar. I enlighet med Potsdamöverenskommelsen har Sovjetunionen orubbligt fört en politik, som är inriktad på att snarast möjligt få till stånd ett fredsfördrag med Tyskland, att bortdraga alla ockupationstrupper från Tyskland och att skapa ett enhetligt, oavhängigt, fredsälskande och demokratiskt Tyskland, emedan tillvaron av ett sådant Tyskland vid sidan av den fredsälskande Sovjetunionen utesluter möjligheten av nya krig i Europa och gör det omöjligt för världsimperialisterna att förslava de europeiska länderna. (*Långvariga applåder*.)

Man får hoppas, att det tyska folket, som står inför dilemmat att gå denna väg eller att bli de amerikanska och engelska imperialisternas legoknektar, kommer att välja den riktiga vägen, fredens väg. (*Applåder*.)

Detsamma bör sägas om Italien; Sovjetunionen önskar det italienska broderfolket fullständigt återställande av dess nationella oavhängighet. (*Applåder*.)

Sovjetregeringen anser, att Japan bör också bli en oavhängig, demokratisk, fredsvänlig stat, såsom det förutsågs i de allierades gemensamma beslut. Sovjetregeringen har vägrat att underteckna det ensidiga fördrag, som de amerikanska diktatorerna dikterade på konferensen i San Francisco, därför att detta fördrag trampar Kairo- och Potsdamdeklarationernas och Jaltaöverenskommelsens principer under fötterna och syftar till att förvandla Japan till en amerikansk militärbas i Fjärran östern. Sovjetunionens folk hyser stor aktning för det japanska folket, som är tvunget att uthärda utländskt förtryck, och är övertygade om att det kommer att tillkämpa sig nationell oavhängighet för sitt fosterland och slå in på fredens väg. (*Applåder*.)

Sovjetunionens politik för fred och säkerhet åt folken utgår från att kapitalismens och kommunismens fredliga samlevnad och samarbete är fullt möjligt om en ömsesidig önskan till samarbete är förhanden, om man är beredd att fullgöra åtagna förpliktelser och om principen om jämlikhet och icke-inblandning i andra staters inre angelägenheter respekteras.

Sovjetunionen har alltid varit och är också idag anhängare av att utveckla handeln och samarbetet med andra länder, oaktat skillnaden mellan de sociala systemen. Partiet kommer att följa denna politik också i fortsättningen på grundvalen av ömsesidig fördel.

Samtidigt som de krigslystna amerikansk-engelska kretsarna ideligen upprepar att endast upprustningen kan ge de kapitalistiska ländernas industri full sysselsättning, finns i verkligheten ett annat perspektiv, nämligen perspektivet att utveckla och utvidga handelsförbindelserna mellan alla länder oaktat skillnaden mellan deras sociala system. Detta kan ge de utvecklade ländernas industri full sysselsättning under många år, trygga avsättning till andra stater av produkter, som en del stater är rika på, bidraga till att höja näringslivet i de underutvecklade länderna och därmed åstadkomma ett varaktigt ekonomiskt samarbete.

Sovjetunionen för sin fredspolitik i full samstämmighet med de andra demokratiska och fredsvänliga staterna. Kinesiska folkrepubliken, Polen, Rumänien, Tjeckoslovakien, Ungern, Bulgarien, Albanien, Tyska demokratiska republiken, Koreanska folkdemokratiska republiken och Mongoliska folkrepubliken. Relationerna mellan Sovjetunionen och dessa länder är ett exempel på fullständigt nya relationer mellan staterna, sådana som inte har förekommit tidigare i historien. De bygger på principerna om likaberättigande, ekonomiskt samarbete och aktning för den nationella oavhängigheten. Sovjetunionen, som är trogen fördragen om ömsesidigt bistånd, lämnar och kommer att även i fortsättningen lämna hjälp och stöd när det gäller att ytterligare stärka och utveckla dessa länder. (*Stormande applåder*.)

Vi är förvissade om att det socialistiska hushållningssystemet i den fredliga tävlan med kapitalismen för varje år allt mera påtagligt kommer att bevisa sin överlägsenhet över det

kapitalistiska hushållningssystemet. Men vi har inte alls för avsikt att med våld påtvinga någon, vem det än må vara, vår ideologi eller vårt ekonomiska system. Kamrat Stalin säger: ”Export av revolution är struntprat. Varje land kommer själv att genomföra sin revolution om det så önskar, och om det inte önskar det, så blir det ingen revolution.”

Samtidigt som Sovjetunionen orubbligt genomför sin politik av fredligt samarbete med alla länder, så tar den hänsyn till det föreliggande hotet om ny aggression från de arroganta krigsanstiftarna. Därför stärker Sovjetunionen sin försvarsberedskap och kommer att fortsätta att stärka den. (*Långvariga applåder*.)

Sovjetunionen fruktar inte krigsanstiftarnas hotelser. Vårt folk har erfarenhet i att bekämpa aggressorer och har för vana att slå dem. Det slog aggressorerna redan under inbördeskriget, när Sovjetstaten var ung och jämförelsevis svag, det slog dem i andra världskriget och kommer att slå dem också i fortsättningen om de vågar angripa vårt fosterland. (*Stormande, långvariga applåder*.)

Det går inte att ignorera historiska fakta. Och dessa fakta visar att det första världskriget resulterade i att Ryssland föll bort från kapitalismens system och att det andra världskriget resulterade i att en hel rad länder i Europa och Asien fallit bort från kapitalismens system. Det finns all anledning att anta, att ett tredje världskrig skulle leda till sönderfall för det kapitalistiska världssystemet. (*Långvariga applåder*.)

Detta är så att säga perspektivet för kriget och dess följder, om krigsanstiftarna, aggressorerna påtvingar folken ett krig.

Men det finns ett annat perspektiv, perspektivet för fredens bevarande, perspektivet för fred mellan folken. Detta perspektiv kräver, att krigspropaganda i enlighet med FN:s beslut förbjudes, att atom- och bakterievapnet förbjudes, att stormakternas stridskrafter successivt reduceras, att en fredspakt ingås mellan stormakterna, att handeln mellan länderna utvidgas, att den enhetliga världsmarknaden återställes och att andra liknande åtgärder vidtas för att främja fredens befästande.

Om dessa åtgärder genomförs kommer freden att befästas, folken att befrias från fruktan för krigshotet, det oerhörda bortslösandet av materiella resurser för upprustning och förberedelser till utrotningskrig att stoppas och det blir möjligt att använda dessa resurser till gagn för folken.

Sovjetunionen är för att dessa åtgärder skall vidtagas, för perspektivet fred mellan folken. (*Stormande, långvariga applåder*.)

Partiets uppgifter på utrikespolitikens område är:

1. att fortsätta kampen mot förberedelserna till och utlösandet av ett nytt krig, att för fredens befästande svetsa samman den mäktiga demokratiska antikrigsfronten, att stärka vänskaps- och solidaritetsbanden med fredsvännerna i hela världen, att outtröttligt avslöja alla förberedelser till ett nytt krig, att avslöja krigsanstiftarnas alla ränker och intriger;
2. att också i fortsättningen genomföra en politik, som går ut på mellanfolkligt samarbete och utvecklande av förbindelser på saklig grund med alla länder;
3. att befästa och utveckla de obrytbara vänskapliga förbindelserna med Kinesiska folkrepubliken, med de folkdemokratiska staterna i Europa – Polen, Tjeckoslovakien, Rumänien, Ungern, Bulgarien och Albanien – med Tyska demokratiska republiken, med Koreanska folkdemokratiska republiken och med Mongoliska folkrepubliken.
4. att outtröttligt stärka Sovjetstatens försvarskraft och höja vår beredskap att möta varje angripare med ett förkrossande slag. (Stormande, ihållande applåder.)

II. Sovjetunionens inre läge.

Verksamhetsperioden karaktäriseras av en fortsatt konsolidering av Sovjetunionens inre läge, ett uppsving i hela folkhushållningen och i den socialistiska kulturen.

Under de två första åren efter 18:e partikongressen fortsatte vårt lands arbetande folk att framgångsrikt fullgöra den tredje femårsplanen och uppnådde ett ytterligare stärkande av Sovjetunionen. Under dessa år vanns nya framgångar i folkhushållningens utveckling.

Sovjetmänniskornas fredliga arbete avbröts genom det fascistiska Tysklands lömska överfall på SSSR. Det inträdde en svår period i Sovjetstatens historia – Stora fosterländska kriget. Under krigets förlopp uppvisade arbetarklassen, kollektivbönderna och de sovjetintellektuella såväl vid fronten som i upplandet en höggradig medvetenhet och hängivenhet för sitt fosterland.

Efter att ha slutat kriget med den historiska segern, inträdde Sovjetunionen i en ny, fredlig period av sin ekonomiska utveckling. På kort tid har Sovjetstaten med egna krafter och resurser utan hjälp utifrån åter byggt upp det av kriget förstörda näringslivet och vidareutvecklat det samt överträffat näringslivets prestationer från förkrigstiden.

Framgångarna vid industrins och lantbrukets återupprättande gjorde det möjligt att redan 1947 upphäva ransoneringen på livsmedel och industrivaror och att genomföra en penningreform. Dessa åtgärder samt de fem företagna prissänkningarna på livsmedel och industrivaror höjde sovjetrubelns köpkraft och tryggade en höjning av de arbetande massornas materiella välstånd. 1950 ställdes rubeln på guldbasis och växelkursen höjdes i förhållande till de utländska valutorna.

De framgångar, som uppnåddes vid näringslivets återupprättande och utveckling, möjliggjorde för Sovjetstaten att gripa sig an med det praktiska förverkligandet av nya viktiga folkhushållningsuppgifter, däribland sådana som byggandet av väldiga vattenkraftverk vid Volga och Dnjepr, anläggandet av stora trafik- och bevattningskanaler samt av fältskyddande skogsplanteringar på ett vidsträckt område av landet.

De historiska händelser som ägt rum under verksamhetsperioden har visat att det sovjetiska samhälls- och statsskicket inte bara är den bästa formen för organiseringen av landets ekonomiska och kulturella uppsving under det fredliga uppbyggets år, utan också är den bästa formen för mobilisering av folkets alla krafter för att slå tillbaka fienden i krigstid. Dessa händelser har också gett bevis på den väldiga tillväxten av de arbetandes politiska aktivitet, den fortsatta konsolideringen av den moraliska och politiska enheten hos det kring kommunistiska partiet fylkade sovjetfolket, den fortsatta konsolideringen av den broderliga samdräkten mellan folken i Sovjetunionen och utvecklingen av sovjetpatriotismen.

Vårt folk är fast beslutet att även i framtiden oegennyttigt arbeta för det socialistiska fosterlandets väl, att med heder uppfylla sin historiska uppgift att bygga det kommunistiska samhället. (*Stormande, långvariga applåder*.)

1. SSSR:s folkhushållnings fortsatta uppsving.

A. Industrin.

Under förkrigsfemårsplanernas år förverkligades den socialistiska industrialiseringen i SSSR. Den mäktiga industrin var grundvalen för hela folkhushållningens utveckling och landets förberedelse till aktivt försvar. Krigsåren bekräftade med särskild styrka det riktiga i vårt partis generallinje som siktade till landets industrialisering. Förverkligandet av industrialiseringspolitiken i SSSR hade avgörande betydelse för sovjetfolkets öde och räddade vårt fosterland från att bli underkuvat.

Under krigets svåra förhållanden var partiet i stånd att snabbt ställa om industrin för kriget. De viktigaste industriföretagens utrustning evakuerades från stridszonen till områdena i öster. Under krigsåren förmådde Sovjetstaten uppbjuda erforderliga krafter och medel inte endast för att snabbt igångsätta de evakuerade företagen, utan också för att forcera bygget av nya företag, huvudsakligen inom tunga industrin. Trots de fascistiska inkräktarnas temporära ockupation av ekonomiskt viktiga områden i landet producerade industrin under kriget för varje år som gick i allt större mängder vapen och ammunition av alla slag för fronten.

Efter krigets slut omställdes industrin från krigs- till civilproduktion. Partiet ställde uppgiften att i stor omfattning utveckla framför allt den tunga industrin, särskilt den metallurgiska industrin, bränsleindustrin och elkraftindustrin, ty utan en tung industri kunde man inte lösa uppgiften att återupprätta och vidareutveckla folkhushållningen. Samtidigt riktade partiet särskild uppmärksamhet på att vidga produktionen av konsumtionsvaror för att höja folkets levnadsstandard. Det behövdes en viss tid för att åter uppnå folkhushållningens förkrigsnivå. Nivån från år 1940 uppnåddes och överträffades beträffande industriproduktionens totala årsvolym år 1948, inom kolproduktionen år 1947, inom stål- och cementproduktionen 1948, inom tackjärnsproduktionen och oljeutvinningen 1949, inom skoproduktionen 1950, inom produktionen av bomullstyger 1951. Detta innebär, att kriget fördröjt vår industris utveckling åtta à nio år, d.v.s. ungefär två femårsplaner.

Tack vare den framgångsrika återuppbyggnaden och utvecklingen av industrin under efterkrigsåren har vi i dag nått en betydligt högre nivå för industriproduktionen än under förkrigstiden. Här några uppgifter:

Industriproduktionens ökning i SSSR

(i procent jämfört med 1940)

	1940	1944	1945	1946	1947	1948	1949	1950	1951	1952 (plan)
Hela industrin	100	104	92	77	93	118	141	173	202	223
Därav:										
Grupp ”A” Produktion av produktionsmedel	100	136	112	82	101	130	163	205	239	267
Grupp ”B” Produktion av konsumtionsvaror	100	54	59	67	82	99	107	123	143	156

Av dessa siffror framgår, att det under 1945 och 1946 ägde rum en sänkning av industriproduktionens nivå. Det sammanhänger med att framställningen av krigsmateriel starkt minskades efter krigsslutet och att industrins omställning på fredsfot krävde en viss tid. Industriproduktionens omställning efter kriget fullbordades i huvudsak under 1946. Därefter började vår industriproduktion att växa i snabbt tempo, och 1951 överskred dess totalvolym 1940 års nivå med mer än 100 procent. 1952 har medfört nya framgångar i utvecklingen av vår industri. Innevarande års plan för industrin i dess helhet uppfylles som bekant inte bara framgångsrikt, utan överskrides därtill. Därför finns det all anledning att anta att industriproduktionen 1952 kommer att bli ungefär 130 procent större än 1940.

Särskilt snabbt utvecklas den industri, som framställer produktionsmedel. Dess totala produktionsvolym överskred 1951 förkrigsnivån med 140 procent, och 1952 kommer den att överskrida denna nivå med cirka 170 procent. I år kommer det att framställas: 25 miljoner ton tackjärn eller cirka 70 procent mer än 1940; 35 miljoner ton stål eller cirka 90 procent mer än 1940; 27 miljoner ton valsjärn eller mer än dubbelt så mycket som 1940; 47 miljoner ton olja

eller över 50 procent mer än 1940; 117 miljarder kWh elkraft, det vill säga 140 procent mer än 1940; det kommer att produceras över 200 procent mera maskiner och utrustning än 1940.

Vad den årliga produktionsökningen inom de viktigaste industrigrenarna beträffar, så har denna ökning under de senaste åren varit betydligt större än under förkrigstiden. Under de tre senaste åren 1949-51 – således efter det att industriproduktionens förkrigsnivå inte endast återställts utan även överskridits – ökades tackjärnsproduktionen med 8 miljoner ton, stålproduktionen med 10 miljoner ton, medan en ökning av denna omfattning under förkrigstiden ifråga om tackjärnet uppnåddes på åtta år, ifråga om stålet på nio år och ifråga om valsjärnet på tolv år. Kolutvinningen steg under de nämnda tre åren med 74 miljoner ton och oljeutvinningen med 13 miljoner ton; en ökning av denna omfattning uppnåddes under förkrigstiden ifråga om kolet på sex år och ifråga om oljan på tio år. Framställningen av elkraft ökades under samma tre år med 37 miljarder kWh; en motsvarande ökning av elkraftproduktionen uppnåddes under förkrigstiden på nio år.

Den ökade framställningen av produktionsmedel och lantbruksproduktionens ökning har skapat en säker grundval för utvecklingen av den industri, som framställer konsumtionsvaror. År 1951 var denna industris totala produktionsvolym 43 procent större än 1940. År 1952 kommer man att framställa: över 5 miljarder meter bomullstyger eller c:a 30 procent mer än 1940; nästan 190 miljoner meter ylletyger eller c:a 60 procent mer än 1940; 218 miljoner meter sidentyger eller 180 procent mer än 1940; 250 miljoner par läderskor eller c:a 20 procent mer än 1940; 125 miljoner par gummiskodon eller 80 procent mer än 1940; över 3.300.000 ton socker eller över 50 procent mer än 1940; över 380.000 ton smör (ej inberäknat den betydande mängd smör som framställes i enskilda hushåll), vilket överskrider förkrigsnivån för mejerismörproduktionen med över 70 procent.

Till följd av industrins framgångsrika återupprättande och utveckling under efterkrigstiden överstiger industriproduktionen per invånare i Sovjetunionen för närvarande förkrigsnivån. Således överstiger 1951 års produktion av elkraft per invånare 1940 års nivå med mer än 100 procent, tackjärnsproduktionen med 50 procent, stålproduktionen med 70 procent, kolutvinningen med 60 procent, cementproduktionen med mer än 100 procent, framställningen av bomullstyger med 20 procent, av ylletyger med över 60 procent, pappersproduktionen med 70 procent o.s.v.

Under verksamhetsperioden, särskilt under efterkrigsåren, har vår industris produktionstekniska bas betydligt vidgats och stärkts, såväl genom uppförande av nya företag, som genom rekonstruktion av redan existerande företag. Av den sammanlagda summan kapitalinvesteringar i folkhushållningen enbart under åren 1946-51 på omkring 500 miljarder rubel investerades över 320 miljarder rubel i industrin. Under denna tid återupprättades, nybyggdes och startades omkring 7.000 stora statliga industriföretag i SSSR. Industrins viktigaste produktionsfonder hade fram till 1952 ökats med 77 procent jämfört med 1940.

Men det rör sig inte endast om en kvantitativ ökning av de viktigaste produktionsfonderna. Den gångna perioden karaktäriseras också av ytterligare tekniska framsteg inom industrin. Till skillnad från de kapitalistiska länderna, där det i teknikens utveckling äger rum periodiska avbrott, vilka åtföljes av ett förstörande av samhällets produktivkrafter till följd av ekonomiska kriser, förverkligas i SSSR, där inga sådana kriser förekommer, en oavbruten förbättring av produktionen på basis av modernaste teknik, på grundval av den avancerade sovjetvetenskapens framgångar. Under efterkrigsåren har alla industrigrenar utrustats med nya maskiner och mekanismer, mera fulländade tekniska processer har införts och en mera rationell organisering av produktionen har förverkligats. Antalet verktygsmaskiner har under denna period ökad med 120 procent genom komplettering med nya, mera produktiva

verktygsmaskiner. Landets maskinbyggnadsindustri har enbart under de tre senaste åren framställt omkring 1.600 nya typer maskiner och mekanismer.

I kampen för det fortsatta tekniska framåtskridandet spelar vår vetenskap en stor roll. Med sina upptäckter hjälper den sovjetfolket att i större utsträckning bringa i dagen och bättre utnyttja naturens rikedomar och krafter. Under efterkrigstiden har våra vetenskapsmän framgångsrikt löst många vetenskapliga problem av stor betydelse för folkhushållningen. Sovjetvetenskapens viktigaste landvinning under denna period är upptäckten av metoderna för framställning av atomenergi. Därmed likviderade vår vetenskap och teknik USA:s monopolställning på detta område och riktade ett allvarligt slag mot krigshetsarna, som försökte utnyttja atomenergiproduktionens hemlighet och innehavet av atomvapnet som ett medel för att öva utpressning mot och skrämma andra folk. Sovjetstaten, som förfogar över reella möjligheter att producera atomenergi, är starkt intresserad av att detta nya slags energi användes i fredliga syften, för folkets väl, ty ett sådant utnyttjande av atomenergin ökar obegränsat människans makt över de spontana naturkrafterna, öppnar för mänskligheten kolossala möjligheter för stegring av produktivkrafterna, för tekniskt och kulturellt framåtskridande och ökning av den samhälleliga rikedomen.

Den årliga utdelningen av Stalinpris för framstående vetenskapliga arbeten, uppfinningar och genomgripande förbättringar av produktionsmetoder vittnar om att sovjetvetenskapen och -tekniken uppnått stora framgångar. Hederstiteln Stalinpristagare har förlänats 8.470 representanter för vetenskapen, industrin, transportväsendet och lantbruket.

Ett viktigt resultat i industrins utveckling är att industrin i SSSR:s östra områden under den gångna perioden utvecklats i snabbt tempo, varigenom vår industris placering betydligt förändrats. I de östra områdena – i Volgaområdet, Ural, Sibirien, Fjärran östern, Kazachska sovjetrepubliken och i Centralasiens unionsrepubliker har en mäktig industriell bas skapats. Till 1952 har industriproduktionens totalvolym i dessa områden tredubblats jämfört med 1940. Under 1951 framställdes i de östra områdena omkring en tredjedel av SSSR:s totala industriproduktion, över hälften av hela mängden stål och valsjärn, nästan hälften av hela kol- och oljekvantiteten och över 40 procent av elkraften.

Sådana är de huvudsakliga resultaten av industrins utveckling i SSSR under verksamhetsperioden. Uppgifterna för vår industris utveckling under de närmaste åren har framlagts i utkastet till direktiv rörande femte femårsplanen för SSSR:s utveckling, vilket förelägges denna kongress till behandling. Dessa uppgifter består i att industriproduktionens nivå 1955 skall ha höjts med c:a 70 procent jämfört med 1950, varvid framställningen av produktionsmedel skall ha ökats med c:a 80 procent och produktionen av konsumtionsvaror med c:a 65 procent. En sådan uppgift beträffande produktionsökningen inom industrin innebär att industrins produktionsvolym 1955 skall ha stigit 3-dubbelt jämfört med 1940.

Den femte femårsplanen betyder ett nytt och stort steg framåt i vårt lands utveckling från socialismen till kommunismen. (*Stormande applåder*.)

Vår industri disponerar över alla möjligheter att uppfylla de föreliggande uppgifterna. Alla industrigrenar är nu utrustade med en modernare teknik, de har kvalificerade arbetar- samt ingenjörs- och tekniska kadrer, och företagen lider ingen brist på råvaror och material. Nu gäller det att i full utsträckning utnyttja dessa möjligheter, att beslutsamt undanröja bristerna i arbetet, att upptäcka outnyttjade produktionsreserver och att göra dem till en mäktig källa för folkhushållningens uppsving.

Industrin inte endast uppfyller utan t.o.m. överskrider årligen de statliga planerna. Men bakom de allmänna uppgifterna om industrins goda arbete i dess helhet döljer sig ett dåligt arbete från många företags sida som inte fullgör de statliga uppdragen, vilket medför att folkhus-

hållningen erhåller en viss mindre produktionsmängd än den avsedda. Och ministerierna vidtar inte erforderliga åtgärder för att tillse att varje företag uppfyller sin plan utan överför i stället ofta uppdragen från de illa arbetande företagen till de avancerade. Följaktligen lever de illa arbetande företagen på de avancerade företagens bekostnad.

En av huvudorsakerna till att statsplanerna icke uppfylles är företagens oregelbundna produktion under månadens lopp. Partiet har upprepade gånger riktat hushållningsledarnas uppmärksamhet på denna brist. Men även nu arbetar många företag ryckvis och nära hälften av den i planen fastställda månadsproduktionen levereras under de sista tio dagarna. Detta medför att produktionskapaciteten icke utnyttjas i full utsträckning, att man måste tillgripa övertidsarbete, att utskottsprocenten stiger och att arbetet störes i anknutna företag.

För att fullgöra planen ifråga om bruttoproduktionen tillgriper några företag den för statens intressen skadliga praxisen att utöver planen framställa artiklar av andrarangsbetydelse på bekostnad av att uppdragen för framställning av synnerligen viktiga artiklar som förutsetts i statsplanen icke fullgöres.

I en rad industrigrenar förekommer brott mot statsdisciplinen beträffande produktionens kvalitet. Det händer att man till förbrukarna levererar artiklar och varor av dålig beskaffenhet, vilka inte motsvarar den fastställda standarden och de tekniska villkoren. Maskinbyggnads-företag åtar sig ofta att färdigställa i konstruktionsmässigt avseende inte fullt utarbetade maskiner, vilka inte motsvarar driftsvillkoren. Inom lättindustrins företag har produktionen av sekunda produkter fortfarande stor omfattning. Allt detta skadar folkhushållningen.

Dylika brister i industrins arbete får inte tolereras. Statsplanen är en lag. Alla företag är skyldiga att fullgöra de statliga uppdrag som fastställts för dem och försörja folkhushållningen med de produkter som den behöver. Hushållningsledarna och partiorganisationerna måste se till att varje företag fullgör sin plan, och det inte endast beträffande bruttoproduktionens volym utan ovillkorligen också ifråga om framställningen av alla de i statsplanen fastställda artiklarna, de måste eftersträva en oavbruten höjning av produktionens kvalitet samt upptäcka och fullständigt avlägsna orsakerna till att företagens normala arbete störes.

Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt uppgiften att säkerställa en fortsatt kraftig stegring av arbetsproduktiviteten inom alla industrigrenar.

På alla etapper av det socialistiska uppbygget har vårt parti ständigt eftersträvat en oavbruten stegring av arbetsproduktiviteten såsom det viktigaste villkoret för den socialistiska produktionens tillväxt och fullkomnande. Detta är också i främsta rummet förklaringen till de kolossala framgångar som uppnåtts i utvecklingen av SSSR:s produktion. Under perioden 1940-51 har arbetsproduktiviteten inom industrin stigit med 50 procent, varvid 70 procent har uppnåtts tack vare den stegrade arbetsproduktiviteten. Under samma period steg arbetsproduktiviteten inom byggnadsverksamheten med 36 procent.

Den snabba ökningen av arbetsproduktiviteten i Sovjetunionen är framför allt en följd av den omfattande tillämpningen av den nya tekniken och avancerade tekniska processer inom folkhushållningen, en följd av mekaniseringen och elektrifieringen av produktionen, särskilt mekaniseringen av kraftödande och tunga arbeten, samt en följd av bättre arbetsorganisation, av höjningen av de arbetandes allmänbildning och kultur och deras yrkesmässiga kvalifikationer. Det socialistiska hushållningssystemet ger obegränsat utrymme åt användningen av den modernaste tekniken. I SSSR inbesparar maskinerna inte endast arbete, de underlättar samtidigt arbetarnas möda, varför arbetarna under den socialistiska hushållningens förhållanden, i motsats till kapitalismens förhållanden, mycket gärna använder maskiner i arbetsprocessen. Sovjetarbetaren är direkt intresserad av att höja arbetsproduktiviteten, ty han vet att han härmed bidrar till att stärka SSSR:s ekonomiska

styrka och att höja de arbetandes levnadsstandard. I intressegemenskapen hos staten och folket ligger grunden för det samhälleliga arbetets höga produktivitet under socialismen.

De inom vår industri förhandenvarande möjligheterna till att öka arbetsproduktiviteten utnyttjas dock inte på långt när fullständigt. Detta framgår framför allt av att planerna beträffande arbetsproduktiviteten inte fullgöres inom många företag. Det måste konstateras, att ministerierna sysslar med denna viktiga sak i otillräcklig grad; i stället för att säkra att varje företag fullgör uppdragen beträffande arbetsproduktiviteten, nöjer sig ministerierna ofta med de genomsnittssiffror som uppnåtts för branschen i sin helhet och vidtar inte nödvändiga åtgärder för att förmå de företag som blivit efter att komma upp till de avancerades nivå.

På många företag hämmas arbetsproduktivitetens höjande genom att förefintliga mekaniseringsmedel illa utnyttjas; det förekommer otillåtliga fall av vårdslöshet och vanskötsel ifråga om utrustningen. Produktionens mekanisering i företagen måste oundvikligen medföra, att en del av arbetarna kan frigöras såväl för att utvidga produktionen i det givna företaget, som för arbetet i nya företag. Men i stället för att trygga ett vederbörligt utnyttjande av mekaniseringsmedlen och att på grund härav höja arbetsproduktiviteten, organiserar några företagsledare inte så sällan arbetet enligt gamla metoder med vidsträckt användning av manuellt arbete.

En allvarlig brist i mekaniseringen av produktionen ligger också däri, att vid mekaniseringen av produktionsprocesserna många avsnitt antingen inte mekaniseras alls eller mekaniseras i otillräcklig grad. På många företag, där mekaniseringen av de huvudsakliga produktionsprocesserna befinner sig på en hög nivå, är handräckningsarbetena, bl.a. så kraftödande arbeten som framforsling, förflyttning och lastning av råvaror, material och färdigfabrikat, svagt mekaniserade. Allt detta sänker den ekonomiska totaleffekten av mekaniseringen och stör det normala produktionsförloppet.

Arbetsproduktivitetens höjande hämmas även därav, att arbetet vid många företag och byggen är otillfredsställande organiserat, varigenom mycken arbetstid går förlorad. Ofta fastställer ministerierna arbetarantalet vid företag och byggen utan tillräcklig undersökning av de faktiska behoven och utan att kontrollera att arbetskraften användes på ett riktigt sätt. Det förekommer fortfarande ”fluktuation” av arbetskraften på företag och särskilt vid byggen, något som är till stort förfång för produktionen.

För höjningen av arbetsproduktiviteten har fastställandet av tekniskt grundade normer en stor betydelse. Denna normering är emellertid otillfredsställande ordnad på många företag. Man tillämpar fortfarande i övervägande grad nedsatta normer, s.k. experimentalstatistiska normer, vilka inte motsvarar den nutida produktionsteknikens nivå, inte avspeglar de avancerade arbetarnas rön och inte stimulerar en höjning av arbetsproduktiviteten. De experimentalstatistiska normerna användes i mycket stor utsträckning, och på många företag kommer mer än 50 procent av samtliga gällande prestationsnormer på deras andel.

Parti-, hushållnings- och fackorganisationernas uppgift består i att snabbare undanröja de orsaker, som hindrar arbetsproduktivitetens höjande, samt se till att man inom varje folkhushållningsgren, på varje företag och på varje produktionsavsnitt fullgör och överskrider de uppgifter som ställts ifråga om arbetsproduktivitetens höjande. Man måste energiskt avhjälpa bristerna beträffande utnyttjandet av de rika tekniska resurser som vi förfogar över, ihärdigt genomföra programmet för helmekanisering och automatisering av produktionsprocesserna, i bredare omfattning införa vetenskapens och teknikens nyaste landvinningar i alla folkhushållningsgrenar, oavlåtligt fullkomna arbets- och produktionsorganisationens former och metoder samt förbättra arbetskraftens utnyttjande.

Kamrater! Vår industri växer, utvecklas och blir allt starkare och alltmer tekniskt fulländad. Vi kommer även framgent att med alla medel utveckla vår socialistiska industris produktivkrafter såsom grundvalen för vårt fosterlands makt och för tillväxten av sovjetfolkets materiella välstånd. (*Stormande, långvariga applåder*.)

B. Lantbruket.

Vid verksamhetsperiodens början, d.v.s. vid tiden för 18:e partikongressen, hade kollektivbrukssystemet slutgiltigt befästs i vårt land, kollektivbruken hade konsoliderats och det socialistiska hushållningssystemet slagit igenom som den enda jordbruksformen.

Kriget fördröjde för en tid lantbrukets utveckling och tillfogade det stor skada, särskilt i de distrikt som utsatts för ockupation, där kollektivbruken, maskin- och traktorstationerna och statsjordbruken förstördes och utplundrades av hitlerinkräktarna. Men trots krigstidens oerhörda svårigheter försåg kollektiv- och statsjordbruken i de östra distrikten regelbundet armén och befolkningen med livsmedel och lättindustrin med råvaror. Utan kollektivböndernas osjälviska arbete, utan deras högt utvecklade politiska medvetenhet och organisationsnivå hade vi inte kunnat lösa denna ytterst svåra uppgift.

I och med övergången till fredligt uppbygg reste sig för partiet uppgiften att snabbt återställa och vidareutveckla lantbruket. Särskild omsorg ägnade partiet under efterkrigstiden åt att stärka kollektivbruken i organisatoriskt och ekonomiskt hänseende, att bistå dem vid återställandet och vidareutvecklingen av den samhälleliga hushållningen och att på denna basis höja kollektivböndernas materiella välstånd. För det fortsatta uppsvinget av produktivkrafterna i lantbruket var det av vikt att sammanslå de små kollektivbruken till större, ty stora kollektivbruk kan med större framgång utvidga och förbättra den samhälleliga hushållningen. För närvarande finns det 97.000 stora kollektivbruk i stället för de 254.000 små som fanns den 1 januari 1950.

De åtgärder som vidtogs av partiet och regeringen resulterade i att lantbruket framgångsrikt övervann de svårigheter, som förorsakats av kriget och den därpå följande svåra torkan 1946, och på kort tid uppnåddes och överskreds förkrigstidens produktionsnivå i lantbruket.

Under efterkrigstiden återställdes den odlade arealen i snabbt tempo, avkastningen höjdes och bruttoproduktionen ökades ifråga om spannmål, industriväxter, foderväxter, grönsaker och melonväxter o.a. odlade växter. Den odlade arealen beträffande samtliga jordbruksodlingar översteg 1952 förkrigsnivån med 5,3 miljoner har.

Spannmålsproduktionen återställdes under det tredje året efter krigets slut och ökade under de påföljande åren, varvid varuspannmålens andel i hög grad steg. I år uppgick bruttoskörden av spannmål till 8 miljarder pud (*stormande applåder*) och härvid steg bruttoskörden av det viktigaste brödsädesslaget, vetet, med 48 procent jämfört med 1940. (*Applåder*.)

Sålunda har spannmålsproblemet, som tidigare ansågs vara det mest akuta och allvarliga problemet, lösts med framgång, det har slutgiltigt och oåterkalleligt lösts. (*Stormande, långvariga applåder*.)

Under efterkrigstiden utvecklades bomulls- och sockerbetsodlingen i särskilt snabbt tempo: 1951 översteg bruttoproduktionen av råbomull förkrigsnivån med 46 procent och av sockerbetor med 31 procent. I år var skörden av dessa synnerligen viktiga växter ännu rikare. Ännu skörden av oljeväxter, potatis och foderväxter har överstigit förkrigsnivån, varvid bruttoskörden av saftfoderväxter (foderrotfrukter, melonväxter för foderbruk och silofoderväxter) redan 1951 var 25 procent större än 1940. Lin- samt grönsaks- och melonväxtodlingen har avsevärt utökats under efterkrigsåren. Till följd av att parti-, sovjet- och lantbruksorganen inte ägnat tillräcklig uppmärksamhet åt odlingen av dessa nödvändiga

växter, har likväl lin- och grönsaksproduktionen i vissa områden ännu inte nått upp till förkrigsnivån.

Under innevarande år kommer liksom fallet varit under de gångna åren de statliga planerna för anskaffning av spannmål, bomull, sockerbetor, oljefrön, potatis, grönsaker och andra jordbruksprodukter samt animala produkter att framgångsrikt genomföras.

Vårt jordbruk blir alltmera kvalificerat och produktivt och ger en allt större varuproduktion. Man bör förstå detta mycket viktiga särdrag i vårt jordbruks utveckling. Nu då spannmålsproblemet framgångsrikt lösts, får man inte längre som tidigare mäta jordbrukets resultat enbart efter spannmålsproduktionens omfattning. Som de anförda uppgifterna visar, har vi utöver framgångarna i spannmålsproduktionen även uppnått stora framgångar ifråga om produktionen av bomull, sockerbetor, olje-, foder- o.a. odlingsväxter. Vårt nuvarande jordbruk har helt förändrats i kvalitativt hänseende, det skiljer sig radikalt från det gamla, föga produktiva, extensiva jordbruket. År 1952 hade den odlade arealen för samtliga odlingsväxter i SSSR ökats med 40 procent jämfört med 1913, varvid den med säd besådda arealen utökats med 5 procent och den med industriväxter och grönsaks- samt melonväxter besådda arealen ökats med mer än 140 procent samt foderväxtarealen mer än 11-dubbelt. Av totalvärdet för varuproduktionen inom åkerbruket kommer för närvarande mer än 40 procent på industriväxternas andel. Följaktligen skulle det vara ett grovt misstag att bedöma framgångarna i jordbruket enbart efter spannmålsproduktionens nivå.

Under efterkrigstiden har stor uppmärksamhet ägnats åt lantbrukets utrustning med modern teknik. Utan detta hade vi inte varit i stånd att på kort tid lösa uppgiften att återuppbygga och vidareutveckla lantbruket. Under denna tid har maskin- och traktorparken utökats med ett stort antal nya och bättre bandtraktorer med dieselmotorer, självgående skördecombiner, bomullsplocknings- och andra högproduktiva maskiner. Totalkapaciteten hos maskin- och traktorstationernas samt statsjordbrukens traktorpark har stigit med 59 procent och combineparkens med 51 procent jämfört med förkrigstiden. Lantbruket har erhållit en stor mängd nya maskiner för mekanisering av arbetsdryga processer inom boskapsskötseln. I samband med att arbetets mekanisering inom lant- och skogsbruket avsevärt utvecklats, har under efterkrigstiden maskin- och traktorstationernas antal ökats och det har organiserats ett betydande antal nya skogsskyddsstationer för mekanisering av arbetet vid anläggandet av fältskyddande skogsplanteringar, vidare meliorationsstationer för mekanisering av arbetet vid torrläggning av jord och förbättring av ängar och betesmarker, samt maskinstationer för mekanisering av tunga arbeten inom boskapsskötseln. Inalles har under denna tid upprättats 1.546 nya maskin- och traktorstationer, skogsskydds- och meliorationsstationer samt maskinstationer för boskapsskötseln, och totalantalet dylika stationer uppgår för närvarande till 8.939.

De under efterkrigsåren uppnådda framgångarna i lantbrukets utveckling har skapat betingelser för lösande av ännu större uppgifter i jordbruket. Folkhushållningens intressen och uppgiften att ytterligare höja sovjetfolkets välstånd kräver en ännu större ökning av lantbruksproduktionen. I utkastet till direktiv rörande den femte femårsplanen förutses följande ökning av bruttoskörden under femårsperioden: spannmål med 40-50 procent, därav vete med 55-65 procent, råbomull med 55-65 procent, lin med 40-50 procent, sockerbetor med 65-70 procent, solrosor med 50-60 procent och potatis med 40-45 procent samt att utöka foderväxtodlingen c:a 2- eller 3-dubbelt.

Nu då den odlade arealen återställts och förkrigsnivån överskridits, är den enda riktiga linjen ifråga om ökning av jordbruksproduktionen att med alla medel ytterligare höja avkastningen. Det är den viktigaste uppgiften i jordbruket. För att med framgång lösa denna uppgift är det nödvändigt att kvalitativt förbättra åkerarbetena och förkorta tiden för deras utförande, att

bättre utnyttja traktorer och lantbruksmaskiner, att slutföra mekaniseringen av de viktigaste jordbruksarbetena, att snabbast möjligt lära sig bemästra växelbruk med sådd av perenna gräsväxter i kollektiv- och statsjordbruken, att förbättra utsädet och att överallt införa ett riktigt system för jordens bearbetning, att öka användningen av gödningsämnen och arealen av de bevattnade jordområdena. Man måste öka maskin- och traktorstationernas organiserande roll inom kollektivbruken och höja dessa stationers ansvar för att planerna för avkastningen och för bruttoskörden av odlingsväxter uppfylles samt deras ansvar för boskapsskötselns utveckling.

Vårt jordbruk måste bli ännu mera produktivt och högkvalificerat, det måste ha en utvecklad fodergräsodling och ett riktigt bedrivet växelbruk, och den odlade arealen för industriväxter, foderväxter samt grönsaker och potatis måste få en större andel inom den totala odlade arealen.

I samband med de stora framgångar som uppnåtts beträffande jordbrukets höjande har uppgiften att på allt sätt utveckla boskapsskötseln under efterkrigstiden blivit den centrala uppgiften för partiet och staten vid lantbrukets utveckling. Under perioden från juli 1945 till juli 1952 har nötkreatursbeståndet i SSSR utökats med 13,4 miljoner, fårbeståndet med 41,8 miljoner, antalet svin med 21,2 miljoner och antalet hästar med 5,6 miljoner. Inom samtliga hushållningskategorier uppnåddes 1940 års förkrigsnivå ifråga om nötkreatursbeståndet 1948, ifråga om fårbeståndet 1950 och ifråga om antalet svin under innevarande år. För att ställa produktionen av animala produkter på en säker basis har partiet ägnat speciell uppmärksamhet åt utvecklingen av den samhälleliga produktiva boskapsskötseln på kollektiv- och statsjordbruken. Nu har kollektivbrukens jämte de statliga jordbrukens boskapsskötsel blivit den dominerande i landet såväl ifråga om dess andel av det totala kreatursbeståndet som beträffande produktionen av animala produkter. Brutto- och varuproduktionen av kött, mjölk, smör, ägg, ull och hudar har i sin helhet inom SSSR överstigit förkrigsnivån. (*Applåder*.)

För att tillfredsställa befolkningens växande behov av produkter från boskapsskötseln och lättindustrins behov av råvaror måste man ytterligare få till stånd en betydande höjning av boskapsskötseln. I utkastet till direktiv rörande den femte femårsplanen förutses det att under femårsperioden öka nötkreatursbeståndet inom hela lantbruket med 18-20 proc. och den samhälleliga nötboskapen på kollektivbruken med 36-38 proc, fårbeståndet inalles med 60-62 proc. och på kollektivbruken med 75-80 proc., svinbeståndet inalles med 45-50 proc och i kollektivbruken med 85-90 proc., hästbeståndet inalles med 10-12 proc. och i kollektivbruken med 14-16 proc.; antalet fjäderfä på kollektivbruken skall ökas med 200-250 proc. Direktivutkastet förutser följande produktionsökning: kött och svinfett med 80-90 proc., mjölk med 45-50 proc., ull med 100-150 proc. samt ägg (på kollektiv- och statsjordbruken) 6- till 7-dubbelt.

Huvuduppgiften ifråga om boskapsskötselns utveckling förblir fortfarande att öka det i kollektiv- och statsjordbrukens samhälleliga ägo befintliga kreatursbeståndet och att samtidigt i avsevärd grad höja dess produktivitet. För att framgångsrikt lösa denna uppgift är det framför allt nödvändigt att på alla kollektiv- och statsjordbruk få till stånd en stabil foderbas och att säkra goda ladugårdar för boskapen samt att i stor utsträckning mekanisera arbetet inom boskapsskötseln. Boskapsskötseln måste göras högproduktiv, i hög grad varuavkastande och räntabel. Man måste förbättra arbetet på att höja boskapens kvalitet på kollektiv- och statsjordbruken och trygga en snabb förökning av de högproduktiva boskapsraser som redan finnes samt få fram nya sådana. En normal höjning av boskapsskötseln är möjligt endast då man på ett riktigt sätt kombinerar den kvantitativa ökningen av boskapsbeståndet med en i stor utsträckning genomförd förbättring av dess kvalitet och höjning av dess produktivitet.

Under efterkrigsåren har statsjordbruken betydligt vuxit och stärkts, de har i avsevärd grad utökat den odlade arealen jämfört med förkrigsnivån samt ökat det produktiva boskapsbeståndet och lantbruksproduktionen. Men samtidigt förekommer det allvarliga brister i statsjordbrukens arbete. En av de stora brister, som en betydande del statsjordbruk lider av i sitt arbete, är de höga självkostnaderna vid produktionen av spannmål, kött, mjölk o.a. produkter. På basis av den mångförgrenade hushållningens utveckling, förbättrad produktionsorganisation, införande av helmekanisering av alla de mest arbetsdryga processerna, höjning av odlingsväxternas avkastning och boskapsskötselns produktivitet måste man trygga en fortsatt ökning av varuavkastningen och en betydande sänkning av produktionens självkostnad vid statsjordbruken.

En stor betydelse för lantbrukets fortsatta utveckling har bevattningsanläggningarna och skapandet av fältskyddande skogsplanteringar. Redan under förkrigstiden anlades många stora bevattningssystem utrustade med modern teknik, och de gamla bevattningssystemen rekonstruerades. Detta resulterade i att den faktiskt bevattnade jordarealen i Mellersta Asiens republiker och i andra distrikt i SSSR utökades med 50 procent, vilket gjorde det möjligt att framgångsrikt lösa en så viktig uppgift som att i hög grad öka bomullsproduktionen. Vid den tiden inleddes även arbetet för att anlägga fältskyddande skogsplanteringar.

Under efterkrigsåren har arbetena med att bygga bevattningsanläggningar och att anlägga skyddsskogsbälten fått ännu större omfattning. Stora bevattningssystem anlägges i de transkaukasiska republikerna, där den faktiskt bevattnade jordarealen till följd av dessa arbeten kommer att öka med mer än 50 procent under de närmaste åren. Från och med 1947 pågår arbeten för att bevattna synnerligen fruktbara men av torka hemsökta områden i centrala svartmyllezonen – i Kursk-, Orel-, Voronezj- och Tambovområdena – för att genom dessa arbeten säkra stabila skördar av sädesslag, industriväxter och andra odlingsväxter. Sedan 1948 pågår omfattande arbeten för att på kollektiv- och statsjordbruken i stäppområdena och i de blandade stäpp- och skogsområdena i SSSR:s europeiska del anlägga stora statliga skyddsskogsbälten och fältskyddande skogsplanteringar samt vattenreservoarer och dammar. Under de senaste 3 1/2 åren har kollektivbruken, de statliga jordbruken och skogshushållen planterat fältskyddande skog på en areal om 2,6 miljoner hektar och anlagt över 12.000 vattenreservoarer och dammar. I områden med överloppsfuktighet, framför allt i Belorussland och de baltiska republikerna, pågår liksom före kriget omfattande arbeten för att torrlägga kärr och sumpmarker.

Vida perspektiv öppnas för lantbruket i samband med anläggandet av de grandiosa vattenkraftverken och bevattningssystemen vid Volga, Don, Dnjepr och Amu-Darja och i samband med att Volga-Donkanalen ”V.I. Lenin” tagits i bruk. Anläggandet av dessa kraftstationer och bevattningssystem kommer att säkerställa bevattning av nya områden med en areal på över 6 miljoner hektar och specialbevattning av betesmarker med en areal på 22 miljoner hektar. Det öppnar vidsträckta möjligheter att elektrifiera lantbruksproduktionen, införa elplöjning, använda elektriska skördecombiner och andra elektriskt drivna lantbruksmaskiner.

Jämsides med de omfattande irrigationsanläggningarna genomföres framgångsrikt på alla bevattnade områden en övergång till ett nytt bevattningssystem, varvid de bevattnade avsnitten betydligt utökas tack vare en bättre anordning av fältkanalnätet, minskning av antalet permanenta kanaler på fälten och deras ersättande med temporära kanaler, vilket gör det möjligt att i större utsträckning utnyttja den bevattnade jorden och vattnet samt åstadkomma bättre betingelser för det bevattnade jordbrukets mekanisering.

Förverkligandet av de planerade stora arbetena med att utveckla bevattningssystemet, att anlägga fältskyddande skogsplanteringar och att torrlägga vattensjuka områden kommer att

resultera i att vårt lantbruk höjes till en högre nivå och att landet för alltid kommer att vara säkerställt mot vädrets nycker. (*Applåder*.) Uppgiften består i att framgångsrikt och på fastställd tid genomföra arbetena med att utveckla bevattningen, att upprätta fältskyddande skogsplanteringar och att torrlägga sumpmarker. Denna sak bör parti-, sovjet- och hushållningsorganisationerna ägna särskild uppmärksamhet.

Det är också mycket viktigt att vidtaga åtgärder för att förbättra skördeavkastningen i områden utanför svartmyllebältet i den europeiska delen av Sovjetunionen. Det är känt, att det i dessa områden finns stora möjligheter att framgångsrikt utveckla jordbruket och boskapsskötseln, emedan dessa områden utmärker sig för gynnsamma klimatförhållanden och tillräcklig fuktighet. Emellertid är skörden av odlingsväxter fortfarande låg i de områden som icke tillhör svartmyllebältet. För att här uppnå höga och stabila skördar måste man framför allt i stor utsträckning organisera kalkning av sur jord med samtidig tillförsel av naturliga och konstgödningsämnen i tillräcklig mängd samt på allt sätt utveckla fodergräsodlingen och förbättra jordens bearbetning.

Vid förverkligandet av uppgifterna att återställa och utveckla lantbruket har våra parti-, sovjet- och lantbruksorgan under efterkrigsåren förbättrat sin ledning av kollektiv- och statsjordbruken samt maskin- och traktorstationerna. Men det förekommer fortfarande fel och brister på detta område.

Vari består felen och bristerna i ledningen av lantbruket och vilka är uppgifterna i samband härmed?

Först och främst bör det noteras, att enskilda av våra ledande funktionärer – särskilt i samband med de små kollektivbrukens sammanslagning till större – intog eller tillät en felaktig ståndpunkt, en konsumentståndpunkt, i frågan om kollektivjordbrukets utveckling. De föreslog att forcera massöverflyttningen av befolkningen i byarna till stora kollektivbrukssamhällen, att riva alla gamla ekonomibyggnader i kollektivbruken och även kollektivböndernas hus samt att på nya platser anlägga stora ”kollektivbrukssamhällen”, ”kollektivbruksstäder” eller ”lantbruksstäder” och betraktade detta som den viktigaste uppgiften för att i organisatoriskt och ekonomiskt avseende stärka kollektivbruken. Dessa kamraters fel består i att de glömde kollektivbrukens förnämsta uppgifter, produktionsuppgifterna, och ställde i förgrunden de av dem härledda konsumentuppgifterna, uppgifterna att ordna levnadsförhållandena i kollektivbruken. De sistnämnda uppgifterna har givetvis en mycket stor betydelse, men de är likväl härledda, underordnade uppgifter, de är inga huvuduppgifter och kan lösas framgångsrikt endast på basis av en utvecklad samhällelig produktion. Att glömma eller förringa de viktigaste uppgifterna, produktionsuppgifterna, kan föra hela vårt praktiska arbete på landsbygden in på orätt väg, försvåra kollektivbrukens fortsatta uppsving och skada såväl själva ordnandet av levnadsförhållandena som hela det socialistiska uppbygget. Partiet vidtog i rätt tid åtgärder för att övervinna dessa oriktiga tendenser inom kollektivbruksuppbygget. Parti-, sovjet- och lantbruksorganen är skyldiga att även framgent ägna oavlåtlig omsorg åt stärkandet och utvecklandet av kollektivbrukens samhälleliga hushållning, som är deras största kraft, och att på denna grundval trygga en ökning av kollektivbrukens varuproduktionsförmåga och en fortsatt höjning av kollektivböndernas materiella välstånd och förbättra deras levnadsförhållanden överhuvud taget.

Vidare bör det noteras att det inom många kollektiv- och statsjordbruk blivit mycket vanligt att anlägga stödföretag för tillverkning av tegel, taktegel o.a. industrialster. Erfarenheten har visat att detta fördyrar byggnadsmaterialen och industrialstren samt – vilket är det viktigaste – leder bort kollektiv- och statsjordbruken från fullgörandet av lantbruksproduktionens uppgifter och bromsar lantbrukets utveckling. Detta förhållande måste rättas, och kollektiv- och statsjordbrukens alla ansträngningar bör helt och fullt inriktas på att ytterligare utveckla

en mångsidig lantbruksproduktion, för att i större utsträckning utnyttja deras ekonomiska möjligheter och naturförhållanden i syfte att på allt sätt öka produktionen av spannmål, bomull, sockerbetor, lin, potatis, kött, mjölk, ägg, ull, grönsaker, frukt, te o.a. lantbruksprodukter. Vad byggnadsmaterial och andra industrialster beträffar, så har vår statsindustri och producentkooperationen möjlighet och är förpliktade att i full utsträckning förse kollektiv- och statsjordbruken med allt detta till lägre priser.

Det måste vidare medges att det fortfarande förekommer fall då kollektivbruksegendom förskingras samt andra överträdelser av Lantbruksartellens stadgar. I stället för att slå vakt om den samhälleliga kollektivbrukshushållningens intressen, sysselsätter sig några funktionärer i parti-, sovjet- och lantbruksorganen själva med förskingring av kollektivbrukens egendom, de överträder på det grövsta sovjetlagarna samt tillåter sig godtycke och lagbrott i förhållande till kollektivbruken. Dylika funktionärer utnyttjar sin tjänsteställning för att tillägna sig samhällelig jord, de tvingar kollektivbrukens styrelser och ordföranden att gratis eller till låga priser åt dem utlämna spannmål, kött, mjölk o.a. produkter, att utbyta lågproduktiv boskap som tillhör dem mot högproduktiv och värdefullare boskap tillhörande kollektivbruken etc. Alla dessa mot kollektivbruken och mot staten fientliga handlingar tillfogar kollektivbönderna stor skada, hämmar kollektivbrukens fortsatta konsolidering i organisatoriskt och ekonomiskt hänseende samt undergräver partiets och Sovjetstatens auktoritet. Det måste energiskt göras slut på överträdelserna av Lantbruksartellens stadgar och med all den stränghet som den socialistiska statens lagar stipulerar straffa personer, som gör sig skyldiga till förskingring av kollektivbruksegendom, såsom fiender till kollektivbrukssystemet.

Vidare bör det noteras, att parti-, sovjet- och lantbruksorganen i otillfredsställande grad sysselsätter sig med så viktiga frågor som arbetets organisering på kollektivbruken. Ifråga om arbetsorganisationen på kollektivbruken har vissa ledande funktionärer som bekant fullföljt den oriktiga linjen att i kollektivbruken införa isolerade arbetsgrupper och att upplösa produktionsbrigaderna, vilket i själva verket var riktat mot mekaniseringen av spannmålshushållningen och ledde till kollektivbrukens försvagande. Det arbete som utförts för att undanröja dessa fel och förvrängningar, har har möjliggjort att i avsevärd grad förbättra arbetsorganisationen på kollektivbruken och att stärka produktionsbrigaderna. Inte desto mindre förekommer det fortfarande väsentliga brister på detta område. På många kollektivbruk är produktionsbrigadernas sammansättning inte stabil; produktionsmedlen är inte reserverade för bestämda brigader, vilket leder till personlig oansvarighet; till följd av dålig organisationsförmåga går mycken arbetstid förlorad, vilket gör att kollektivböndernas arbetsproduktivitet sänkes och att lantbruksarbetena inte fullgöres i tid. Parti-, sovjet- och lantbruksorganen måste dagligen sörja för att arbetsorganisationen på kollektivbruken förbättras. Det bör införas ett mera progressivt system för inkomstfördelningen på kollektivbruken, så att artellens inkomster fördelas mellan dess medlemmar i enlighet med det antal dagsnormer, som påförts kollektivbonden, och i direkt förhållande till den faktiska lantbruksproduktion, som brigaden, gruppen eller den enskilde kollektivbruksbonden framställt. Detta kommer att göra det möjligt att avsevärt höja kollektivböndernas arbetsproduktivitet och att fullständigt likvidera nivelleringen, och det kommer att bidraga till fortsatt stegring av dagsnormens värde.

Det bör ytterligare påpekas, att det schablonmässiga och formella förfarandet vid lösningen av många praktiska frågor ännu inte avskaffats i ledningen av lantbruket. Parti-, sovjet- och lantbruksledarna tar ofta inte hänsyn till de konkreta, lokala förhållandena och ger likadana anvisningar för alla distrikt, kollektiv- och statsjordbruk samt maskin- och traktorstationer rörande jordbrukstekniken, boskapsskötseln, arbetsorganisationen o.a. lantbruksfrågor. Dylika anvisningar, som är riktiga och nödvändiga för vissa distrikt och jordbruk, visar sig ofta vara otjänliga och ibland rent av skadliga för andra distrikt och jordbruk. Bland parti-, sovjet- och lantbruksfunktionärerna finns det alltjämt inte så få, som bedömer lantbruket och försöker

leda det på basis av s.k. genomsnittssiffror. Dessa funktionärer bedömer avkastningen enligt genomsnittsuppgifter och boskapsskötselns produktivitet på samma sätt. Om man nöjer sig med genomsnittsuppgifterna, kan man inte lägga märke till de efterblivna distrikt, kollektiv- och statsjordbruk, där det står illa till, och man kan inte i rätt tid vidta effektiva åtgärder för att lämna dem erforderlig hjälp; å andra sidan kan man inte bakom genomsnittsuppgifterna se de distrikt, kollektiv- och statsjordbruk, som hunnit långt framåt och på vilka de på genomsnittssiffror baserade uppgifterna inte har någon mobiliserande inverkan, utan drar dem tillbaka och hämmar deras utveckling.

Till sist bör man nämna de väsentliga brister som råder ifråga om tillämpandet av vetenskapens landvinningar och föregångsmännens rön i lantbruket. Vi har många avancerade kollektiv- och statsjordbruk samt maskin- och traktorstationer, det finns tusentals föregångsmän inom lantbruket, som på ett nyskapande sätt tillämpar vetenskapens vinningar och uppnår stora resultat i arbetet för att höja avkastningen och boskapsskötselns produktivitet. Men propagandan för och tillämpandet av föregångsmännens rön i kollektiv- och statsjordbrukens produktion är fortfarande otillfredsställande ordnad. Vår lantbruksvetenskap har i hög grad bidragit till att höja lantbruket. De antivetenskapliga och reaktionära idéerna inom lantbruksvetenskapen har avslöjats och slagits ned, och denna vetenskap utvecklar sig nu på den enda riktiga – den materialistiska, mitjurinska grundvalen samt rustar våra funktionärer i deras verksamhet för lantbrukets utveckling. Men trots de vunna framgångarna är lantbruksvetenskapen fortfarande efterbliven i förhållande till de krav, som kollektiv- och statsjordbrukens produktion ställer. Det socialistiska lantbrukssystemet ger vetenskapen stor rörelsefrihet och gör det möjligt att snabbt sprida vetenskapens landvinningar och föregångsmännens rön och att göra alla kollektiv- och statsjordbruk samt maskin- och traktorstationer delaktiga av dem. En mycket viktig plikt som åligger parti-, sovjet- och lantbruksorganen är att på allt sätt utveckla det skapande initiativet hos vetenskapens och praktikens män, att mångdubbla antalet föregångsmän som uppnår höga skördar och hög avkastning inom boskapsskötseln, att stödja allt som är progressivt och framåtsträvande och att inom kollektiv- och statsjordbrukens alla produktionsgrenar snabbare införa vetenskapens landvinningar och föregångsmännens rön på lantbrukets område.

Kamrater! Vi gläder oss alla över den kolossala tillväxten av vårt socialistiska lantbruk. Vårt jordbruk och vår boskapsskötsel befinner sig nu i ett nytt och kraftigt uppsving. Det råder intet tvivel om att våra kollektiv- och statsjordbruk samt maskin- och traktorstationer, utrustade med en rik teknik som de är, inom de närmaste åren kommer att uppnå ännu större framgångar i lantbrukets utveckling, och att vi i vårt land kommer att ha ett överflöd av livsmedel för folket och tillräckligt med råvaror för den snabbt växande lättindustrin. (*Långvariga applåder*.)

C. Varuomsättningen, transporten och kommunikationerna.

Tillsammans med industrin och lantbruket har också varuomsättningen utvecklats i landet. Under åren efter kriget har den statliga och kooperativa handelns varuomsättning ökats med 190 procent och betydligt överskridit förkrigsnivån. 1951 var de statliga och kooperativa affärernas försäljning till befolkningen betydligt större än 1940: försäljningen av kött och charkuterivaror hade ökat med 80 procent, av fisk och fiskprodukter med 60 procent, av smör med 80 procent, av vegetabiliska oljor och andra fettämnen med nästan 100 procent, av socker med 70 procent, av tyger med 80 procent och av skodon med 50 procent. Antalet affärer i den statliga och kooperativa detaljhandeln har växt, sortimentet har betydligt ökats och varornas kvalitet förbättrats. Men inom handeln har vi ännu många allvarliga brister. Handelsorganisationerna studerar allt jämt efterfrågan bland befolkningen dåligt, de begår fel beträffande varutillförseln och -fördelningen till områdena och republikerna. På en del platser står det dåligt till med kundernas betjäning. Uppgiften består i att på kort tid avhjälpa de

förefintliga bristerna och ställa sovjethandeln på en ny, högre nivå. Utkastet till direktiv rörande femte femårsplanen förutser att till femårsperiodens slut öka varuomsättningen inom den statliga och kooperativa detaljhandeln med c:a 70 procent jämfört med 1950.

Produktionens och varuomsättningens tillväxt har fört med sig att alla trafikgrenar och alla slag av transporter har utvecklats.

Under Stora fosterländska kriget klarade vårt trafikväsen, framför allt järnvägarna, framgångsrikt den svåra uppgiften att säkerställa de militära transporterna samt även godstransporten för folkhushållningens behov. Under efterkrigsåren har alla större trafikgrenar inte bara återupprättats utan också betydligt växt i jämförelse med förkrigstiden. I år är järnvägarnas godstransportkapacitet c:a 80 procent större än 1940, flod- och sjöfarten har ökats med 60 procent, biltransporterna med 210 procent, och civilflygets godstransport med 820 procent. Dagsgenomsnittet för järnvägarnas godsvagnslastning är under detta år cirka 40 procent högre än 1940.

Numera har alla trafikgrenar en mäktigare teknisk bas. Transportkapaciteten på huvudjärnvägslinjerna har ökat genom återuppbyggandet och nybyggandet av dubbelspår, utvidgning av bangårdarna, utläggande av tyngre räls, utvidgande av blocksignalsystem och andra åtgärder; nya järnvägar har byggts och tagits i bruk; arbetet på att elektrifiera de mest trafikerade linjerna fortsätter; den rullande materielen har ökats avsevärt, särskilt med avseende på kraftiga lokomotiv och godsvagnar med stor lastförmåga.

I flod- och sjötrafiken var 1951 de utnyttjade inre vattenledernas utsträckning 23.000 km längre än 1940. Denna trafikgren har fått nya last- och passagerarfartyg. Lastnings- och lossningsarbetets mekaniseringsnivå har i jämförelse med 1940 avsevärt stigit, och 1951 uppgick den till 83 procent beträffande den trafik, som sorterar under Ministeriet för flodflottan, och till 90 procent beträffande den trafik som sorterar under Ministeriet för högsjöflottan.

Biltransporten har erhållit nya, modernare last- och personbilar. Nätet av bilvägar med fullgod beläggning har i jämförelse med 1940 växt med 210 procent.

Under efterkrigsåren har förbindelsemedlen – post, telegraf, telefon och radio – fortsatt att utvecklas. Landets telegraf- och telefonnät har utbyggts, telefonstationerna i städerna har ökat sin kapacitet; numera har alla distriktscentra telefon- och telegrafförbindelse med områdescentra och så gott som alla bysovjeter och maskin- och traktorstationer har telefon. För närvarande har radiomottagningsnätet ökat till nästan det dubbla jämfört med 1940. Posten har avsevärt utvidgat sin verksamhet, flygpostlinjernas utsträckning har ökats med 150 procent.

Jämsides med framgångar finns det även stora brister inom trafik- och kommunikationsväsendet. Många järnvägar, rederier och biltransportföretag uppfyller inte de för dem fastställda planerna för lastning och transport av gods. Vid lastnings- och lossningsoperationer är ligg- och väntetiden för fartyg och vagnar ännu betydande. De icke-rationella och alltför långa godstransporterna vid järnvägarna har ännu inte likviderats. Biltransportväsendet är alltjämt illa organiserat, den tid lastbilsparken står outnyttjad är betydande och de i drift varande bilarna kör ofta utan last. Till bristerna inom kommunikationsväsendet bör man räkna den omständigheten, att dess organ alltjämt inte tillräckligt noggrant betjänar folkhushållningen och befolkningen med förbindelsemedel.

Det är nödvändigt att vidareutveckla och förbättra arbetet inom alla transport- och kommunikationsgrenar, att vårda trafikmedlen och outtröttligt dra omsorg om deras tillstånd, att utveckla och stärka alla transportgrenars tekniska bas och att på allt sätt förbättra post-, telegraf- och telefonväsendets arbete.

D. Sparsamheten är den viktigaste hävstången för folkhushållningens fortsatta uppsving.

Utvecklingen av SSSR:s folkhushållning sker på basis av egna resurser och inre ackumulationskällor. Därför har vårt parti ägnat och ägnar alltjämt stor uppmärksamhet åt kampen för den strängaste sparsamhet, varvid det betraktar sparsamheten såsom den viktigaste förutsättningen för den inre ekonomiska ackumulationen och för det riktiga utnyttjandet av ackumulerade medel. Såsom en socialistisk hushållningsmetod spelade sparsamhetsregimen en betydande roll vid landets industrialisering. Nu då det i vårt land försiggår ett nytt mäktigt uppsving inom folkhushållningen, och då det samtidigt härmed företas en systematisk prissänkning på konsumtionsvarorna, får sparsamhetsregimen en ännu större betydelse. Ju mera fullständigt och rationellt vi utnyttjar produktionsresurserna, ju sparsammare och omtänksammare vi sköter vår hushållning, desto större framgångar kommer vi att vinna i utvecklingen av alla folkhushållningsgrenar och desto större resultat kommer vi att uppnå i arbetet för att höja folkets materiella och kulturella levnadsstandard.

Emellertid förekommer det stora brister i fråga om mobiliseringen och det riktiga utnyttjandet av folkhushållningens inre resurser.

Framför allt bör man påvisa de stora förluster och improduktiva utgifter som förekommer i industrin. I en rad industrigrenar står det fortfarande illa till med utnyttjandet av produktionskapaciteten. Flera ministerier fastställer företagens kapacitet i nivå med ”flaskhalsarna” i produktionen, och vid kalkyleringen av kapaciteten tillämpar de inte sällan för lågt satta normer för utrustningens produktivitet samt fastställer normer för arbetsåtgången vid produktens framställning utan hänsyn till den avancerade teknologin och förbättrade metoder för arbetsorganisationen. I stället för att öka produktionen på basis av ett bättre utnyttjande av företagens inre resurser, kräver ministerierna ofta kapitalinvesteringar av staten för anläggning av nya företag. På många företag förekommer stora förluster till följd av misshushållning och slöseri med material, råvaror, bränsle, elkraft, verktyg o.a. materiella värden, varvid de fastställda förbrukningsnormerna ofta överträdes, och användningen av fullvärdiga surrogat ligger efter; utskottsprocenten i produktionen är fortfarande hög. Under 1951 exempelvis uppgick förlusterna och de improduktiva utgifterna vid unionsindustrins företag till 4,9 miljarder rubel, därav förlusterna på grund av utskott till 3 miljarder.

Det otillfredsställande utnyttjandet av produktionskapacitet och de stora förlusterna på grund av misshushållning resulterar i att många industriföretag inte fullgör de uppgifter, som förelagts dem ifråga om sänkning av produktionens självkostnader, och att de har höga merutgifter. Man bryter i företagen ofta svårt mot planeringen rörande produktionsjälvkostnaderna. Ledda av en trångsynt omtanke om sitt eget företags intressen och till förfång för statens intressen, bildar några hushållningsledare på konstlat sätt ”reserver” i planerna för produktionens självkostnader genom att höja förbrukningsnormerna för råvaror och material och genom att utan grund höja siffrorna för arbetsgången vid produkternas framställning. En sådan för staten skadlig praxis vid planeringen av produktionens självkostnader, som förekommer på några företag, vittnar om att ministerierna icke utövar tillbörlig kontroll över denna angelägenhet. I stället för att grundligt undersöka produktionsbetingelserna på varje företag och vidtaga erforderliga åtgärder för att trygga en oavlåtlig sänkning av produktionens självkostnader, tolererar ministerierna planering av självkostnaderna utan kontroll och godkännande av planberäkningarna.

Vidare bör det noteras att sparsamhetsregimen tillämpas särskilt illa inom byggnationen. Byggnadsverksamheten ådrar oss alltjämt stora kostnader. Den ligger fortfarande efter industrin ifråga om minskning av produktionskostnaderna. I organisationen av byggnadsverksamheten förekommer det mycket stora brister – mekaniseringsmedlen utnyttjas i

otillfredsställande grad, arbetsproduktiviteten är låg, det misshushållas med materialen och de organisatoriska tilläggsutgifterna är ytterst höga. En stor brist i anläggningsverksamheten av nya företag är att krafterna och medlen splittras på talrika byggnadsorganisationer, bland vilka finnes ett stort antal små byggnadsorganisationer, som inte utnyttjar mekaniseringsmedlen effektivt. Allt detta medför att byggnation fördyras och att administrations- och förvaltningsapparaten i hög grad utökas samt att de organisatoriska tilläggsutgifterna ökas. Under 1951 exempelvis överskreds den fastställda normen för dessa tilläggsutgifter inom byggnationen med mer än en miljard rubel, och i stället för det i planen förutsedda överskottet på 2,9 miljarder, uppvisade byggnadsorganisationerna samma år ett underskott på 2,5 miljarder rubel.

Vidare. Stora förluster och improduktiva utgifter förekommer även inom lantbruket. Lantbruket är för närvarande utrustat med teknik i betydligt större omfattning än före kriget. Men det råder stora brister ifråga om utnyttjandet av traktorerna och lantbruksmaskinerna. Vid många maskin- och traktorstationer samt statsjordbruk är skötseln av maskin- och traktorparken otillfredsställande ordnad, och följden härav är att lantbruksmaskinerna utslites i förtid, och att man tillåter betydande merutgifter för reparationer; det förekommer vidare att förbrukningen av bränsle och smörjoljor betydligt överstiger det normala. Allt detta medför att traktorarbetenas självkostnader stiger. Vid många maskin- och traktorstationer samt kollektiv- och statsjordbruk har misshushållningen ännu inte utrotats, till följd av dålig organisation förekommer stora skördeförluster, kollektivbruksegendomens förvaring är otillfredsställande organiserad, till följd av vanskötsel förekommer boskapsförluster i många kollektivjordbruk och deras boskapsskötsel lämnar låg avkastning.

Även inom trafikväsendet förekommer stora förluster och improduktiva utgifter. Många järnvägar, rederier och biltransportföretag har en betydande merförbrukning av medel och stora förluster till följd av att transportplanerna inte uppfylles, att det förekommer stora avbrott i vagnarnas, fartygens och bilarnas arbete, merförbrukning av bränsle och förluster på grund av misshushållning. Det förekommer alltjämt många fall av vårdslöshet ifråga om rullande materiel samt fartyg och bilar, vilket är till stor skada för staten.

Alltför höga är även de organisatoriska tilläggsutgifterna för anskaffning, upplagring och avsättning av lantbruksprodukterna, och även handelsorganisationernas omsättningskostnader är omåttligt höga. Anskaffnings-, handels- och avsättningsorganisationernas apparat är omåttligt uppsvälld. Såväl i centrum som lokalt finns det ett stort antal anskaffnings- och avsättningsorganisationer, som ofta sysselsätter sig med anskaffning och avsättning av samma slags produkter och råvaror. Till följd av bristande planering för anskaffningen och avsättningen förekommer det icke-rationella och alltför långa godstransporter. De höga tilläggsutgifterna för anskaffning, upplagring och avsättning av lantbruksprodukter är en följd av att de ministerier, under vilka anskaffnings- och avsättningsorganisationerna sorterar, i otillräcklig grad ägnar uppmärksamhet åt minskningen av de organisatoriska tilläggsutgifterna åt minskningen av de anskaffade produkternas självkostnader. Frånvaron av kontroll från ministeriernas sida skapar jordmån för allt slags missbruk och ger anskaffningsorganisationerna möjlighet att uppföra alla penning- o.a. förluster på anskaffningsutgifternas konto och därmed skyla över sin misshushållning. Frånvaron av erforderlig ordning och sparsamhet vid organisering av anskaffning, försörjning och avsättning åsamkar staten förluster uppgående till flera miljarder rubel.

Slutligen är även administrations- och förvaltningskostnaderna alltjämt mycket höga. Under de senaste åren har man upprepade gånger företagit nedskärning av administrations- och förvaltningsapparaten inom en rad av statens förvaltningsorgan. Men detta har huvudsakligen genomförts uppifrån, genom administrativa åtgärder. Minskningen av utgifterna för administrations- och förvaltningsapparaten har ännu inte blivit föremål för dagliga omsorger

från institutions- och organisationsledarnas sida. Flera ministerier och ämbetsverk tillåter ett större antal tjänstemän än det för personalen fastställda antalet. Överflödiga utgifter förekommer även inom institutionernas och organisationernas apparater i områdena, städerna och distrikten.

Erfarenheten visar att förbättrandet av administrations- och förvaltningsapparatens arbete och likaså förbättrad organisation av anskaffningen och avsättningen medför och kommer att medföra friställande av en del av personalen. Hushållnings- och partiorganisationerna är skyldiga att på ett riktigt sätt använda de friställda kadrerna till förmån för folkhushållningens utveckling. Vederbörande ministerier, ministeriet för arbetsreserverna, parti- och fackorganisationerna måste sörja för att dessa kadrer erhåller nödvändig yrkeskunnighet och kan arbeta i de hushållningsgrenar, som för sin utveckling har behov av ökade kadrer.

Den merförbrukning av material-, penning- och arbetsresurser, som förekommer inom alla folkhushållningsgrenar, vittnar om att många ledare glömt sparsamhetsregimen, att de inte bekymrar sig om ett förnuftigt och ekonomiskt handhavande av statens medel och inte i tillräcklig grad sörjer för att förbättra den finansiella och ekonomiska verksamheten hos de företag och institutioner som står under deras ledning, samt att partiorganisationerna inte lägger märke till dessa brister och inte rättar dylika ledare.

Uppgiften består i att göra slut på hushållningsledarnas och partiorganisationernas likgiltiga hållning vid fall av misshushållning och slöseri. Genomförandet av den strängaste sparsamhetsregim måste ständigt stå i medelpunkten för hela vårt hushållnings- och partiarbete. Vi måste outtröttligt sörja för att fostra sovjetmänniskorna till aktsamhet om den samhälleliga, socialistiska egendomen. Det är nödvändigt att undanröja all merförbrukning i användningen av material-, arbets- och penningresurser och att oavlåtligt sörja för att uppgifterna beträffande sänkning av produktionens självkostnader fullgöres och överskrides. Kampen mot misshushållningen måste skärpas och de organisatoriska tilläggsutgifterna måste starkt nedskäras inom industrin, byggnationen, trafikväsendet och lantbruket samt i handels-, anskaffnings- och avsättningsorganisationerna, stats- och hushållningsapparaten måste avsevärt förenklas och förbilligas, och slutligen måste man skärpa finansorganens ”rubelkontroll” över hushållningsplanernas fullgörande och sparsamhetsregimens iakttagande. Våra ekonomiska kadrer måste fullständigt bemästra de socialistiska hushållningsmetoderna, de är skyldiga att höja sin tekniska och ekonomiska kunskapsnivå, att systematiskt förbättra produktionsmetoderna samt att söka, finna och utnyttja de förborgade reserver som slumrar i folkhushållningen.

* * *

För att framgångsrikt lösa uppgifterna beträffande folkhushållningens utveckling är det ytterst betydelsefullt att vidareutveckla den socialistiska tävlan. Partiet har ständigt ägnat stor uppmärksamhet åt organiseringen av denna tävlan och ansett, att huvudsaken i den socialistiska tävlan består i att stimulera dem som blivit efter och att man i arbetet rättar sig efter de bästa. Under våra samhällsförhållanden spelar det positiva föredömet i arbetet en kolossal roll på alla avsnitt av det socialistiska uppbygget. Av egen erfarenhet övertygar sig sovjetmänniskorna varje dag om att bättre exempel på organisation av produktionen, införandet av modern teknik samt alla slags förbättringar och uppfinningar ovillkorligen leder till underlättande av arbetet och till ökat materiellt välstånd för de arbetande. På alla avsnitt av det socialistiska uppbygget har vi talrika exempel på att de arbetande uppvisar skapande initiativ, inriktat på att trygga en oavbruten tillväxt och fulländning av den socialistiska produktionen. Vårt folk är sedan gammalt känt för sin initiativkraft, fyndighet och uppfinningsförmåga.

Socialismens fiender och deras eftersägare av alla slag framställer socialismen som ett system, under vilket individualiteten undertryckes. Det finns ingenting primitivare och vulgärare än en sådan föreställning. Det har bevisligen fastställts att det socialistiska systemet säkerställt frigörandet av personligheten och den individuella och kollektiva skaparverksamhetens blomstring, att det berett talanger och begåvningar ur folkmassornas mitt betingelser för en allsidig utveckling.

I vårt land uppskattas det hederliga arbetet högt och uppmuntras beredvilligt. Partiet och regeringen tillämpar i stor utsträckning systemet att premiera och belöna de arbetande för prestationer och framgångar i arbetet inom alla folkhushållningens och kulturens områden. Enbart efter Fosterländska krigets slut har ordnar och medaljer tilldelats 1.346.000 arbetare, kollektivbönder, vetenskapsmän, ingenjörer, tekniker, tjänstemän, läkare, lärare o.a.; 6.480 arbetande i vårt land har för sin framstående nydanargärning belönats med hederstiteln Socialistiska arbetets hjälte.

Den uppgift som föreligger parti-, sovjet-, hushållnings-, fackförenings- och komsomol-organisationerna, består i att bredare utveckla tävlan på alla avsnitt av det socialistiska uppbygget, att med all kraft stödja positiva föredömen i arbetet samt föregångsmännens och nydanarnas framstegsfrämjande initiativ, att på allt sätt sprida nydanarnas rön bland de breda arbetande massorna för att därmed hjälpa dem som blivit efter att höja sig till föregångs-männens nivå. I det nyas kamp mot det gamla, i framåtsträvandets kamp mot efterblivenheten är det av vikt att inte endast se de krafter, som skapar det nya samhällsskicket, det gäller också att ständigt sörja för att dessa krafter växer och allsidigt utvecklas samt outtröttligt organisera och fullkomna dem för att säkra vår framgångsrika frammarsch.

2. Den fortsatta höjningen av folkets materiella välstånd, hälsovård och kulturella nivå.

Framgångarna inom alla folkhushållningsgrenar har medfört att sovjetsamhällets materiella och kulturella levnadsstandard har fortsatt att stiga. Detta är fullt lagbundet, annorlunda har resultatet inte kunnat bli, eftersom syftemålet för den socialistiska produktionens utveckling i vårt land är tryggande av maximalt tillfredsställande av samhällets ständigt växande materiella och kulturella behov.

Det viktigaste kännetecknet för sovjetfolkets ökade välstånd är nationalinkomstens oavbrutna tillväxt. Under perioden mellan 1940 och 1951 växte nationalinkomsten i SSSR med 83 procent. Till skillnad från de kapitalistiska länderna, där utsugarklasserna tillägnar sig över hälften av nationalinkomsten, är i Sovjetunionen hela nationalinkomsten det arbetande folkets egendom. Den arbetande befolkningen i SSSR får omkring tre fjärdedelar av national-inkomsten för att tillfredsställa sina personliga materiella och kulturella behov, den övriga delen av nationalinkomsten går till att utvidga den socialistiska produktionen samt används för andra statliga och samhälleliga behov.

Den viktigaste källan för en ökning av arbetarnas och de anställdas reallön och böndernas realinkomster är regeringens konsekvent genomförda prissänkningar på konsumtionsvaror. Till följd av de fem sänkningarna av de statliga detaljhandelspriserna under perioden 1947-1952 har priserna på livsmedel och industrivaror nu i genomsnitt sänkts till hälften av vad de var under fjärde kvartalet 1947.

Som bekant erhåller arbetarna och de anställda i vårt land på statens bekostnad bidrag från socialförsäkringen, pensioner från socialförsörjningen, de får kostnadsfritt eller mot hög rabatt vistas på kurorter och vilohem, deras barn i barnträdgårdar, daghem o.s.v., och varje år erhåller de semester med full lön. Hela den arbetande befolkningen i städerna och på lands-bygden får kostnadsfri läkarvård. I städerna och på landsbygden utbetalar staten bidrag till

barnrika och ensamstående mödrar; den sörjer för kostnadsfri skolundervisning i grundskolan och sjuårsskolan; den betalar stipendier till dem som studerar. År 1940 fick de arbetande i städerna och på landsbygden 40,8 miljarder rubel i sådana bidrag och förmåner, och 1951 – 125 miljarder rubel.

Ökningen av arbetarnas och de anställdas penninglön, tillväxten av böndernas penning- och naturainkomster, sänkningen av priserna på konsumtionsvaror och ökningen av utbetalningen av andra förmåner till befolkningen på statens bekostnad – allt detta har lett till att arbetarnas och de anställdas realinkomster i genomsnitt per arbetande person 1951 hade ökat med c:a 57 procent jämfört med 1940, och att böndernas realinkomster i genomsnitt per arbetande person hade ökat med c:a 60 procent.

I utkastet till direktiv rörande den femte femårsplanen förutses att Sovjetunionens national-inkomst under femårsperioden skall växa med minst 60 procent, att arbetarnas och de anställdas reallön skall, om man medräknar sänkningen av detaljhandelspriserna, höjas med minst 35 procent och att kollektivböndernas penning- och naturainkomster (omräknade i pengar) skall växa med minst 40 procent.

Ett omfattande bostads- och kommunalbygge pågår i vårt land. Enbart under efterkrigsåren har i städerna och industrisamhällena byggts bostäder med en sammanlagd golvyta på över 155 miljoner kvadratmeter, och på landsbygden har över 3.800.000 boningshus uppförts. Ett särskilt omfattande bostadsbygge har ägt rum i de områden, som var ockuperade under kriget. Men trots bostadsbyggets stora omfattning ger sig överallt en stark bostadsbrist tillkänna. Många ministerier och lokala sovjeter uppfyller år efter år inte de för dem fastställda planerna för bostadsbygge, och de av staten för detta ändamål anslagna medlen utnyttjas inte i full utsträckning. Enbart under de två sista åren har det levererats över fyra miljoner kvadratmeter bostadsyta mindre än vad som förutsågs i planerna för bostadsbygge. Vi har ännu sådana hushållnings- och partiledare, vilka betraktar omsorgen om de arbetandes behov av bostäder som en andrarangsuppgift och inte vidtar några åtgärder för att fylla planerna för bostads-bygge och -reparation. Uppgiften består i att på allt sätt utvidga bostadsbygget. Enligt utkastet till direktiv rörande den femte femårsplanen skall kapitalinvesteringarna i det statliga bostadsbygget i det närmaste fördubblas jämfört med fjärde femårsplanen.

Partiet och regeringen har alltid nedlagt och kommer alltid att nedlägga stor omsorg på folkhälsans bevarande i vårt land. Statens utgifter för hälsovården, inräknat utgifterna för dessa ändamål av socialförsäkringens medel, ökades från 11,2 miljarder rubel 1940 till 26,4 miljarder 1951. På denna basis uppnåddes en fortsatt förbättring och utvidgning av läkar- och hälsovården för befolkningen. Antalet platser på sjukhusen i städerna och på landsbygden hade 1951 ökat med 30 procent jämfört med 1940. Antalet platser på sjukhusen i städerna och på landsbygden hade 1951 ökat med 30 procent jämfört med 1940. Antalet kuranstalter har växt. Antalet läkare i landet har ökats med 80 procent.

Höjningen av folkets materiella och kulturella levnadsstandard och förbättringen av läkarvård har resulterat i att dödlighetssiffran i vårt land sjunkit. Under de senaste tre åren utgjorde befolkningens absoluta tillväxt 9.500.000 personer. (*Långvariga applåder*.)

Anslagen till undervisningsväsendet har under perioden 1940-51 ökats från 22,5 miljarder rubel till 57,3 miljarder rubel, d.v.s. med mer än 150 procent. Enbart under efterkrigsåren har 23.500 skolor byggts. Antalet studerande i SSSR uppgår för närvarande till 57 miljoner, eller nära 8 miljoner mer än 1940. Antalet elever i sjuårs- och tioårsskolan har avsevärt ökats; under perioden 1940-51 ökades antalet elever i 5-10 klasserna med 25 procent. Antalet elever i de tekniska läroverken och andra fackliga mellanskolor ökades under samma tid med 40 procent och antalet studerande vid högskolorna med 67 procent. Enbart i år har landets universitet och högskolor utexaminerat 221.000 unga fackmän för olika folkhushållnings-

grenar och nyintagit 375.000 personer. För närvarande arbetar i landet omkring 5,5 miljoner specialister med högskoleutbildning eller facklig utbildning av mellanskoletyp, d.v.s. 120 procent fler än före kriget.

Med hänsyn till vetenskapens allt mer växande betydelse i vårt samhälles liv drar partiet ständigt omsorg om vetenskapens utveckling. Sovjetstaten har satt igång med att bygga och utrusta en mängd vetenskapliga forskningsinstitut, den har skapat ytterst gynnsamma betingelser för vetenskapens blomstring och säkerställt en omfattande utbildning av vetenskapliga kadrer. Antalet vetenskapliga forskningsinstitut, laboratorier och andra vetenskapliga institutioner i SSSR har ökats från 1.500 år 1939 till 2.000 i början av år 1952. Antalet med vetenskapligt arbete sysselsatta personer har under samma tid nästan fördubblats. Statens anslag för vetenskapens utveckling uppgick under åren 1946-51 till 47,2 miljarder rubel.

Under de gångna åren har systemet av kultur- och folkbildningsinstitutioner i städerna och på landsbygden i hög grad utvidgats. För närvarande finns det i landet 368.000 bibliotek av alla slag. Jämfört med 1939 har antalet bibliotek ökats med över 120.000. Bokupplagorna per år uppgår till 800 miljoner exemplar och har jämfört med 1940 växt med 80 procent. Antalet ljudfilmsanläggningar i städerna och på landsbygden har sedan 1939 nästan tredubblats.

En mycket viktig och oförytterlig del av sovjetkulturen är litteraturen och konsten. Vi har nått stora framgångar i utvecklingen av sovjetlitteraturen, den bildande konsten, teatern och filmen. Härom vittnar på ett lysande sätt det faktum, att varje år många talangfulla män och kvinnor, verksamma inom detta område, belönas med Stalinpris. Hederstiteln Stalinpristagare har förlänats 2.339 personer, verksamma inom litteraturen och konsten.

Men det vore fel att låta de stora framgångarna skymma undan de betydande bristerna i utvecklingen av vår litteratur och konst. Saken är den, att trots de betydande framgångarna i litteraturens och konstens utveckling är den ideologiska och konstnärliga nivån hos många alster fortfarande inte tillräckligt hög. Inom litteraturen och konsten dyker det alltjämt upp många medelmåttiga, banala och ibland helt enkelt slarvigt hopknåpade verk, som förvränger sovjetverkligheten. Sovjetsamhällets mångskiftande och sjudande liv återges slött och tråkigt i några författares och konstnärers alster. I en sådan viktig och populär konstart som filmen har bristerna inte avhjälpts. Vi kan göra bra filmer av stor uppfostrande betydelse, men tills vidare framställes det få sådana filmer. Vår filmindustri besitter alla möjligheter för att producera många goda filmer av olika slag, men dess möjligheter utnyttjas illa.

Man måste ta med i räkningen att sovjetmänniskans ideologiska och kulturella nivå höjts i omätlig grad, och partiet fostrar sovjetmänniskans smak med litteraturens och konstens bästa verk. Sovjetmänniskorna tolererar varken banalitet, idétomhet eller hyckleri och ställer höga krav på våra författares och konstnärers verksamhet. I sina alster bör våra författare och konstnärer gissla de defekter, brister och osunda företeelser, som förekommer inom samhället, de bör i positiva konstnärliga gestalter visa den nya människotypen i dess storslagna värdighet och därmed bidraga till att hos våra samhällsmedlemmar fostra en karaktär samt seder och vanor, fria från de kräftsår och lyten som kapitalismen föder. Emellertid saknas i vår filmkonst alltjämt en sådan konstart som satiren. Det vore fel att tro att vår sovjetverklighet inte ger något stoff för satir. Vi behöver våra egna, sovjetiska Gogol och Sjtjedrin, som med satirens eld skulle bränna ut allt det negativa, ruttna och döda som finns i livet, allt som hämmar framåtskridandet.

Vår sovjetlitteratur och konst bör djärvt påvisa de motsättningar och konflikter som förekommer i livet, de bör kunna utnyttja kritikens vapen som ett av de mest effektiva uppfostringsmedlen. Den realistiska konstens kraft och betydelse består däri, att den kan och bör bringa i dagen och uppenbara den enkla människans höga inre egenskaper och de typiska

positiva dragen i hennes karaktär, den kan och bör skapa en färgstark konstnärlig gestalt av henne, värdig att bli ett exempel och ett föredöme för människorna.

Våra målare, författare och andra inom konsten verksamma personer bör i sitt arbete på att skapa konstnärliga gestalter ständigt minnas, att det typiska inte bara är det som man oftast möter, utan snarare det som med största fulländning och skärpa ger uttryck åt det väsentliga hos respektive sociala kraft. Enligt den marxistisk-leninska uppfattningen är det typiska alls inte något slags statistiskt genomsnitt. Det typiska är inte helt enkelt det mest spridda, ofta upprepade och alldagliga, det motsvarar det väsentliga hos respektive sociala och historiska företeelse. En medveten överdrift och tillspetsning av gestalten utesluter inte det typiska, utan framhäver det mera fullständigt och poängterar det. Det typiska är den huvudsfär, där partiståndpunkten kommer till uttryck i den realistiska konsten. Problemet om det typiska är alltid ett politiskt problem.

Den höga och ädla uppgift, som förestår litteraturens och konstens arbetare, kan framgångsrikt lösas endast under den förutsättningen att vi går till energisk kamp mot klåperiet i våra konstnärers och författares verksamhet, att lögnen och rötan utan förskoning utrotas i litteraturens och konstens verk. Enorma plikter i den stora kampen för att fostra det nya och ljusa och att utrota det förfallna och döda i samhällslivet faller på dem som är verksamma inom litteraturen och konsten. Att djupare studera sovjetsamhällets liv, att skapa betydande konstverk, värdiga vårt stora folk – det är våra författares, konstnärers, kompositörers och filmarbetares plikt. (*Applåder.*)

Kamrater! Vi kan uppvisa stora framgångar vid höjdandet av sovjetfolkets materiella välstånd och kultur. Men vi kan inte nöja oss med det som vi uppnått. Uppgiften består i att på grundval av hela folkhushållningens utveckling säkra en fortsatt oavlåtlig höjning av sovjetmänniskornas materiella och kulturella levnadsstandard. Vårt parti kommer också framdeles att outtröttligt verka för ett maximalt tillfredsställande av sovjetmänniskornas ständigt växande behov, ty sovjetmänniskans väl, sovjetfolkets välgång är högsta lag för vårt parti. (*Stormande, långvariga applåder.*)

3. Den fortsatta konsolideringen av det sovjetiska samhälls- och statsskicket.

Under den period som gått sedan den 18:e partikongressen har vår Sovjetstat fortsatt att växa, utvecklas och stärkas.

Vår stats ekonomiska grundval – den socialistiska äganderätten till produktionsmedlen – har växt och stärkts. Under denna tid har det vänskapliga samarbetet mellan arbetarna, bönderna och de intellektuella, som bildar det socialistiska sovjetsamhället, ännu mer stärkts.

Erfarenheterna från kriget har visat, att vårt samhälls- och statssystem, trots de oerhörda svårigheterna hävdat sig som det mest stabila, livsdugliga och hållfasta system i världen. Det socialistiska sovjetsystemets oövervinnliga styrka får sin förklaring i att det är ett sant folksystem, som skapats av folket självt, åtnjuter folkets mäktiga stöd och tryggar ett uppsving av folkets alla materiella och andliga krafter.

Personer, som är fiender till marxismen och vulgariserar den, har predikat den för vår sak mycket skadliga teorin att Sovjetstaten skulle försvagas och dö bort i den kapitalistiska omgivningen. Partiet krossade och avvisade denna ruttna teori samt framförde och motiverade den satsen att då den socialistiska revolutionen segrat i *ett* land, medan kapitalismen härskar i de flesta andra länder, bör den segerrika revolutionens land inte försvaga utan på allt sätt stärka sin stat, att staten kommer att bibehållas även under kommunismen, ifall den kapitalistiska omgivningen kvarstår. Vi skulle inte ha de framgångar i vårt fredliga uppbygge som vi nu är stolta över, om vi hade låtit vår stat försvagas. Vi skulle ha stått försvarslösa mot

fienderna och inför faran av militärt nederlag, om vi inte hade stärkt vår stat, vår armé, våra straff- och säkerhetsorgan. Partiet har förvandlat Sovjetlandet till socialismens säkra fäste därför att det på allt sätt stärkt och fortsätter att stärka den socialistiska staten. (*Stormande applåder*.)

När de fascistiska inkräktarna företog överfallet på vårt land, räknade de med att det sovjetiska samhälls- och statsskicket skulle visa sig lida av inre svaghet och att sovjethemmafronten inte skull hålla. Men kriget vederlade som bekant dessa beräkningar. Kamrat Stalins historiska förklaring, att vårt lands front och uppland på grund av deras homogenitet och inre enhet i händelse av krig kommer att vara starkare än något annat lands, bekräftades helt och fullt. Under kriget blev sovjetmaktens stridskrafter och hemmafront ännu starkare. Sovjetmänniskornas oegennyttiga arbete bakom fronten och Sovjetarméns och Örlogsflottans heroiska kamp vid fronten har gått till historien som folkets oförlikneliga bragd för fosterlandets försvar. Vår armé och flotta organiserades, stärktes och kämpade under kamrat Stalins direkta ledning. (*Stormande, långvariga applåder*.) Kamrat Stalin, vår geniale härförare och organisatören av sovjetfolkets historiska segrar i Stora fosterländska kriget, har skapat den avancerade sovjetiska krigsvetenskapen och rustat vår armé med konsten att besegra fienden. Vårt folk håller av sin armé och sin flotta och ägnar dem ständig omsorg och uppmärksamhet. Sovjetunionens stridskrafter har varit, är och förblir ett pålitligt bålverk för vårt fosterlands säkerhet. (*Stormande, långvariga applåder*.)

Stora fosterländska kriget och de följande åren av fredlig utveckling har än en gång visat att det under partiets ledning skapade sovjetiska samhällsskicket är den bästa formen för samhällets organisering, att det sovjetiska statsskicket är mönstret för en mångnationell stat. Många fiender och vedersakare från det borgerliga lägret har ideligen upprepat att den mångnationella sovjetstaten inte är hållbar, de har hoppats på splittring mellan folken i SSSR och förutspått ett oundvikligt sammanbrott för Sovjetunionen. De har bedömt vår stat efter sina borgerliga länder, vars utmärkande drag är nationella motsättningar och tvedräkt. Socialismens fiender kan inte fatta, att den stora Oktoberrevolutionen och de socialistiska omvandlingarna knutit samman alla folk i vårt land med fasta vänskapsband på den fullständiga likställighetens grundval. (*Applåder*.) Vårt parti, som orubbligt genomför Lenins och Stalins nationalitetspolitik, har befäst den mångnationella sovjetstaten och utvecklat vänskapen och det ömsesidiga samarbetet mellan folken i Sovjetunionen; det har på allt sätt understött, tryggat och sporrat uppblomstringen av folkens nationella kultur i vårt land och fört en oförsonlig kamp mot alla slags nationalistiska element. Det sovjetiska statsskicket, som har bestått krigets svåra prövningar och för hela världen blivit ett föredöme ifråga om verklig likställighet och samdräkt mellan nationerna, demonstrerar de lenin-stalinska idéernas stora triumf i den nationella frågan. (*Långvariga applåder*.) Vårt parti vårdar och kommer även framdeles att vårda enheten och vänskapen mellan SSSR:s folk som sin ögonsten; vårt parti har befäst och kommer även framdeles att befästa den mångnationella Sovjetstaten. (*Stormande applåder*.)

Under den gångna kongressperioden har nya folk anslutit sig till sovjetfamiljen. Litauiska, Moldaviska, Lettiska och Estniska socialistiska sovjetrepublikerna har bildats. Hela det ukrainska folket har återförenats i en enhetlig stat. Beloryssland har samlat hela det beloryska folket inom en enhetlig familj. I nordväst har vi nya gränser, som är rättvisare och bättre motsvarar de intressen, som är förknippade med landets försvar. I Fjärran östern har Sovjetunionen återtagit de tidigare från Ryssland lösryckta södra Sachalin och Kurilerna. Sovjetunionens statsgränser motsvarar nu bäst våra folks historiskt uppkomna utvecklingsbetingelser. (*Applåder*.)

Med hjälp från folken i broderrepublikerna har de nya unionsrepublikerna på kort tid inte bara skridit långt framåt ifråga om industrialiseringen utan också förverkligat småbondebrukens

överförande till socialismens väg, de har fullbordat kollektiviseringen och utvecklar framgångsrikt det socialistiska lantbruket.

Under efterkrigstiden har vår stats huvudfunktion – det ekonomiskt-organisatoriska och kulturellt-uppfostrande arbetets funktion – ytterligare utvecklats och effektiviserats. Det socialistiska uppbyggets stora uppsving samt uppgiften att ytterligare närma parti- och sovjetledningen till distriktet, staden och landsbygden gjorde det nödvändigt att införa en rad ändringar i vår stats administrativt-territoriella indelning, nämligen att bilda nya områden, kretsar och distrikt. Folkhushållningens tillväxt krävde nya ändringar i organisationsformerna för den statliga ledningen av olika industrigrenar, lantbruket och andra folkhushållnings-grenar. Detta återspeglades i uppdelningen av den statliga ledningens centralorgan i mindre enheter och i bildandet av nya sådana organ.

Av största betydelse för vår stats befästande var det konsekventa genomförandet av den socialistiska demokratismens principer, vilka ligger till grund för den stalinska författningen. Valen till Sovjetunionens Högsta sovjet, till Högsta sovjeten i unionsrepublikerna och i de autonoma republikerna samt till deputerade i de lokala sovjeterna har ägt rum två gånger under efterkrigstiden. Valen ägde rum under stor politisk livaktighet och var ett nytt uttryck för vårt folks enhet och dess gränslösa förtroende för vårt kommunistiska parti och sovjetregeringen. (*Stormande applåder*.)

* * *

Partiets uppgifter på inrikespolitikens område är följande:

1. att även i framtiden oavbrutet stärka vår stats ekonomiska makt, varvid sovjetfolkets fredliga arbete måste organiseras och inriktas på uppfyllande och överträffande av de stora uppgifterna i femte femårsplanen för SSSR:s utveckling, denna viktiga etapp i övergången från socialismen till kommunismen;
2. att förverkliga ett ytterligare uppsving för industrin och transportväsendet; att i industrin, byggnadsverksamheten och transportväsendet i bredare omfattning införa vetenskapens och teknikens nyaste landvinningar, allsidigt höja arbetsproduktiviteten, stärka disciplinen vid uppfyllandet av de statliga planerna samt säkra en hög produktionskvalitet; att oavlåtligt sänka produktionens självkostnader, vilket utgör grundvalen för en systematisk sänkning av parti- och detaljpriserna på alla varor;
3. att förverkliga ett ytterligare uppsving av lantbruket för att på kort tid i vårt land skapa överflöd av livsmedel för befolkningen och råvaror för den lätta industrin; att trygga ett ovillkorligt uppfyllande av huvuduppgiften inom lantbruket – ett allsidigt höjande av skördeavkastningen för alla odlade växter och en ökning av kreatursbeståndet, varvid samtidigt dess avkastning stegras, en ökning av brutto- och varuproduktionen inom jordbruket och boskapsskötseln; att förbättra maskin- och traktorstationernas och statsjordbrukens arbete; att höja kollektivböndernas arbetsproduktivitet, ytterligare befästa kollektivbrukens samhälleliga hushållning och öka deras rikedom samt på denna grundval säkra en ytterligare höjning av kollektivböndernas materiella välstånd;
4. att förverkliga en sträng sparsamhetsregim inom folkhushållningens alla grenar och alla förvaltningslänkar;
5. att vidareutveckla den avancerade sovjetvetenskapen med uppgift att bli den främsta i världen (*applåder*); att inrikta vetenskapsmännens bemödanden på en snabbare lösning av vetenskapliga problem rörande utnyttjandet av vårt lands stora naturrikedomar; att befästa vetenskapens och produktionens nyskapande samarbete med sikte på att detta samarbete

berikar vetenskapen med praktikens rön och hjälper praktikens män att snabbare lösa de uppgifter som föreligger dem;

6. att på alla sätt utveckla det skapande initiativet hos vårt fosterlands arbetande människor, och på ännu bredare front utveckla den socialistiska tävlan, outtröttligt sörja för att allt flera positiva föredömen för arbetets organisering på nytt sätt framträder på det socialistiska uppbyggets alla avsnitt och bland de arbetande massorna energiskt sprida dessa föredömen, så att man vid arbetsfronten i allt större omfattning rättar sig efter vårt samhälles föregångsmän;
7. att ytterligare höja vårt folks materiella välstånd, oavlåtligt öka arbetarnas och de anställdas reallön, förbättra de arbetandes bostadsförhållanden och på allt sätt främja ökningen av böndernas inkomster; att utveckla sovjetkulturen, förbättra folkupplysningen och hälsovården samt outtröttligt dra försorg om sovjetlitteraturens och konstens fortsatta utveckling;
8. att allsidigt befästa vårt samhälls- och vårt statsskick; att ytterligare utveckla sovjetmänniskornas politiska aktivitet och patriotism samt befästa folkens vänskap och den moraliska och politiska enheten i vårt land;
9. att vaksamt följa krigsanstiftarnas ränker; att på allt sätt stärka Sovjetarmén, Örlogsflottan och säkerhetsorganen. (*Stormande applåder*.)

III. Partiet.

Den oavbrutna ökningen av vårt sovjetiska fosterlands styrka är ett resultat av kommunistiska partiets riktiga politik och dess organisatoriska arbete för att omsätta denna politik i handling. Som sovjetsamhällets organiserande och ledande kraft tryggade partiet i rätt tid landets förberedande för aktivt försvar och inriktade under krigsåren folkets alla ansträngningar på att krossa fienden och under efterkrigsperioden på ett nytt och mäktigt uppsving i folkhushållningen.

Sovjetfolkets historiska seger i Stora fosterländska kriget, den fjärde femårsplanens uppfyllande före utsatt tid, den fortsatta utvecklingen av folkhushållningen, det ökade materiella välståndet och den höjda kulturnivån för sovjetfolket, befästandet av sovjetsamhällets moraliska och politiska enhet och av vänskapen mellan folken i vårt land samt sammanslutningen av alla krafter inom fredens och demokratins läger kring Sovjetunionen – det är de viktigaste resultat, som bekräftar att vårt partis politik är riktig. (*Stormande, långvariga applåder*.)

Verksamhetsperioden var en period av ytterligare stärkande av partiet, en period av konsolidering av partiledens fullständiga enhet och sammanslutning. Vårt partis enhet, som vunnits i förbittrad kamp mot leninismens fiender, är det mest kännetecknande draget för dess inre tillstånd, dess inre liv. Häri ligger källan till vårt partis styrka och oövervinnlighet. (*Långvariga applåder*.)

Enheten i partileden var den avgörande förutsättningen för sovjetfolkets seger i Stora fosterländska kriget. Under de svåraste prövodagarna i Stora fosterländska kriget, då landets öde avgjordes, verkade vårt parti som en helgjuten kamporganisation, som inte kände till någon vacklan eller oenighet inom sina led. I belysning av krigets resultat reser sig i all sin storhet inför våra blickar betydelsen av den oförsonliga kamp, som vårt parti under flera år förde mot allehanda fiender till marxismen-leninismen, mot det trotskistisk-bucharinska avskummet, mot kapitulanter och förrädare, vilka sökte leda bort partiet från den rätta vägen och splittra enheten inom dess led. Det är bevisat att dessa gemena förrädare och bedragare väntade på ett militärt angrepp mot Sovjetunionen och kalkylerade med att i ett kritiskt ögonblick tillfoga Sovjetstaten ett hugg i ryggen till fromma för vårt folks fiender. Genom att

krossa den konspirativa trotskistisk-bucharinska gruppen, som utgjorde ett attraktionscentrum för alla sovjetfientliga krafter i landet, och genom att rensa ut fienderna till folket från våra parti- och sovjetorganisationer omintetgjorde partiet i rätt tid varje möjlighet till uppkomsten av en ”femte kolonn” i SSSR och förberedde i politiskt avseende landet till aktivt försvar. Det är inte svårt att förstå, att om inte detta skett i rätt tid skulle vi under krigets dagar ha råkat i samma läge, som människor som beskjutes både framifrån och bakifrån, och att vi kunde ha förlorat kriget.

För den orubbliga sammansvetsningen av sina led har partiet främst att tacka vår ledare och lärare, kamrat Stalin, som värnade partiets leninska enhet. (*Alla reser sig. Stormande, långvariga applåder som övergår i ovationer.*) Enheten i partileden har varit, är och förblir grundvalen för vårt partis fasthet och oövervinnlighet. Härdat i de bistra krigsprövningarnas eld och i kampen mot efterkrigstidens svårigheter, möter partiet denna kongress starkare, enhetligare och mer sammansvetsat än någonsin förut kring sin Centralkommitté. (*Stormande, långvariga applåder.*)

Vårt partis styrka består i att det med intima band är knutet till de breda massorna och att det i sanning är ett folkets parti, vars politik står i samklang med folkets vitala intressen. Sådana massorganisationer som fackföreningarna och komsomolorganisationen spelar en allt större roll i arbetet för att svetsa samman de arbetande kring partiet och fostra dem i kommunismens anda. I kampen för vårt fosterlands frihet och oavhängighet och för det kommunistiska samhällets uppbyggande har partiet slutit sig ännu fastare till folket och stärkt sina förbindelser med de breda arbetande massorna. Sovjetfolket stöder endräktigt partiets politik och hyser fullt förtroende för det. (*Stormande applåder.*)

Ett glänsande vittnesbörd om partiets stärkta förbindelser med massorna och dess ökade auktoritet hos sovjetfolket är tillväxten av partileden. Vid 18:e kongressen hade partiet 1.588.852 medlemmar och 888.814 kandidater, således sammanlagt 2.477.666 personer. Den 1 oktober i år omfattade partiet 6.882.145 personer, av dem 6.013.259 medlemmar och 868.886 kandidater. (*Applåder.*)

Under Stora fosterländska kriget minskades inte partiets medlemstal utan ökade med drygt 1.600.000, trots att partiet led stora förluster vid fronterna. Till partiet kom de mest ståndaktiga sovjetmänniskorna bland Sovjetarméns och Örlogsflottans kämpar, som tappert stred vid fronterna, och bland arbetarklassens, kollektivböndernas och de sovjetintellektuellas främsta representanter, som bakom fronten osjälviskt smidde segern över fienden.

Efter krigets slut beslöt partiets CK att i någon mån bromsa medlemsintagningen i partiet, men denna fortsatte likväl i forcerat tempo. Partiet kunde inte undgå att märka, att den snabba medlemsökningen även hade sina negativa sidor, att den medförde en viss sänkning av det politiska medvetandets nivå inom partileden och en viss försämring av partiets sammansättning i kvalitativt hänseende. Det uppstod ett visst missförhållande mellan den kvantitativa tillväxten av partileden och den politiska bildningsnivån hos partiets medlemmar och kandidater. I syfte att avhjälpa detta missförhållande och ytterligare förbättra partiets kvalitativa sammansättning ansåg Centralkommittén det nödvändigt att icke forcera den fortsatta medlemsökningen och att koncentrera partiorganisationernas uppmärksamhet på uppgiften att höja partimedlemmarnas och kandidaternas politiska nivå. I enlighet med CK:s anvisningar började partiorganisationerna gå noggrannare tillväga vid urvalet för partileden, de höjde fordringarna på de nyinträdande samt utvecklade ett omfattande politiskt upplysningsarbete bland kommunisterna. Som resultat härav kan vi notera en tydlig höjning av partiledens politiska nivå och våra kadrers marxistisk-leninska medvetenhet. Man får emellertid inte tro att den av partiet ställda uppgiften att bringa kommunisternas politiska skolning i jämnhöjd med partiets numerära tillväxt redan är löst. Därför måste också i

framtiden linjen att begränsa upptagningarna i partiet, att förbättra den politiska skolningen och partimässigt stålsätta medlemmarna fortsättas, ty partiet är inte starkt blott genom kvantiteten av medlemmar utan framför allt genom deras kvalitet.

Under efterkrigstiden har frågorna rörande partiorganens befästande och förbättringen av deras verksamhet samt intensifieringen av partiorganisationernas arbete vunnit särskild betydelse.

De nya uppgifter, som reste sig för landet i samband med krigsslutet och övergången till fredligt uppbygge, krävde en allvarlig förbättring av arbetet inom partiet och likaså att partiorganisationernas ledning av den statliga och ekonomiska verksamheten höjdes till en högre nivå. Saken är den, att krigstidens läge framkallade vissa säregenheter i metoderna för partiets ledande verksamhet och även framkallade stora brister i partiorganens och partiorganisationernas arbete. Detta kom främst till uttryck i att partiorganens uppmärksamhet ifråga om det partiorganisatoriska och ideologiska arbetet slappades, vilket hade till följd att detta arbete försummades i många partiorganisationer. Det var en viss fara för att partiorganen skulle isoleras från massorna och förvandlas från organ för politisk ledning, från kämpande och självverkande organisationer till säregna administrativa och ordergivande institutioner, som inte förmår motverka alla möjliga lokalpatriotiska, trångt fackmässiga och övriga statsfientliga strävanden, inte märker de direkta förvanskningarna av partiets politik i det ekonomiska uppbygget och kränkningar av statens intressen.

För att avvärja denna fara och framgångsrikt lösa uppgiften att befästa de lokala partiorganen och intensifiera partiorganisationernas arbete var det nödvändigt att avhjälpa eftersläpningen i det partiorganisatoriska och ideologiska arbetet och att göra slut på sådana företeelser som att administrativa ledningsmetoder överfördes till partiorganisationerna, där de förorsakade byråkratisering av partiarbetet och försvagade partimassornas aktivitet och initiativkraft.

Centralkommittén koncentrerade partiorganisationernas uppmärksamhet på uppgiften att konsekvent omsätta den inre partidemokratin i praktiken och att utveckla kritiken och självkritiken samt att på denna basis skärpa partimassornas kontroll över partiorganens verksamhet, ty häri ligger nyckeln till ökad aktivitet och initiativkraft inom partiorganisationerna och bland partimedlemmarna. De åtgärder som partiet vidtagit för att utveckla den inre partidemokratin och självkritiken har hjälpt partiorganisationerna att i avsevärd grad övervinna bristerna i det politiska partiarbetet och spelat en stor roll för dess uppsving. På grund härav har partimedlemmarnas aktivitet och initiativkraft ökat, partiets grundorganisationer på företagen och kollektivbruken samt i institutionerna har stärkts och deras arbete blivit livligare, partimassornas kontroll över partiorganens verksamhet har skärpts och partikommittéernas plena och partiaktiven har fått ökat inflytande.

Det skulle dock vara ett fel att inte se, att det politiska partiarbetet fortfarande ligger efter livets krav, efter de av partiet ställda uppgifterna. Det måste medges att det finns brister och fel i partiorganisationernas arbete, att det ännu förekommer inte så få negativa, ibland rent av osunda företeelser i våra partiorganisationers liv, vilka man måste känna till, se och avslöja för att kunna avlägsna och övervinna dem och trygga en fortsatt och framgångsrik frammarsch.

Vari består dessa brister och fel, dessa negativa och osunda företeelser, och vilka uppgifter föreligger partiet i samband härmed?

1. Självkritiken och särskilt kritiken underifrån har inte på långt när i fullt mått och inte i alla partiorganisationer blivit den huvudmetod, medelst vilken vi måste avslöja och övervinna våra brister och fel, våra svagheter och lyten.

I partiorganisationerna förekommer det ännu att kritikens och självkritikens roll i partiets och statens liv underskattas och att de som framför kritik utsättes för förföljelser och repressalier. Inte så sällan kan man påträffa funktionärer, som oavbrutet skriar om sin hängivenhet för partiet, men som i själva verket inte tolererar kritik underifrån, nedtystar den och tar hämnd på kritikutövarna. Det förekommer inte så få fall, då den byråkratiska inställningen till kritiken och självkritiken åsamkat partiets sak stor skada, dödat partiorganisationens självverksamhet, undergrävt ledningens auktoritet bland partimassorna och i enskilda partiorganisationers verksamhet förankrat byråkraters, inbitna partifienders för partiet skadliga vanor.

Partiet kan inte undgå att ta hänsyn till att där kritiken och självkritiken inte utvecklas och där massornas kontroll över organisationernas och institutionernas verksamhet försvagats, där framträder oundvikligen sådana abnorma företeelser som byråkratism, ruttenhet och t.o.m. upplösning i vissa delar av vår apparat. Naturligtvis har dylika företeelser ingen stor spridning hos oss. Vårt parti är starkt och sunt som aldrig förr. Men man bör förstå att en avsevärd spridning av dessa farliga sjukdomar hos oss har kunnat förhindras endast tack vare att partiet med hjälp av kritikens och självkritikens vapen i rätt tid öppet och djärvt avslöjat dem och riktat hårda slag mot konkreta yttringar av högmod, byråkratism och ruttenhet. En klok ledning består just i att kunna upptäcka faran i dess embryo och inte låta den växa ut till att bli ett hot.

Kritiken och självkritiken är partiets beprövade vapen i kampen mot brister, fel och osunda företeelser, som undergräver den sunda partiorganismen. Kritik och självkritik försvagar inte utan stärker Sovjetstaten, det sovjetiska samhällsskicket, och det är ett tecken på dess styrka och livskraft.

För närvarande är det särskilt viktigt att trygga utvecklingen av självkritiken och kritiken underifrån, att som partiets ärkefiender skoningslöst bekämpa dem som hindrar kritiken av våra brister att utvecklas, som själva nedtystar kritiken och förföljer och chikanerar kritikutövarna och som tillåter andra att göra det. Saken är den att det i partileden, i samband med det segerrika krigsslutet och de stora ekonomiska framgångarna efter kriget, har utvecklats en okritisk inställning gentemot bristerna och felen i parti-, hushållnings- och andra organisationers arbete. Fakta visar att framgångarna väckt stämningar av självgodhet, skrytsam förhävelse och spetsborgerlig belåtenhet i partiet, en önskan att vila på lagrarna och leva på forna förtjänster. Det uppstod en hel del funktionärer, som menar att ”vi kan göra allt”, ”det är en barnlek för oss”, ”allt går utmärkt”, och att det inte lönar mödan att ge sig i kast med så otrevliga ting som att avslöja brister och fel i arbetet och att bekämpa negativa och osunda företeelser i våra organisationer. Dylika till sina följder skadliga stämningar har gripit en del ur partisynpunkt dåligt skolade och mindre ståndaktiga kadrer. Ledare för parti-, sovjet- och hushållningsorganisationer förvandlar inte sällan möten, kadermöten, plena och konferenser till en parad, en plattform för självberöm, vilket får till följd att fel och brister i arbetet samt lyten och svagheter inte avslöjas och inte underkastas kritik, vilket stärker den självbelåtna och välvilliga stämningen. En känsla av sorglöshet har trängt in i partiorganisationerna. Bland parti-, hushållnings-, sovjet- och andra funktionärer förekommer försvagad verksamhet, naiv godtrogenhet och fall då parti- och statshemligheter utsprides. En del funktionärer, som helt går upp i de ekonomiska angelägenheterna och framgångarna, börjar glömma att det fortfarande existerar en kapitalistisk omgivning och att Sovjetstatens fiender ihärdigt bemödar sig att skicka in sina agenter till oss och att för sina smutsiga syften utnyttja vacklande element inom sovjetsamhället.

För att segerrikt föra vår sak framåt måste vi energiskt bekämpa de negativa företeelserna och rikta partiets och alla sovjetmänniskors uppmärksamhet på nödvändigheten att avhjälpa bristerna i arbetet, och för detta ändamål måste självkritiken och särskilt kritiken underifrån i hög grad utvecklas.

De breda arbetande massornas aktiva deltagande i kampen mot bristerna i vårt samhällsliv är ett glänsande vittnesbörd om sovjetsystemets sant demokratiska natur och om sovjetmänniskornas höga politiska medvetenhet. I kritiken underifrån kommer de arbetande miljonernas skapande initiativ och självverksamhet till uttryck samt deras omsorg om Sovjetstatens befästande. Ju bredare självkritiken och kritiken underifrån utvecklas, dess verkningsfullare kommer vårt folks skaparkraft och energi att framträda och dess starkare kommer känslan att vara landets herre att växa och stärkas hos massorna.

Det är felaktigt att tro, att kritiken underifrån kan utvecklas spontant, av sig själv. Kritiken underifrån kan växa och utvidgas endast under sådana förutsättningar att den som utövar en sund kritik är övertygad om att han finner stöd inom våra organisationer och att de av honom påvisade bristerna faktiskt kommer att avhjälpas. Det är nödvändigt att partiorganisationerna, partifunktionärerna och alla våra ledande funktionärer ställer sig i spetsen för denna sak och visar föredöme ifråga om en ärlig och samvetsgrann inställning till kritiken. Det är alla ledande funktionärers och särskilt partifunktionärernas plikt att skapa sådana förhållanden att alla ärliga sovjetmänniskor dristigt och utan fruktan kan kritisera bristerna i organisationernas och institutionernas arbete. I alla organisationer måste möten, kadermöten, plena och konferenser verkligen bli en bred tribun för djärv och skarp kritik av bristerna. Den ihärdiga kampen mot brister och lyten i parti-, sovjet-, hushållnings- o.a. organisationers arbete måste bli en daglig angelägenhet för hela partiet. En kommunist har inte rätt att stå likgiltig för de osunda företeelserna och bristerna i arbetet och än mindre att dölja dem för partiet. Om det står illa till i en eller annan organisation och om partiets och statens intressen skadas, så är varje partimedlem skyldig att utan hänsyn till person meddela om bristerna till de ledande partiorganen, ända upp till partiets Centralkommitté. Detta är varje kommunists skyldighet, hans främsta partiplikt. Det finns hos oss ledare som tror att man hindrar dem i ledningen och undergräver deras auktoritet om deras underordnade anmäler brister till partiets CK. Man måste beslutsamt göra slut på dylika skadliga och djupt partifientliga åsikter. Partiets uppgift består i att allt bredare utveckla kritiken och självkritiken, att undanröja allt som hindrar och stör härvidlag. Ju mera vi drar in massorna i kampen mot bristerna i arbetet, ju starkare kontrollen underifrån blir över alla våra organisationers verksamhet, dess framgångsrikare blir vårt arbete på alla områden. Ett konsekvent förverkligande av parollen om kritik och självkritik kräver en energisk kamp mot alla som hindrar dess utveckling och som tillgriper förföljelser och repressalier mot utövarna av kritiken. Funktionärer som inte främjar utvecklingen av kritik och självkritik är en hämsko för vår frammarsch, de är inte mogna för att vara ledare och kan inte göra anspråk på partiets förtroende.

2. Bland en del av våra parti-, sovjet-, hushållnings- och andra funktionärer är parti- och statsdisciplinen ännu svag.

Bland våra kadrer finns det inte så få funktionärer, som intar en formell ställning till partiets och regeringens beslut och som inte ådagalägger aktivitet och ihärdighet i kampen för beslutens genomförande, inte bekymrar sig om att det står illa till hos dem och att landets intressen skadas. Formalistisk hållning gentemot partiet och regeringens beslut, passiv hållning till deras förverkligande är laster, som skoningslöst måste utrotas. Partiet behöver inga pedantiska och likgiltiga tjänstemän, som föredrar sin personliga frid framför arbetets krav, utan oförtröttliga och uppoffrande kämpar för uppfyllande av partiets och regeringens direktiv, kämpar som ställer statens intressen över allt annat.

Ett av de farligaste och skadligaste uttrycken för brott mot parti- och statsdisciplinen är att några funktionärer döljer tingens verkliga läge i de företag och institutioner, som sorterar under dem, och skönmålar arbetsresultaten. Centralkommittén och regeringen har avslöjat fall, då några funktionärer ställt lokalpatriotiskt betonade, till det egna området begränsade intressen över statsintressena och under sken av omsorg om de dem underställda företagen

hemlighållit för staten materiella resurser, som stått till deras förfogande, och börjat överträda partiets och statens lagar. Även sådana fall är kända, där hushållningsfunktionärer avsiktligt och utan inskridande från partiorganisationerna framlagt alltför höga beställningar av råvaror och material eller som tillåter sig att lämna för höga uppgifter i produktionsrapporterna när produktionsplanerna icke uppfyllts. Det har uppstått inte så få funktionärer som glömmer, att de företag som de fått i uppdrag att övervaka och leda är statsföretag, och som strävar att förvandla dem till sin domän där en sådan, med förlov sagt, ledare gör allt vad ”hans vänstra fot vill” (*Skratt i salen*.) Det är i hög grad av ondo att vi har rätt många funktionärer, som anser att partibesluten och sovjetlagarna inte är bindande för dem, som fått för sig att det råder två slags disciplin hos oss – en för folk i allmänhet och en annan för ledarna. Dylika ”ledare” tror att allt är tillåtet för dem, att de kan ignorera den av staten och partiet fastställda ordningen, överträda sovjetlagarna, göra sig skyldiga till övergrepp och handla efter eget godtycke.

Av alla sina medlemmar, och så mycket mera av de ledande kadrerna, kräver partiet redbarhet och ärlighet, det kräver att de strikt uppfyller sin plikt mot partiet och staten, och partiet kan inte hysa förtroende för personer som begår statsfientliga handlingar och försöker att föra regeringen bakom ljuset och att bedraga partiet och staten. Allt slags bedrägeri mot partiet och staten, vilken form det än tar sig uttryck i, varje försök till bedrägeri, antingen det sker genom att dölja sanningen eller genom att förvränga den, kan endast betraktas som en mycket svår förbrytelse mot partiet. Det är på tiden att inse, att det i vårt parti finns en enda disciplin och att den gäller både för de vanliga partimedlemmarna och för ledarna, att sovjetlagarna är lika bindande för alla sovjetmänniskor, hög som låg. För ledare, som gör sig skyldiga till oredlighet när det gäller att fullgöra partiets och regeringens beslut och som tolererar och själva gör sig skyldiga till lagbrott och godtycke, kan det inte göras några eftergifter med hänsyn till deras ställning.

Uppgiften består i att beslutsamt likvidera överträdelserna av parti- och statsdisciplinen samt yttringarna av ansvarslöshet och slarv och formell inställning gentemot partiets och regeringens beslut, den består i att outtröttligt stegra pliktkänslan gentemot partiet och staten hos alla våra funktionärer och att skoningslöst utrota oärligheten och oredligheten. Funktionärer som söker dölja sanningen för partiet och bedraga det får inte tillåtas att stanna i partiet. Den främsta plikt som åligger varje parti- och statsfunktionär är att orubbligt främja vårt fosterlands intressen samt att aktivt och outtröttligt kämpa för att partiets och regeringens beslut fullgöres.

3. Den store Lenins anvisning, att huvudsaken i det organisatoriska arbetet är ett riktigt urval av människorna och kontroll över verkställandet av besluten, fullföljes ännu inte i tillfredsställande grad.

Fakta visar, att det riktiga urvalet av människor och kontrollen över verkställandet av besluten ännu inte på långt när i handling blivit huvudsaken i de centrala och lokala parti-, sovjet- och hushållningsorganisationernas ledande verksamhet.

En av de mest utbredda bristerna, som slagit djupa rötter i sovjet-, hushållnings- och partiorganisationernas praktiska arbete, är den dåliga organisationen av det faktiska verkställandet av centralorganens direktiv och sina egna beslut samt frånvaron av vederbörlig kontroll över deras genomförande. Våra organisationer och institutioner fattar och utfärdar långt flera beslut, direktiv och order än vad som är behövligt, men de bekymrar sig föga om huruvida de genomföres och hur de genomföres. Men kärnan i saken är ju att inte genomföra dem på ett byråkratiskt utan på ett riktigt sätt. Ett oredligt och ansvarslöst förhållande till verkställandet av de ledande organens direktiv är den farligaste och skadligaste yttringen av byråkratism.

Erfarenheten visar att t.o.m. goda funktionärer börjar urarta och byråkratiseras, om de lämnas vind för våg utan kontroll och prövning av deras verksamhet.

Partiets viktigaste uppgift består i att med alla medel skärpa kontrollen och övervakningen av verkställandet av besluten inom hela ledningssystemet, i alla organisationers och institutioners arbete uppifrån och ned. För detta ändamål måste man i alla organisationer och institutioner skärpa ledarnas personliga ansvar för övervakandet av att partiets och regeringens beslut verkställes, allvarligt förbättra kontroll- och revisionsapparatens arbete såväl i centrum som lokalt och stärka den med kadrer, så att detta arbete anförtros åt personer med auktoritet, erfarenhet och politisk skärpa och som är i stånd att strikt bevaka statens intressen. Vikten av partikontrollen måste avsevärt ökas och partiorganens uppmärksamhet koncentreras till övervakandet av att parti- och regeringsbesluten verkställes. Våra ledande organ måste när de genomför kontrollen beträffande verkställandet av besluten stödja sig på de breda arbetande massorna, på parti-, fack- och komsomolorganisationerna samt på aktiven inom de lokala sovjeterna. Endast genom att förbinda kontrollen av verkställandet uppifrån med kontrollen underifrån som utövas av massorna av partimedlemmar och partilösa kan man garantera att bristerna i våra organisationers och institutioners arbete avlägsnas i rätt tid och skapa ett läge, där besluten och direktiven verkställes i rätt tid och exakt, på bolsjevikiskt sätt.

Den avgörande kraften i parti- och statsledningen är kadrerna, och utan ett riktigt urval och en riktig skolning av dessa kadrer är det omöjligt att framgångsrikt omsätta partiets politiska linje i handling. Huvuduppgiften ifråga om kaderurvalet består i att på allt sätt förbättra funktionärsstammen i kvalitativt hänseende, att förstärka våra parti-, stats- och hushållningsorganisationer med personer, som hängivet verkar för partiets och statens intressen, som är sakkunniga och i stånd att föra verket framåt.

Det arbete som partiet utfört har resulterat i att den ledande kaderstammen betydligt förbättrats. Det betyder dock inte, att uppgiften att kvalitativt förbättra ledarkadrerna fullständigt lösts. Nu då alla hushållningsgrenar utrustats med modern teknik och sovjetfolkets kulturnivå i hög grad stigit, ställes andra och mycket högre krav på ledarkadrerna. I industrin och lantbruket, i parti- och statsapparaten måste ledningen nu handhas av personer som står på en hög kulturell nivå, som är sakkunniga och istånd att införa en frisk fläkt i arbetet, stödja allt som är framstegsvänligt och progressivt och på ett nydanande sätt utveckla det. Alla förutsättningar för detta är förhanden hos oss, ty basen för urval och befordran av ledarkadrer som tillfredsställer dessa krav har nu avsevärt utökats.

Ett fortsatt stärkande av den ledande kaderstammen är nu huvudsakligen beroende av att prövningen och urvalet av funktionärer organiseras på ett riktigt sätt, och för detta ändamål är det framför allt nödvändigt att avhjälpa bristerna, felen och förvanskningarna i arbetet med kadrerna. På detta område har vi inte så få brister att anteckna.

Huvudbristen består i att vissa ledare inte företar urvalet av kadrer efter politiska kvalifikationer och duglighet utan på grund av släkt- eller vänskapsrelationer eller härstamning från samma bygd. Det förekommer inte så sällan att ärliga och sakkunniga personer, som inte tolererar och med skärpa vänder sig mot bristerna och därigenom förorsakar ledningen obehag, under en eller annan förevändning avlägsnas och ersättes med personer av tvivelaktigt värde eller som är alldeles olämpliga för tjänsten, men angenäma och bekväma för vissa ledare. Genom ett sådant vanställande av partilinjen vid urval och befordran av kadrer uppstår i många organisationer ett kotteri av personer, som ömsesidigt svarar för varandra och som ställer sina gruppintressen över partiets och statens intressen. Det är inte underligt, att ett dylikt läge vanligen leder till demoralisation och ruttenhet. Så var fallet exempelvis i partiorganisationen i Uljanovsk, där en del hushållnings-, sovjet- och

partifunktionärer i områdesorganisationens topp demoraliserades och började syssla med försnillning, tillgrepp och stöld av statens egendom.

Till stor skada för den fortsatta förbättringen av den ledande kaderstammen är det kanslimässiga och byråkratiska förfaringssättet vid prövningen och urvalet av folk. Urvalet av personer företas inte så sällan på grund av uppgifter i frågeformulär och formella intyg, utan grundlig prövning av vederbörandes sakliga och politiska kvalifikationer. I kaderurvalet har den skadliga praxisen förankrat sig, att människor godkännes eller utnämnes i deras frånvaro, utan att man haft någon personlig kontakt med dem. Det är klart att man vid ett sådant formellt och byråkratiskt förfaringssätt vid kaderurvalet inte på ett riktigt sätt kan lösa frågan, huruvida vederbörande är lämplig eller inte för det arbete som han rekommenderas till. Utan att ha klargjort hans företräden och brister är det omöjligt att avgöra, på vilken post han bäst kan göra sina personliga egenskaper gällande.

Partiorganisationerna är förpliktade att skapa garanti för att de av vårt parti fastställda principerna för urval och fördelning av kadrerna strikt följes i alla delar av vår apparat. Oförsonlig kamp måste föras mot släktpolitik och klickvälde, man måstegöra slut på den byråkratiska inställningen när det gäller att studera kadrerna och välja ut dem. Det är nödvändigt att lyfta partiorganens arbete till en högre nivå ifråga om prövningen och urvalet av kadrerna och att i betydlig grad skärpa partikontrollen över detta arbete inom sovjet- och hushållningsorganisationerna.

Uppgiften består i att nå därhän, att urvalet av människor och kontrollen över beslutens genomförande verkligen blir huvudsaken i de centrala och lokala parti-, sovjet- och hushållningsorganisationernas ledande verksamhet. Man måste hålla i minnet, att syftet med denna kontrollverksamhet framför allt är att upptäcka bristerna och avslöja lagbrotten, att bistå ärliga människor med råd och straffa de oförbätterliga samt uppnå att det fattade beslutet uppfylles, att pröva erfarenheten och på dess grund trygga den riktigaste, mest fördelaktiga och förmånliga lösning av den ställda uppgiften. Man får inte tillåta ett byråkratiskt förfaringssätt vid prövningen av verkställandet och inte frukta för att upphäva eller korrigera ett fattat beslut, om det visat sig vara felaktigt eller inexakt. Kontrollen av beslutens verkställande är oupplösligt förbunden med uppgiften att avlägsna bristerna i kaderurvalet; i enlighet med resultaten av prövningen bör de dåliga, odugliga, efterblivna och oredliga avlägsnas och ersättas med sådana som är bättre, som är dugliga, framåtsträvande och ärliga; kontrollverksamheten måste bidraga till att befordra folk, som är istånd att föra verket framåt och som slår vakt om statens intressen.

4. I en del partiorganisationer underskattas det ideologiska arbetet, varigenom detta sackar efter partiets uppgifter och försummas i vissa organisationer.

Det ideologiska arbetet är partiets främsta plikt, och en underskattning av detta arbete kan tillfoga partiets och statens intressen obotlig skada. Vi måste alltid hålla i minnet, att varje försvagande av den socialistiska ideologins inflytande betyder att den borgerliga ideologins inflytande stärkes.

I vårt sovjetsamhälle finns inte och kan heller inte finnas någon klassbas för den borgerliga ideologins välde. Hos oss råder den socialistiska ideologin, vars orubbliga grundval är marxismen-leninismen. Men rester av den borgerliga ideologin, kvarlevor av privategendomens psykologi och moral har ännu bevarats hos oss. Dessa kvarlevor dör inte bort av sig själva, de är mycket seglivade och kan växa, och de måste beslutsamt bekämpas. Vi har heller ingen garanti för att främmande åsikter, idéer och stämningar inte tränger in till oss utifrån, från de kapitalistiska staterna, och inifrån, från de rester efter de mot sovjetmakten fientliga grupperingarna, som ännu inte slutgiltigt krossats av partiet. Man får inte glömma,

att Sovjetstatens fiender söker sprida, uppliva och underblåsa allehanda osunda stämningar och ideologiskt demoralisera vacklande element inom vårt samhälle.

Några av våra partiorganisationer ägnar sig helt åt ekonomiska värv och glömmer härvid de ideologiska frågorna och skjuter dem åt sidan. Till och med i så avancerade organisationer som exempelvis Moskvaorganisationen ägnas inte det ideologiska arbetet tillräcklig uppmärksamhet. Och det har sina konsekvenser. Där uppmärksamheten beträffande ideologins frågor försvagas, bildas en gynnsam jordmån för upplivande av mot oss fientliga åsikter och föreställningar. De avsnitt av det ideologiska arbetet, som av någon anledning bortfaller ur partiorganisationernas synfält, och där partiets ledning och inflytande försvagas, söker främmande personer – allehanda överblivna element från de av partiet krossade antileninska grupperna – bemäktiga sig och utnyttja dem för att smuggla in sin linje och för att återuppliva och sprida alla möjliga omarxistiska ”synpunkter” och ”uppfattningar”.

Underskattningen av det ideologiska arbetet är i hög grad ett resultat av att en viss del av våra ledande kadrer inte strävar att höja sin medvetenhet, inte fullkomnar sina kunskaper i marxismen-leninismen och inte berikar sig med partiets historiska erfarenheter. Och utan detta kan man inte bli en fullvärdig och mogen ledare. Den som blir efter i ideologiskt och politiskt avseende, som lever på inpluggade formler och inte förstår det nya, den är inte i stånd att orientera sig rörande det inre och yttre läget, den är inte i stånd och inte värdig att stå i spetsen för rörelsen, den kommer livet förr eller senare att lämna ur räkningen. Endast den ledande funktionär kan stå i nivå med vårt partis uppgifter, som ständigt arbetar på sin utveckling, som på ett skapande sätt tillägnar sig marxismen-leninismen och hos sig utvecklar och fullkomnar de egenskaper, som kännetecknar en ledande funktionär av den leninska och stalinska typen.

Partiorganisationerna sysselsätter sig fortfarande i otillräcklig grad med att höja partimedlemmarnas och kandidaternas ideologiska och politiska skolning; de organiserar och kontrollerar illa deras studium av den marxistisk-leninska teorin, vilket medför att många kommunister inte besitter erforderliga kunskaper i marxismen-leninismen. Höjningen av partimedlemmarnas och kandidaternas politiska kunskapsnivå är ett oeftergivligt villkor för att deras ledande roll på livets alla områden skall stärkas, för partimassornas fortsatta aktivisering och för ytterligare förbättring av partiorganisationernas arbete.

Den bristfälliga ledningen av det ideologiska arbetet och frånvaron av kontroll över dess innehåll resulterar inte sällan i att allvarliga fel och förvrängningar förekommer i böcker, tidningar och tidskrifter samt i vetenskapliga och andra ideologiska institutioners verksamhet. Genom Centralkommitténs ingripande har det inom flera vetenskapsgrenar upptäckts sedvanor och traditioner, som är sovjetmänniskorna främmande, kastmässig isolering och intolerans gentemot kritiken har blottats och olika yttringar av borgerlig ideologi samt allehanda vulgariserande förvrängningar avslöjats och krossats. De bekanta diskussionerna på filosofins, biologins, fysiologins, språkvetenskapens och den politiska ekonomins områden klarlade allvarliga ideologiska luckor inom olika vetenskapsgrenar, de stimulerade en utveckling av kritik och åsiktsbrytningar och spelade en viktig roll i vetenskapens utveckling. Araktjejevregimen, som rått på många avsnitt av den vetenskapliga fronten, har krossats. Men inom en rad vetenskapsgrenar har man ännu inte helt likviderat den monopolställning, som enskilda grupper av vetenskapsmän tillägnat sig, vilka tillbakaträngер de framväxande friska krafterna, garderar sig mot kritik och söker lösa vetenskapliga frågor på administrativ väg. Ingen vetenskapsgren kan framgångsrikt utvecklas i en unken atmosfär av ömsesidigt lovprisande och ihjältigande av felen; försöken att befästa monopolställningen för enskilda grupper av vetenskapsmän medför oundvikligen stagnation och förruttnelse inom vetenskapen.

Partiets ideologiska arbete måste spela en viktig roll, då det gäller att rensa bort kapitalismens rester samt det gamla samhällets fördomar och skadliga traditioner ur människornas medvetande. Det är nödvändigt att även framgent hos massorna utveckla en stark medvetenhet om den samhälleliga plikten att fostra de arbetande i en anda av sovjetpatriotism och vänskap mellan folken och av omsorg om statens intressen. Sovjetmänniskornas bästa egenskaper måste fullkomnas – deras tro på vår saks seger samt deras beredvillighet och förmåga att övervinna alla svårigheter.

Partiorganisationernas uppgift består i att energiskt undanröja den skadliga underskattningen av det ideologiska arbetet, att förstärka detta arbete inom partiets och statens alla instanser samt att outtröttligt avslöja allehanda yttringar av en för marxismen främmande ideologi. Det är nödvändigt att utveckla och fullkomna den socialistiska kulturen, vetenskapen, litteraturen och konsten samt inrikta alla medel för ideologisk och politisk påverkan, vår propaganda, agitation och press, på att förbättra kommunisternas ideologiska skolning och att höja arbetarnas, böndernas och de intellektuellas politiska vaksamhethet och medvetenhet. Alla våra kadrer, alla utan undantag, är skyldiga att höja sin ideologiska nivå och att tillägna sig partiets rika politiska erfarenhet så att de inte sackar efter livet utan håller sig på nivå med partiets uppgifter. Partiorganisationerna måste oavlåtligt sörja för att höja partimedlemmarnas och kandidaternas ideologiska nivå, undervisa dem i marxismen-leninismen och av dem forma politiskt skolade, medvetna kommunister.

* * *

Våra uppgifter för att ytterligare stärka partiet består i följande:

1. att ytterligare förbättra partiets kvalitativa sammansättning, icke tillåta jakt efter kvantitativ ökning utan koncentrera sig på att höja partimedlemmarnas och kandidaternas politiska nivå och stärka deras marxistiska stålsättning; att stegra kommunisternas politiska aktivitet och göra alla partimedlemmar till ståndaktiga förkämpar för genomförandet av partiets politik och dess beslut, oförsonliga gentemot bristerna i arbetet och i stånd att ihärdigt sträva att avhjälpa dem; att förbättra och fullkomna fackföreningarnas och komsomolorganisationernas arbete och dagligen befästa förbindelsen med massorna med tanke på att vårt partis styrka och oövervinnlighet ligger i en nära och oupplöslig gemenskap med folket;
2. att göra slut på de för vår sak skadliga och farliga stämningarna av självbelåtenhet och självberusning samt yttringarna av skönmålning och självgodhet inom partileden, att oförskräckt och energiskt blotta och avhjälpa bristerna och svagheterna i vårt arbete; att konsekvent tillämpa demokrati inom partiet och kraftigare utveckla självkritiken och kritiken underifrån, att skapa en garanti för att alla ärliga sovjetmänniskor djärvt och utan fruktan kan kritisera bristerna i våra organisationers och institutioners arbete, att skoningslöst bekämpa allehanda försök att undertrycka kritiken och förfölja och chikanera kritikutövarna; att på allt sätt befästa part- och statsdisciplinen, utrota den formella inställningen gentemot partiets och regeringens beslut samt energiskt bekämpa disciplinlöshet och brott mot statens intressen;
3. att höja partiorganens arbete för ett riktigt urval, en riktig fördelning och skolning av kadrerna till en högre nivå, strikt följa de av partiet fastställda principerna för ett riktig kaderurval och oförsonligt bekämpa dem som bryter mot dessa principer, skoningslöst kämpa mot ett byråkratiskt tillvägagångssätt vid kaderurvalet, förbättra ledarkadrernas kvalitet, djärvare befordra till ledande poster sådana personer som är partiets och statens intressen hängivna, som är sakkunniga och i stånd att föra verket framåt, samt avlägsna de dåliga, odugliga, efterblivna och oredliga; att på allt sätt stärka inom hela ledningssystemet uppifrån och ned prövningen och kontrollverksamheten rörande beslutens

verkställande, höja alla organisations- och institutionsledares personliga ansvar för kontrollen över att partiets och regeringens beslut verkställes och förbinda kontroll-verksamheten uppifrån med kontroll underifrån, från partimassornas och de partilösa massornas sida; att säkra att det riktiga urvalet av människor och kontrollverksamheten rörande beslutens verkställande faktiskt blir huvudsaken i de centrala och lokala parti-, sovjet- och hushållningsorganisationernas ledande verksamhet;

4. att göra slut på underskattningen av det ideologiska arbetet, energiskt bekämpa den liberala och sorglösa inställningen till ideologiska fel och förvrängningar samt systematiskt höja och fullkomna våra kadrers ideologiska och politiska skolning; att inrikta alla medel för ideologisk påverkan, vår propaganda, agitation och press på sovjetmänniskornas kommunistiska fostran; att lyfta sovjetvetenskapen till en högra nivå genom att utveckla kritiken och åsiktskampen i det vetenskapliga arbetet med tanke på att sovjetvetenskapen endast på detta sätt kan uppfylla sin mission – att bli den främsta i världen;
5. att även framgent som sin ögonsten värna den leninska enheten i partileden, ty den är grundvalen för vårt partis styrka och oövervinnlighet. (*Stormande, långvariga applåder*.)

* * *

Kamrater!

Under vår epok belyser Marx', Engels', Lenins och Stalins stora lära världscivilisationens utvecklingsväg för hela mänskligheten.

Vårt parti är starkt därigenom att det i hela sin verksamhet ledes av den marxistisk-leninska teorin. Dess politik stöder sig på vetenskaplig insikt i samhällsutvecklingens lagar.

Den historiska roll, som tillkommer våra stora lärare Lenin och Stalin, består i att de genom att tränga djupt in i marxismens teoretiska grunder och fullkomligt behärska den dialektiska metoden, skyddade och försvarade marxismen mot alla förvanskningar och på ett genialt sätt utvecklade den marxistiska läran. Lenin och Stalin förband ständigt, vid varje historisk vändning, marxismen med epokens konkreta praktiska uppgifter och visade genom sin skapande tillämpning av Marx-Engels' lära, att marxismen inte är någon död dogm utan en levande vägledning till handling.

Den marxistisk-leninska teorin är föremål för kamrat Stalins outtröttliga omsorg. Under hela den senaste perioden har kamrat Stalin koncentrerat sin teoretiska verksamhet på att klarlägga problem av världshistorisk betydelse – den socialistiska ekonomins utveckling och den successiva övergången till kommunismen. Genom att på ett nydanande sätt berika och utveckla den marxistisk-leninska vetenskapen rustar kamrat Stalin partiet och sovjetfolket ideologiskt i kampen för vår saks triumf.

Utomordentligt betydelsefull för den marxistisk-leninska teorin och för hela vår praktiska verksamhet är kamrat Stalins nyligen publicerade verk ”Socialismens ekonomiska problem i SSRU”. (*Stormande, långvariga applåder*.) I detta verk underkastas lagarna för den samhälleliga produktionen och fördelningen av materiella nyttigheter i det socialistiska samhället en allsidig undersökning, de vetenskapliga grunderna för den socialistiska ekonomins utveckling definieras och vägarna för den successiva övergången från socialismen till kommunismen anvisas. Genom att klarlägga den ekonomiska teorins frågor har kamrat Stalin fört den marxistisk-leninska politiska ekonomin ett stort steg framåt.

Kamrat Stalin har framlagt programteser beträffande de viktigaste preliminära villkoren för förberedelserna till övergången till kommunismen. För att förbereda en verklig övergång till

kommunismen, lär kamrat Stalin, kräves det att åtminstone tre grundläggande preliminära villkor förverkligas.

> ”För det första måste man säkerställa … en oavbruten ökning av hela den samhälleliga produktionen, med en högre ökningsgrad för produktionen av produktionsmedel. Den högre ökningsgraden för produktionen av produktionsmedel är nödvändig inte endast därför att denna produktion skall försörja såväl sina egna företag som företagen inom alla övriga folkhushållnings-grenar med utrustning, utan också därför att utan den är det överhuvud taget omöjligt att genomföra en utvidgad reproduktion.” (*J. Stalin*, Socialismens ekonomiska problem i SSRU, s. 64, 65.)

> ”För det andra måste man genom successiva övergångar, genomförda så att de är förmånliga för kollektivbruken och följaktligen för hela samhället, höja kollektivbruksegendomen till den allmänna folkegendomens nivå samt – likaså medelst successiva övergångar – ersätta varucirkulationen med ett system av produktutbyte, så att den centrala myndigheten eller något annat samhällsekonomiskt centrum kan disponera över hela den samhälleliga produktionen i samhällets intresse.” (Samma verk, s. 65.)

För närvarande utnyttjas givetvis varucirkulationen och kollektivbruksegendomen med framgång för att främja den socialistiska hushållningens utveckling, och de är otvivelaktigt till gagn för vårt samhälle. De kommer att vara till nytta även under den närmaste framtiden. Men man måste ha våra utvecklingsperspektiv i sikte. Kamrat Stalin påvisar:

> ” … att man inte kan uppnå vare sig ett produktöverflöd som kan täcka samhällets alla behov eller övergång till formeln 'åt envar efter hans behov', om man låter sådana ekonomiska fakta som kollektivbruks- och gruppegendom samt varucirkulation m.m. förbli i kraft.” (Samma verk, s. 64.)

Så länge produktionens två huvudsektorer – den statliga och kollektivbrukssektorn – finnes kvar i den socialistiska ekonomin, måste varucirkulationen med dess ”penninghushållning” förbli i kraft såsom ett nödvändigt och nyttigt element i vårt folkhushållningssystem. Varuproduktionens och varucirkulationens förefintlighet är bestämmande även för värdelagens existens under socialismen, även om den under vårt system redan upphört att spela rollen av produktionsreglerare.

Men varken varucirkulationen eller värdelagen är eviga. När det i stället för de två huvud-formerna för den socialistiska produktionen – den allmänfolkliga och kollektivbruksformen – uppstår en allomfattande produktionssektor, kommer varucirkulationen med dess ”penninghushållning” och likaså värdelagen att försvinna. Åsikterna hos de personer, som anser att varucirkulationen kommer att bibehållas under kommunismen, har ingenting gemensamt med marxismen. Varucirkulationen är oförenlig med perspektivet för övergång från socialismen till kommunismen.

Kamrat Stalin har teoretiskt utarbetat frågan om åtgärder för att höja kollektivbruksegen-domen till den allmänna folkegendomens nivå och rörande den successiva övergången till ett system av produktutbyte mellan den statliga industrin och kollektivbruken. Början till ett produktutbyte finns för närvarande och kommer till uttryck i att bomulls-, lin-, sockerbets-odlande och andra kollektivbruk avlämnar sin produktion till staten mot varor, och det kommer att utveckla sig till ett omfattande system av produktutbyte. Kamrat Stalin påvisar:

> ”Ett sådant system kommer att kräva en kolossal ökning av den produktion, som staden levererar till landsbygden, och därför måste det införas utan särskild brådska, i den mån stadsprodukterna anhopas. Men det måste införas orubbligt, utan tvekan, genom att steg för steg inskränka varucirkulationens verkningssfär och utvidga produktutbytets verkningssfär.
>
> Detta system kommer att underlätta övergången från socialismen till kommunismen genom att det inskränker varucirkulationens verkningssfär. Dessutom kommer det att bereda möjlighet att inlemma kollektivbrukens viktigaste egendom, kollektivbrukens produktion, i det allmänna folkomfattande planeringssystemet.

> Det blir just det reella och avgörande medlet för att under våra nuvarande förhållanden höja kollektivbruksegendomen till den allmänna folkegendomens nivå.” (Samma verk, s. 92.)

Produktutbytessystemet är utan tvivel förmånligt för kollektivbönderna, ty av staten kommer de att erhålla betydligt mera produkter och till billigare priser än vid varucirkulationen. De kollektivbruk som redan nu utbyter sina produkter mot varor – vilket är början till produktutbytessystemet – märker själva de väldiga förmåner och företräden, som detta system innebär. Det är bekant att det bland dessa kollektivbruk finns särskilt många rika kollektivbruk.

För att förbereda de viktigaste preliminära villkoren för övergången till kommunismen, påvisar kamrat Stalin,

> ”måste man för det tredje uppnå en sådan höjning av samhällets kulturnivå, som det skulle trygga alla samhällsmedlemmar en allsidig utveckling av deras fysiska och andliga förmåga, så att samhällsmedlemmarna kan erhålla en bildning, som är tillräcklig för att de skall bli aktiva deltagare i den samhälleliga utvecklingen och få möjlighet att fritt välja yrke och inte på grund av den existerande arbetsdelningen vara bundna vid ett bestämt yrke för hela livet.” (Samma verk, s. 66.)

> ”För detta är det framför allt nödvändigt att förkorta arbetsdagen åtminstone till sex, och senare även till fem timmar. Detta är nödvändigt för att samhällsmedlemmarna skall få tillräcklig fritid för att kunna erhålla en allsidig bildning. För detta kräves vidare införande av obligatorisk polyteknisk undervisning, vilken är nödvändig för att samhällsmedlemmarna skall få möjlighet att fritt välja yrke och inte vara bundna vid ett bestämt yrke för hela livet. För detta kräves vidare en genomgripande förbättring av arbetarnas och de anställdas reallön till minst det dubbla, om inte mera, både genom direkt höjning av penninglönen och i synnerhet genom fortgående systematisk prissänkning på masskonsumtionsvarorna.” (Samma verk, s. 67.)

Förs sedan samtliga dessa preliminära villkor uppfyllts kan man, lär kamrat Stalin, hoppas på att arbetet i samhällsmedlemmarnas ögon kommer att förvandlas från den tunga börda som det varit under kapitalismen till det främsta livsbehovet och att alla samhällsmedlemmar kommer att betrakta den samhälleliga egendomen såsom den orubbliga och okränkbara grundvalen för samhällets existens. Först sedan samtliga dessa preliminära villkor uppfyllts, kan man övergå från den socialistiska formeln – ”av envar efter hans förmåga, åt envar efter hans prestation” till den kommunistiska formeln – ”av envar efter hans förmåga, åt envar efter hans behov”.

Kamrat Stalin varnar eftertryckligt för att lättsinnigt löpa i förväg och för övergång till högre ekonomiska former innan de för en sådan övergång erforderliga förutsättningarna skapats.

Kamrat Stalin har gett en vetenskaplig lösning av sådana betydelsefulla sociala problem och programfrågor för kommunismen som upphävandet av motsatsförhållandet mellan stad och land, mellan kroppsligt och andligt arbete, samt även klarlagt den i marxistiska vetenskapen nya frågan beträffande övervinnandet av de väsentliga skillnader dem emellan, som ännu finnes kvar i det socialistiska samhället.

Sålunda bygger partiets framtidsplaner, vilka bestämmer perspektiven och vägarna för vår frammarsch, på kunskap om de ekonomiska lagarna, de bygger på vetenskapen om det kommunistiska samhällets uppbyggande, som utarbetats av kamrat Stalin. (*Stormande, långvariga applåder*.)

En utomordentlig principiell betydelse har den av kamrat Stalin utarbetade motiveringen för de ekonomiska lagarnas objektiva karaktär. Kamrat Stalin lär att den ekonomiska utvecklingens lagar, den politiska ekonomins lagar – oavsett om frågan gäller kapitalismen eller socialismen – är objektiva lagar, som återspeglar den ekonomiska utvecklingsprocessen som försiggår oberoende av människornas vilja. Människorna kan upptäcka dessa lagar, lära känna dem och utnyttja dem i samhällets intresse, men de kan inte upphäva de gamla och skapa nya

ekonomiska lagar. De ekonomiska lagarna skapas inte genom människornas vilja, utan de uppstår på grundval av nya ekonomiska förhållanden.

Djupt felaktiga är de personers åsikter, vilka anser att man kan skapa eller upphäva den ekonomiska utvecklingens lagar, att Sovjetstaten på grund av den särskilda roll som historien tilldelat den kan upphäva den politiska ekonomins existerande lagar och ”bilda” nya lagar eller ”omvandla” dem som finns. Ett förnekande av att det existerar objektiva lagbundenheter i det ekonomiska livet under socialismen skulle leda till kaos och till att slumpen får dominera. Ett sådant förnekande skulle leda till att den politiska ekonomin som vetenskap likviderades, ty en vetenskap kan inte leva och utveckla sig utan att erkänna de objektiva lagbundenheterna och utan att undersöka dessa lagbundenheter. Förnekandet av de ekonomiska lagarnas objektiva karaktär utgör den idémässiga grunden för hasardspel i hushållningspolitiken och för fullständigt godtycke i den ekonomiska ledningens praxis.

Ett mycket stort bidrag till den marxistiska politiska ekonomin är kamrat Stalins upptäckt av den nutida kapitalismens ekonomiska grundlag och socialismens ekonomiska grundlag. Den ekonomiska grundlagen bestämmer respektive produktionssätts väsen, alla huvudsidor och alla huvudprocesser i dess utveckling, och den ger nyckeln till förståelsen och klarläggandet av alla lagbundenheter hos respektive ekonomiska system.

Kamrat Stalin har bevisat att de viktigaste dragen och kraven i den nutida kapitalismens ekonomiska grundlag är

> ”tryggande av kapitalistisk maximalprofit medelst utsugning, ruinering och utarmning av befolkningsflertalet i respektive land, medelst förslavande och systematisk utplundring av folken i andra länder, särskilt i de efterblivna länderna, och slutligen medelst krig och folkhushållningens militarisering, vilka utnyttjas för att trygga högsta möjliga profiter”. (Samma verk, s. 38)

Denna lag avslöjar orsakerna och rötterna till de kapitalistiska staternas aggressiva plundringspolitik. Verkan av denna lag leder till ett fördjupande av kapitalismens allmänna kris och till en oundviklig stegring och explosion av det kapitalistiska samhällets alla motsättningar.

En fullständig motsats till den ruttnande kapitalismen är det uppåtgående och uppblomstrande socialistiska systemet. De väsentliga dragen och kraven i den av kamrat Stalin upptäckta socialismens ekonomiska grundlag är:

> ”tryggande av maximalt tillfredsställande av hela samhällets ständigt växande materiella och kulturella behov medelst oavbruten tillväxt och fullkomning av den socialistiska produktionen på basis av högsta teknik”.
> (Samma verk, s. 40.)

Kamrat Stalin har visat att det socialistiska produktionssättets mål inte är profit utan människan och hennes behov, tillfredsställandet av hennes materiella och kulturella behov. Tryggande av maximalt tillfredsställande av hela samhällets ständigt växande materiella och kulturella behov är målet för den socialistiska produktionen, och oavbruten tillväxt och fullkomning av den socialistiska produktionen på basis av högsta teknik är medlet att uppnå detta mål. Verkan av denna lag leder till produktivkrafternas uppsving i samhället, till dess blomstring och till en oavbruten höjning av de arbetandes materiella välstånd och deras kulturnivå. (*Applåder*.)

Kamrat Stalins upptäckt av den nutida kapitalismens ekonomiska grundlag och socialismens ekonomiska grundlag utgör ett förkrossande slag mot alla kapitalismens apologeter. Dessa ekonomiska grundlagar vittnar om att medan människan i det kapitalistiska samhället är underkastad den obarmhärtiga lagen om utpressning av maximal profit, för vars skull människorna dömes till svåra lidanden, armod, arbetslöshet och blodiga krig, så är i det

socialistiska samhället all produktion underordnad människan och hennes ständigt växande behov. Häri ligger det avgörande företrädet hos det nya samhällsskick som står högre än kapitalismen – hos kommunismen. (*Applåder*.)

Kommunismen uppstår som ett resultat av de arbetande miljonmassornas medvetna skapande arbete. Spontanitetsteorin och teorin att allt löper av sig självt är fullständigt främmande för socialismens hela ekonomiska system. Genom verkan av lagen om konkurrens och produktionsanarki sönderslites den kapitalistiska ekonomin av ytterst skarpa motsättningar. Kamrat Stalin har visat att i motsats till lagen om konkurrens och produktionsanarki uppkom i vårt land – på basis av produktionsmedlens överföring i samhällets ägo – lagen om folkhushållningens planmässiga (proportionella) utveckling.

Lagen om folkhushållningens planmässiga utveckling är inte socialismens ekonomiska grundlag, och vår planeringspraxis kan inte i och för sig ge erforderliga positiva resultat, om den inte tar hänsyn till den socialistiska produktionens huvuduppgift och inte stöder sig på socialismens ekonomiska grundlag. För att trygga en oavbruten stegring av hela den samhälleliga produktionen och skapa ett överflöd av produkter i vårt land är det nödvändigt att helt och fullt behärska konsten att planmässigt och förnuftigt utnyttja alla material-, finans- och arbetsresurser på basis av kraven i lagen om folkhushållningens planmässiga utveckling och i full överensstämmelse med vad socialismens ekonomiska grundlag kräver.

I sina verk, ägnade åt socialismens ekonomiska problem i SSSR, har kamrat Stalin visat hur komplicerade de uppgifter är, som vi har att lösa i kampen mot svårigheterna när vi skall övervinna de motsättningar som uppstår under det kommunistiska uppbyggets förlopp. I det kamrat Stalin skarpsynt klarlägger de inom vår ekonomi försiggående processerna, visar han hur fullständigt felaktig den åsikten är, att det under socialismen inte skulle finnas några motsättningar mellan produktionsförhållandena och samhällets produktivkrafter. Motsättningar finns det utan tvivel och kommer att finnas, försåvitt produktionsförhållandenas utveckling sackar efter och kommer att sacka efter produktivkrafternas utveckling. Det är klart att det i ett socialistiskt samhälle vanligen inte kommer till konflikt mellan produktionsförhållandena och produktivkrafterna, men det skulle vara farligt att inte observera att det finns och kan finnas motsättningar mellan dem. Vi är skyldiga att i tid ge akt på dessa motsättningar och att genom en riktig politik i rätt tid övervinna dem, så att produktionsförhållandena fullgör sin roll som den huvudsakliga och avgörande kraft, som bestämmer en kraftig utveckling av produktivkrafterna.

De uppgifter som vår frammarsch ställer förpliktar partifunktionärerna och de personer som är sysselsatta på samhällsvetenskapernas område, främst ekonomerna, att med ledning av kamrat Stalins programanvisningar allsidigt klarlägga marxismen-leninismens teoretiska frågor i oupplösligt samband med det praktiska skapande arbetet.

Kamrat Stalins verk utgör ett lysande vittnesbörd om vilken utomordentlig betydelse vårt parti tillmäter teorin. Den revolutionära teorin var, är och förblir en ständigt brinnande fackla, som upplyser vårt partis och vårt folks väg framåt till kommunismens fullständiga seger. (*Stormande applåder*.)

Kamrat Stalin för outtröttligt den marxistiska teorin framåt. I kamrat Stalins klassiska verk ”Marxismen och språkvetenskapens frågor” har den marxistiska teorins grundläggande teser rörande samhällsutvecklingens lagbundna karaktär lyfts till ett nytt och högre plan, och en allsidig behandling har ägnats åt frågorna om samhällets ekonomiska basis och dess överbyggnad samt om produktivkrafterna och produktionsförhållandena. Den dialektiska och den historiska materialismen – kommunismens teoretiska grundval – har vidareutvecklats. Kamrat Stalin har klarlagt språkets roll som ett redskap för samhällets utveckling samt utstakat perspektiven för de nationella kulturernas och språkens fortsatta utveckling. I detta verk har

kamrat Stalin berikat den marxistisk-leninska vetenskapen med nya teser och därmed öppnat nya perspektiv för alla kunskapsgrenars framåtskridande.

Kamrat Stalins verk i ekonomiska frågor och i språkvetenskapens frågor betecknar en ny etapp i marxismens utveckling och är ett lysande exempel på en nyskapande inställning till behandlingen av Marx', Engels' och Lenins lära. Kamrat Stalin lär att all dogmatisk inställning till teorin är otillåtlig och att den kan vara till stor skada för massornas politiska skolning. Kamrat Stalins teoretiska upptäckter har världshistorisk betydelse, de rustar alla folk med kunskap om vägarna för revolutionär omdaning av samhället och med den rikaste erfarenhet som vårt parti vunnit i kampen för kommunismen. (*Stormande, långvariga applåder*.)

Kamrat Stalins teoretiska arbeten är så ofantligt betydelsefulla genom att de varnar för att glida på ytan, genom att de tränger in i djupet av företeelserna, i själva innebörden av samhällets utvecklingsprocesser och lär oss att i embryot se de företeelser som kommer att bestämma händelseutvecklingen, vilket möjliggör ett marxistiskt förutseende.

Marx', Engels', Lenins och Stalins lära skänker vårt parti en oövervinnlig styrka, en förmåga att bana nya vägar i historien, att klart urskilja målet för vårt framåtskridande och att snabbare och säkrare vinna och befästa segrarna.

De lenin-stalinska idéerna belyser med den revolutionära teorins klara ljus uppgifterna och perspektiven för folkmassorna i alla länder i deras kamp mot imperialismen, för fred, demokrati och socialism. (*Stormande, långvariga applåder*.)

* * *

Kamrater!

Sovjetstaten är nu inte längre en ensam ö, omgiven av kapitalistiska stater. Vi går framåt tillsammans med det stora kinesiska folket (*långvariga applåder*), med de miljonhövdade folkmassorna i de folkdemokratiska länderna och i Tyska demokratiska republiken. (*Långvariga applåder*.) Vi åtnjuter hela den progressiva mänsklighetens sympati och stöd. (*Långvariga applåder*.) Gemensamt med alla dessa krafter värnar vi freden och vänskapen mellan folken.

Vårt mäktiga fosterland befinner sig i blomman av sin kraft och går nya framgångar till mötes. Vi har allt som behövs för att bygga upp ett fullständigt kommunistiskt samhälle. Sovjetlandets naturrikedomar är outtömliga. Vår stat har bevisat att den är i stånd att använda dessa väldiga rikedomar till de arbetandes gagn. Sovjetfolket har visat sin förmåga att bygga det nya samhället och går med tillförsikt framtiden till mötes. (*Långvariga applåder*.)

I spetsen för folken i Sovjetunionen står det i strider prövade och stålsatta partiet, som orubbligt fullföljer den lenin-stalinska politiken. Under kommunistiska partiets ledning har socialismens världshistoriska seger i SSSR vunnits och den ena människans utsugning av den andra har för alltid avskaffats. Under partiets ledning kämpar folken i sovjetunionen framgångsrikt för att förverkliga sitt höga mål – att bygga upp kommunismen i vårt land. (*Långvariga applåder*.)

Det finns inga krafter i världen, som skulle kunna hejda sovjetsamhällets framåtskridande. Vår sak är oövervinnlig. Vi måste hålla rodret med säker hand och följa vår väg utan att låta oss provoceras och skrämmas. (*Stormande, långvariga applåder*.)

Under den odödlige Lenins baner och under den store Stalins visa ledning – framåt till kommunismens seger!

(*Efter talets slut reser sig alla delegater och ägnar kamrat Stalin stormande, långvariga ovationer. Från alla håll i salen ljuder ropen: ”Hurra! Leve den store Stalin!”, ”Hurra för den store Stalin!”, ”Leve vår avhållne ledare och lärare, kamrat Stalin!”*)

Lästips

Isaac Deutscher: Stalin, sista kapitlet ”Stalins sista år”, samt artikeln Sovjetunionens kommunistiska partis nittonde kongress (skriven kort efter kongressen)

Wolfgang Leonhard: Sovjet i omvandling 1952-1956. Se kapitlet ”Stalins död – vändpunkten”, där partikongressen behandlas utförligt i avsnittet ”19:e partikongressen”.

På MIA:s engelskspråkiga avdelning finns Chrusjtjovs kongressrapport om ändringarna av partiets stadgar, liksom de antagna stadgarna: On Changes in the Rules of the Communist Party of the Soviet Union.